PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 900 lir - Leto XLIV. št. 99 (13.037)

Trst, četrtek, 5. maja 1988

V delikatno poljsko situacijo je prvič posegla tudi tamkajšnja Cerkev

Walesa zahteval priznanje Solidarnosti v zameno za konec stavkovnega gibanja

Vlada ostro zavrnila zahteve voditelja prepovedanega sindikata - Železarji v Novi Huti stavkajo že devet dni - Stavkovni odbor ladjedelnice v Gdansku zahteva pogovor z vicepremierom

VARŠAVA — Položaj na Poljskem se je po številnih aretacijah sindikalnih voditeljev v preteklih dneh včeraj samo navidezno nekoliko umiril. V Gdansku je policija ukinila obroč okoli ladjedelnice, kjer so delavci včeraj že tretji dan stavkali v znak solidarnosti z železarji iz Nove Hute, ki stavkajo že devet dni. Značilno za potek stavk pa je, da sedaj delavci poleg povečanja plač zahtevajo ponovno priznanje razpuščenega sindikata Solidarnost in izpustitev vseh zaprtih sindikalnih aktivistov.

Prvič pa se je v delikatno poljsko situacijo vključila tudi poljska katoliška Cerkev s posebnim dokumentom škofovske konference. V tem dokumentu poljska Cerkev poziva vlado k dialogu, v Gdansk in Novo Huto pa so poslali tudi pet svojih predstavnikov iz laičnih vrst. Tako naj bi v Novo Huto odpotovali odvetnik Olszewski, prof. Stelmachowski in novinarka Bortnowska, v Gdansk pa naj bi odšla bivša člana vodstva Solidarnosti Mazowiecki in Wielowiejski, ki sta imela tam z vodjem Solidarnosti in voditelji stavke v ladjedelnici dolg pogovor o težkem položaju, do katerega je prišlo po zadnjih dogodkih na Poljskem.

Včeraj pa je imel v notranjosti ladjedelnice v Gdansku nov govor Lech Walesa, ki je poudaril, da napetost ne bo popustila, dokler poljske oblasti ne bodo ponovno priznale sindikata Solidarnost. To naj bi bila po mnenju Walese cena za konec vseh neredov, do katerih je prišlo prej, kot so pričakovali v vodstvu Solidarnosti.

Te izjave so izvenele kot politični izziv vladi. Ta je takoj odgovorila in uradni vladni glasnik Urban je dejal, da je Walesa izgubil občutek za realnost in da so dogodki v Novi Huti in Gdansku povezani s terorizmom in spodbujanjem k uporabi nasilja. Urban je tudi opozoril stavkajoče, da imajo do jutri čas, da se vrnejo na delo, v nasprotnem primeru pa bodo ob zaposlitev. Uradna poljska tiskovna agencija je tudi sporočila, da poljske oblasti ne bodo nikoli dovolile, da bi v državi zavladala brutalnost in anarhija.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Voditelj Solidarnosti je včeraj v Gdansku ponovno spregovoril stavkajočim (AP)

Tajnik KPI še ni izven nevarnosti

PERUGIA — Alessandra Natto za sedaj ne bodo operirali in bo še dalje ostal na zdravljenju na kardiološkem oddelku bolnišnice v glavnem mestu Umbrije. Tako je sinoči odločil zdravniški konzilij, ki mu predseduje primarij prof. Pasquale Solinas in ki je izdal uradno sporočilo, v katerem podčrtuje, da je generalni sekretar KPI dobro prestal novo slabost, ki ga je obšla prejšnjo noč. Ni šlo za nov infarkt, je dodal primarij, ampak za slabost na dihalnih organih, ki jo je pacient precej dobro prestal. Sedaj se počuti precej dobro, je zaključil prof. Solinas, ki pa je naglasil, da iz previdnosti konzilij ni še preklicali pridržane prognoze.

Nočna slabost je vzbudila pri zdravnikih precej skrbi, tako da so v jutranjih urah krožile vesti, da bodo morali Natto nujno operirati.

Sodniki iz Perugie so v ta namen stopili v stik z milansko bolnišnico Niguarda, kjer je bilo opoldne že vse nared za sprejem uglednega pacienta. Poskrbeli so tudi za morebitni prevoz iz Perugie z letalom v Milan, če bi se zdravstveno stanje sekretarja KPI še naknadno poslabšalo.

Na srečo se je teku dneva zdravstveno stanje voditelja KPI nekoliko izboljšalo, čeprav ostajajo zdravniki zelo previdni glede diagnoze in okrevanja poslanca Natte. Pacient je bil včeraj vsekakor videti dobre volje in je lahko sprejel obisk žene Adele in hčerke Antonelle.

Avtonomni sindikat SNALS nekoliko omehčal svoje stališče

Po prvem krogu pogajanj z vlado dobri obeti za konec šolskega leta

DUŠAN KALC

RIM — Prva runda napetega spopada med vlado in sindikati glede šolskega vprašanja se je zaključila brez hujših ran. Nasprotno: v sila naelektreno vzdušje preteklih dni je posijal žarek upanja. Ministra za šolstvo in za javne službe sta med včerajšnjimi pogajanji napovedala pripravljenost vlade, da pride naproti sindikalnim zahtevam s povečanjem denarne razpoložljivosti za šolniške plače. Napoved je takoj umirila pogajalne vode, čeprav ostaja odprtih še nekaj vprašanj, začenši z vprašanjem odnosa vlade do šolskega sindikata, ki so ga dolgi in utrudljivi boji za reševanje razvejane šolske in šolniške problematike pošteno razcefrali. Vsekakor so včerajšnji prvi uspehi pomembno ter nova upanja vzbujajočo izhodišče za nadaljnja pogajanja, ki se bodo nadaljevala v petek. Medtem bo treba v prvi vrsti razčistiti osnovno vprašanje, ki v tem trenutku ne stiska za grlo le skoraj milijon dvesto tisoč šolnikov, razburjenih zaradi neskončnega obnavljanja delovne pogodbe, temveč tudi devet milijonov in pol dijakov in še enkrat toliko staršev, zaskrbljenih nad divjo akcijo avtonomnih sindikatov, ki z bojkotom ocenjevalnih sej ovirajo reden potek didaktičnih dejavnosti ter postavljajo v nevarnost šolsko leto, hkrati pa zavirajo tudi sam potek pogajanj za obnovitev delovne pogodbe.

Včerajšnjih pogajanj so se za vlado udeležili minister za šolstvo Galloni, minister za javne službe Cirino Pomicino in podtajnik zakladnega ministrstva Maurizio Sacconi, za sindikate pa predstavniki CGIL Lettieri, Benzi in Bergantino, predstavniki CISL D'Antoni, Alessandrini, Talamo in Ghisani, za UIL Fontanelli in Pagliuca, za avtonomni sindikat SNALS pa tajnik Gallotta. S predstavniki zmernejšega avtonomnega sindikata Gilda se bodo vladni predstavniki sestali danes, za cobase, ki so tudi zahtevali, da bi se udeležili pogajanj, pa se vlada še ni izrekla. Pred včerajšnjim začetkom pogajanj je CISL še enkrat zahtevala, da SNALS preneha z bojkotom ocenjevanja in svojo zahtevo postavila kot pogoj za nadaljevanje pogajanj. Tajnik avtonomnega sindikata pa je pred vstopom v Palačo Vidoni, kjer so potekala pogajanja, odvrnil, da je vsakršen sklep o preklicu bojkota odvisen od konkretnih ponudb vlade. Pri tem je napovedal, da se bo danes sestalo vodstvo njegovega sindikata, ki bo o tem odločalo.

Vlada je včeraj, kot rečeno, pokazala nekaj dobre volje. Govori se o približno 5.000 milijardah, ki naj bi jih nakazala za zvišanje plač šolnikom. Čeprav smo še precej daleč od sindikalnih zahtev po 7.000 milijardah, predstavlja ponudba dobro odskočno desko za uspešno nadaljevanje pogajanja. Prve reakcije tako vladnih predstavnikov kot sindikatov po včerajšnjem prvem srečanju so bile spodbudne. Minister Cirino Pomicino je dejal, da je v sindikatu zaznal ugoden odmev vladnega ukrepa o dodatnih denarnih sredstvih. Poudaril

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Po spopadu s hezbolahi se izraelska vojska umika iz Libanona

NA 2. STRANI

Jugoslavija Titu v spomin

BEOGRAD — Kot že osem let doslej so se tudi včeraj Jugoslovani na svojevrsten način spomnili svojega pokojnega voditelja Josipa Broza, ki je umrl 4. maja 1980. Natanko ob 15.05 so po vsej državi zatulile sirene, hip zatem pa so na Titov grob položile cvetje delegacije federacije in oboroženih sil Jugoslavije. V imenu delegacij zveze je cvetje položil predsednik predsedstva SFRJ Lazar Mojsov, vojaško delegacijo pa je vodil admiral Mamula.

Ob tej priložnosti so pripravili spominske slovesnosti po vseh krajih Jugoslavije. V Ljubljani med drugim v Kliničnem centru, kjer je Tito bojeval svojo poslednjo bitko, osrednja svečanost pa je bila pred Titovim spomenikom pri muzeju revolucije v Tivoliju. (dd)

Nogomet: prvi finale UEFA

Espanol pregazil Bayer z gladkim 3:0

□ □ □

Košarka: polfinale play-off

Tracer že v finalu Scavolini zmagal

□ □ □

Jugoslovanski nogomet

C. zvezda dohitela mostarski Velež

KPI pozorna do nove vlade

RIM — Komunisti so prepričani, da predstavlja izoblikovanje nove vlade v marsičem samo golo oživitev petstrankarske koalicije. Pri novem kabinetu, posebno v njegovem programu, pa je opaziti nekatere pozitivne premike, ki jih bo največja opozicijska stranka trezno ocenila. To je v svojem uvodnem poročilu na včerajšnjem zasedanju centralnega komiteja KPI podčrtal član direkcije Aldo Tortorella. Poročevalec je naglasil, da komunisti pozitivno ocenjujejo obveze ministrskega predsednika glede velike institucionalne reforme, ne morejo pa se strinjati s politično izbiro, ki spet močno diskriminira KPI.

Tortorella pravi, da je v političnem položaju opaziti nekatere nove procese in neko novo pozornost do komunistične stranke, o kateri pa si KPI ne sme ustvarjati prevelikih utvar. Član partijskega vodstva je v svojem poročilu posvetil precejšnjo pozornost tudi odnosom s socialisti, katere je pozval, naj omilijo polemiko na levici, ki po njegovem krepi samo krščansko demokracijo in ostale zmerne politične stranke. Tortorella očita Craxiju in somišljenikom preveliko naglico pri zahtevi po ukinitvi tajnega glasovanja v senatu in poslanski zbornici. Treba je na vsak način revidirati ta parlamentarni mehanizem, čeprav bo treba tajno glasovanje nujno ohraniti pri problemih, ki od blizu zadevajo osebne izbire vsakega parlamentarca. KPI je konkretno mnenja, da bo treba tajno glasovanje ohraniti pri obravnavi velikih državljanskih problematik in pri glasovanjih, ki neposredno zadevajo osebe.

Tortorella je precej skeptičen tudi glede predloga o volilni reformi, ki jo je v ponedeljek na tiskovni konferenci iznesel predsednik poslanske skupine PSI Nicola Capria. S svojim somišljenikom se baje ne strinja niti Bettino Craxi, čeprav polemika znotraj PSI javno še ni prišla do izraza. Polemični do izjav Caprie pa so republikanci, liberalci in socialdemokrati, ki se kot vedno bojijo privilegirane politične osi med demokristjani in socialisti, ki pa »de facto« obstaja že nekaj let. Republikanski voditelj La Malfa je zadovoljen z novo vlado, dvomi pa, da bo De Mita spoštoval obljube, za katere se je obvezal na parlamentarni predstavitvi novega vladnega kabineta.

G. R.

DP vztrajno išče novo politično identiteto

TRENTO — V letoviščarskem kraju Riva del Garda se je včeraj pričel vsedržavni kongres Proletarske demokracije, te majhne skrajnolevičarske stranke, ki je na zadnjih volitvah izvolila v parlament sedem poslancev in prvič v zgodovini tudi svojega senatorja. Zborovanje, na katerem sodeluje 620 delegatov iz vse Italije, je odprl predstavnik PLO v Rimu Nimer Hammad, ki se je zahvalil za solidarnost, ki jo DP izkazuje boju palestinskega ljudsta. Hammad, ki so ga zborovalci zelo toplo sprejeli, je prinesel kongresu tudi pozdrav voditelja PLO Arafata.

Uvodno poročilo je včeraj prebral tajnik Giovanni Russo Spena. Zelo veliko pričakovanje pa vlada za današnji poseg ustanovitelja in od vedno karizmatičnega voditelja te stranke Maria Capanno, ki je trenutno v precej ostri polemiki s Speno in z nekaterimi člani strankine direkcije. Capanna se je svojčas umaknil, ker je hotel s tem pomladiti in prenoviti strankino vodstvo, sedaj pa obtožuje tajnika in sodelavce, da izvajajo staro in preživelo politiko ter da so premalo občutljivi za novosti in za spodbude, ki prihajajo iz družbene stvarnosti.

Izraelski vojaki so se včeraj spopadli s proiranskimi hezbolahi

Po krvavih bojih zasedli strateški Majdun in začeli umik z južnolibanonskega ozemlja

BEJRUT — Izraelski vojaški vdor v južni Libanon le ni bil navaden »izlet«, kot so ga skušali predvčerajšnjim predstaviti izraelski vojaški predstavniki. Če je prvi dan napadov potekal za Izraelce relativno mirno, pa so danes njihovi oddelki naleteli na močan odpor proiranskih hezbolahov.

Zakaj že včeraj ni prišlo do prekinitve izraelskega vojaškega vdora, ni mogoče zanesljivo vedeti. Lahko pa predpostavljamo, da je eden od vzrokov nedvomno ta, da je bil njihov napad neuspešen, saj niso uspeli zajeti ali uničiti, kar je bil njihov cilj, niti enega komadosa južnolibanonskih organizacij, s katerimi so se v zadnjem obdobju že večkrat spopadli.

Drugi vzrok, da se je invazija nadaljevala pa je v tem, da so včeraj naleteli na močan odpor muslimanskih skupin na napadenem območju. Uradnih vesti o tem, kdo vse je bil vmešan v spopad, ni, toda kot vse kaže, so bili najmočnejši spopadi s proiranskimi hezbolahi. Izraelci so se prvič spopadli s hezbolahi včeraj zjutraj. Pri tem so imeli pomoč aviacije in tankov, ki jim je pomagala tudi pri napadu na mesto Majdun v dolini Bekaa. Mesto so zavzeli po ogorčenih bojih, s tem pa so se močno približali sirskim položajem. Sirska vojska šteje tod približno 30 tisoč vojakov.

Izraelci so včeraj bombardirali tudi mesto Mašgara, od koder pa so se sirski vojaki umaknili že prej. Opazovalci menijo, da se je Sirija umaknila zato, da se jim ne bi bilo treba spopasti z Izraelci. Izraelci so imeli tako praktično prosto pot do položajev proiranskih hezbolahov. Ti so se ogorčeno branili, vendar pa je v dolgotrajnih spopadih padlo štirideset hezbolahov, medtem ko naj bi po neuradnih virih na izraelski strani izgubili življenje trije vojaki, sedemnajst pa naj bi jih bilo ranjenih.

Po zadnjih vesteh naj bi izraelska vojska začela s postopnim umikom iz Libanona. Po ocenah vojnih opazovalcev je bila to najbolj masovna izraelska vojaška akcija po invaziji na Libanon leta 1982. V tem dvodnevnem vdoru naj bi sodelovalo preko 2000 vojakov, ki so vdor izpeljali ob pomoči tankov, artilerije in aviacije.

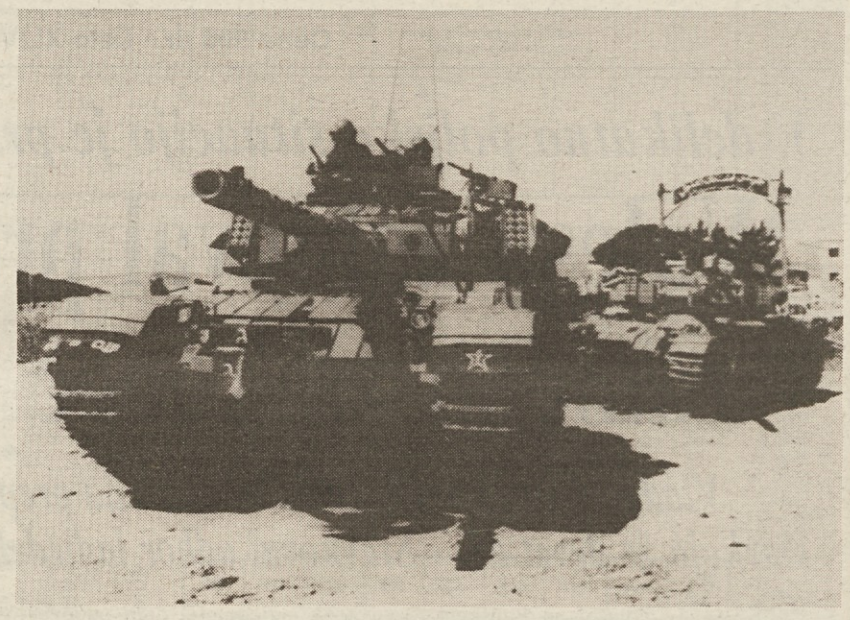

Pri izraelskem vdoru v Libanon so sodelovale tudi tankovske enote (AP)

Polemike o Gibraltarju

Medtem ko se britanski zunanji minister Howe trudi, da bi preprečil televizijski ustanovi BBC predvajanje programa o umoru treh irskih separatistov v Gibraltarju, pa se po svetu stopnjujejo protesti proti britanski vladi (AP)

Berlusconi bo prodajal reklamo sovjetski državni televiziji

RIM — Perestrojka se počasi prilagaja nekaterim navadam, ki so značilne za zahodni gospodarski sistem. Eden od nosilnih stebrov tega sistema je reklama. No, in Gorbačov je odprl vrata prav oglasnim sporočilom Zahoda. Sovjetska televizija bo med svoje redne oddaje, kot se to dogaja z zahodnimi televizijami, vključila kratke reklamne vložke italijanskih in drugih evropskih podjetij.

»Zgodovinski« sporazum za uvoz reklame v SZ nosi podpis podjetnika Silvia Berlusconija, predsednika družbe Fininvest, ki bo imela za tri leta ekskluzivno pravico oddajanja zahodnoevropske reklame po sovjetski televiziji. Vest je včeraj uradno sporočil sam Berlusconi na tiskovni konferenci v Rimu. »To je prvič,« je Berlusconi ponosno dejal novinarjem, ki so do zadnjega kotička napolnili dvorano Združenja za tuji tisk, »da bodo zahodna podjetja dosegla neizmerno televizijsko gledalstvo Sovjetske zveze, kjer je sto milijonov televizijskih sprejemnikov.«

Sporazum so podpisali 29. aprila v Moskvi predstavniki sovjetske državne televizije in predvideva oddajanje serije reklamnih spotov po treh televizijskih mrežah.

O svojem uspehu v Moskvi je predsednik Fininvesta podrobno seznanil predsednika republike Cossigo in zunanjega ministra Andreottija, v kratkem pa bo imel vrsto srečanj z zunanjimi ministri drugih evropskih držav, da bi jim orisal značilnosti sporazuma. Novinarjem je še izjavil, da sporazum potrjuje novo vzdušje v SZ in težnje perestrojke po liberalizaciji življenjskih sektorjev sovjetske družbe. Hkrati pa odpira tudi nove možnosti za evropska podjetja, ki bodo na ta način lahko lažje navezovala stike s sovjetskimi podjetji.

Sporazum je bil, kot rečeno, podpisan za tri leta. Toda ko bo zapadel, bo imel Berlusconi prednost pri sklepanju nadaljnjih reklamnih pogodb. Reklamni spoti, ki jih bodo posneli v zahodni Evropi, bodo dolgi trideset sekund. Oddajali jih bodo po vseh treh državnih televizijskih kanalih, in sicer od 10. do 14. ure po drugem kanalu, od 16. do 20. ure po prvem in od 22. ure do polnoči po tretjem. Zahodne reklame pa ne bo še v sovjetskih časopisih. Berlusconi je (morda tudi v polemiki z znanimi političnimi sporazumi o prepovedi dvojnega - časopisnega in televizijskega - lastništva) izrecno poudaril, da je bil tisk izključen iz pogodbe Fininvest - Sovjetska zveza.

Na vprašanje, če mu je pri sklepanju pogodbe s sovjetskimi televizijskimi organi pomagala KPI, je Berlusconi odgovoril, da ni bilo nobenega posega italijanskih komunistov in da je sporazum zgolj sad velike vztrajnosti. Na vprašanje, če je sporazum nadaljevanje podjetniške politike, ki se je začela s pogodbo s koprsko televizijo, pa je predsednik Fininvest odgovoril, da ni nobene zveze, saj so se pogajanja s sovjetsko televizijo začela že pred poldrugim letom. Na koncu je izrazil še upanje, da bi sovjetskemu zgledu sledile tudi druge socialistične države.

DUŠAN KALC

V Bihaću največji jugoslovanski sodni špektakel

Danes se prične proces o Agrokomercu

BIHAĆ — Danes se pred bihaškim sodiščem pričenja eden največjih jugoslovanskih povojnih sodnih spektaklov. Na zatožno klop bo poleg 24 soobtoženih sedel nekdanji kralj Agrokomerca Fikret Abdić in prisluhnil okoli 70 stranem dolgi glavni obtožnici. Druščina, ki jo bremeni skupna obtožnica in ki bo v bihaški sodni dvorani presedela najmanj 60 dni, se bo zagovarjala zaradi »protirevolucionarnega ogrožanja družbene ureditve«. Tako so v pravniški jezik prevedli 5000 lažnih menic v vrednosti 302 milijard dinarjev, s katerimi je Agrokomerc domala ohromil finančni sistem Jugoslavije.

Poleg glavne obtožnice nosijo ime Fikreta Abdića še štiri in sicer »nakupa soje po previsoki ceni, grabeža, zlorabe položaja ter še enega grabeža«.

Sojenje bo poleg 25 odvetnikov spremljalo 80 novinarjev, med njimi 12 dopisnikov tujih listov in agencij. Ker obtožene bremeni skupna obtožnica, bo moralo ves čas sedeti na razpravi vseh 25 odvetnikov, čeprav bodo morda njihovi klienti na vrsti šele v zadnjih dneh. Tako je oče edinega slovenskega obtoženega grešnika, ki so ga uvrstili na seznam, že obupano izračunal, da ga bo maratonsko sojenje ne glede na izid stalo najmanj 12 milijonov dinarjev.

Za bihaški spektakel vlada v Jugoslaviji izredno veliko zanimanje, čeprav mnogi opazovalci namigujejo na izredno spolitiziranost dogodka in celo dokajšnjo »skonstruiranost« procesa, s katerim si bo »oblast oprala roke« - ne da bi opravila resnične vzroke finančne katastrofe. Zlasti pa ne posledic, ki jih neposredno najbolj čutijo agrokomerčevi delavci, ki so iz dneva v dan bližje bedi in nemalokrat celo lakoti. (dd)

Helikopter strmoglavil v reko Tri osebe izgubile življenje

TURIN — Včeraj so tri osebe, in sicer 58-letni pilot Pietro Marchisio, 36-letni Alberto Roderi in 50-letni Giancarlo Giordanino, izgubile življenje v letalski nesreči, ki se je pripetila v bližini Turina, ko je helikopter strmoglavil v reko Stura di Lanzo.

Ura je bila približno 14, ko je helikopter zmanke Bell 206 letalske družbe Eurofly priletel čez rekò Stura di Lanzo v neposredni bližini kmetijske vasice Grange di Nole. Vreme ni bilo najlepše, saj je pršelo in vidljivost ni bila dobra. Iz še nepojasnjenih vzrokov je helikopter zadel ob električni daljnovod in nato zgrmel v rečno strugo. Na kraj nesreče so takoj prihiteli reševalci in gasilci, ki so sicer uspeli izvleči iz deroče vode še živa potnika, toda oba sta nato umrla med prevozom v bolnišnico. Truplo tretjega ponesrečenca pa so gasilci morali izvleči iz skrotovičene pločevine helikopterja.

Alberto Roderi je bil avtor televizijske oddaje »Parola mia«, ki jo vodi Luciano Rispoli. Včeraj se je službeno podal s helikopterjem po turinski okolici v družbi funkcionarja RAI Giancarla Giordanina, helikopter pa je upravljal pilot Pietro Marchisio, ki je osebni pilot predsednika Olivettija De Benedettija. Roderi je namreč želel popestriti eno naslednjih oddaj, ko bo govor o letenju, z neposrednim prenosom iz helikopterja. Včerajšnji polet je bil torej nekaka generalka, ki se je žal sprevrgla v pravo tragedijo.

• *Po prvem krogu*

NADALJEVANJE S 1. STRANI

je tudi, da je pozval sindikat SNALS, naj preneha s svojimi stavkami. Tudi minister Galloni je po včerajšnjem srečanju pokazal vidno zadovoljstvo nad potekom pogajanj. Nekoliko zmernejše pa je bilo zadovoljstvo med sindikati, ki so sicer ugodno ocenili finančni ukrep, ni jim pa posebno prijal odnos, ki so ga vladni predstavniki pokazali do avtonomnega sindikata, češ da so se omejili na preprosti poziv SNALSU, naj avtonomno razmisli o oblikah sindikalnega boja. Po mnenju zveznih sindikatov vlada skratka ne upošteva osnovnih pravil igre.

Vlado in sindikate čaka danes nova runda. Tokrat bo na vrsti izmenjava pogledov na nekatere ključne probleme italijanske družbe. Glavne teme današnjega srečanja bodo davčna reforma, brezposelnost in problematika Juga. Voditelji CGIL, CISL in UIL bodo De Miti izročili seznam svojih zahtev.

»Naša ambicija je, da bi po nesrečni izkušnji Gorieve vlade navezali z novo vlado takšne odnose, ki bi sloneli na dialogu in na iskanju sporazuma o velikih vprašanjih, ki jih sindikat postavlja v ospredje,« je včeraj poudaril predstavnik CGIL Del Turco, ki je še dodal, da pričakuje od vlade isto odprtost in pripravljenost na dialog.

• Walesa zahteval

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Stavkovni odbor ladjedelnice v Gdansku pa je včeraj poslal novo pismo poljskemu vicepremieru Sadowskemu, katerega poziva, naj pride na neposredna pogajanja z delavci in da tudi svoj prispevek k priznanju neodvisnih sindikatov. Delavci v pismu tudi poudarjajo, da brez sindikalnega pluralizma ni možna prava reforma, saj naj bi bilo po njihovem mnenju le z neodvisnimi sindikati mogoče razpravljati o predvidenih spremembah in posledicah, ki naj bi jih te spremembe prinesle.

Izpustili 3 talce

BEJRUT — Islamski skrajneži so včeraj v Bejrutu osvobodili zadnje tri francoske talce, in sicer diplomata Marcela Cartona in Marcela Fontaina ter novinarja Jeana Paula Kaufmanna, ki so jih v Hotelu Summerland izročili sirskim predstavnikom. Trenutno ni še znano, kaj je Francija nudila skrajnežem v zameno za svoje državljane.

Šop rdečih vrtnic za Monico Vitti

PARIZ — *Pariški dnevnik Le Monde je včeraj poslal italijanski filmski igralki Monici Vitti velik šop rdečih vrtnic, s pripisom, da so rdeče zaradi sramu. Vest, ki jo je Le Monde objavil v sredo, češ da si je Monica Vitti vzela življenje, je močno odjeknila po celi Evropi, najbolj pa je seveda presenetila Vittijevo.*

Pariški dnevnik se je včeraj oprostil Vittijevi tudi pismeno, saj ji je posvetil lep članek, v katerem obrazložuje neodpustljivo napako. Neki gospod je namreč telefoniral v imenu igralkinega francoskega manažerja Georgesa Beaumea redakciji Le Monda rekoč, da si je Vittijeva vzela življenje. Novinarji dnevnika so takoj poizkušali preveriti informacijo, toda jim je pred izdajo časopisa zmanjkalo časa.

Beaume je novinarjem dejal, da ne bo tožil pariškega dnevnika. Le Mondov spodrsljaj pa je omogočil italijanski priljubljeni igralki, da je prebrala članek o lastnem pogrebu, kar je uspelo le redkim.

Močan jugo še vedno ovira dvig Brigitte Montanari

ŠIBENIK — Močan južni veter in valovito morje sta že nekaj dni edini oviri za začetek zadnje faze reševanja strupenega tovora, ki leži v notranjosti italijanske ladje Brigitte Montanari na 82 metrov globine v Murterskem morju, v bližini otoka Kaprije.

Specialne ekipe splitskega Brodospasa so namreč že pred prvim majem opravile vsa potrebna pripravljalna dela, montirali štiri vzgonske cilindre, pripeljali dvigala in vlačilce - skratka vso opremo, ki jo potrebujejo za dvig ladje na globino 30 metrov. Na tej globini bodo ladjo odvlekli v bližnji zaliv pri otoku Kaprije, kjer bodo vzeli iz nje vzorec vinilkloridmonomerja in ugotovili, ali se ga izplača pretovoriti na drugo ladjo in ga uporabiti, ali pa ga je treba uničiti. Vsi postopki pri teh opravilih bodo strogo nadzorovani, tako da pri odstranjevanju VMC - kot zagotavljajo - ne bi smelo priti do nikakršnih škodljivih posledic za okolje.

Šibeniške luške oblasti pravijo, da že z nestrpnostjo pričakujejo ugodno vremensko napoved, saj je ekipa strokovnjakov, ki je nameščena na otoku Kaprije že nekaj dni »brezposelna«. Zaradi bližajoče se turistične sezone bi bilo seveda zelo koristno, ko bi akcijo reševanja čimprej nadaljevali oziroma končali. Stroški celotnega reševalnega postopka naj bi znašali približno 2,5 milijona dolarjev. (dd)

Prva diplomatska pobuda o odpravi afriškega jugozahodnega kriznega žarišča

V Londonu so se začela pogajanja o umiku južnoafriških in kubanskih čet iz Angole

Angolski zunanji minister Venancio de Moura ob svojem prihodu v London (Telefoto AP)

LONDON — Kuba in Južna Afrika sta včeraj prvič v povojni zgodovini sedli za isto pogajalno mizo, da bi odpravili ali vsaj omilili napetost v jugozahodni Afriki. Londonski sestanek, na katerem so se srečali poleg predstavnikov Kube in Južne Afrike tudi predstavniki ZDA in seveda Angole, je gotovo važen mejnik v svetovni diplomaciji.

Angola je postala neodvisna že pred trinajstimi leti. Ta afriška država si je priborila svobodo po večletnem krvavem spopadu s portugalskimi vojaškimi enotami. Toda prave neodvisnosti žal še ni doživela. Ko so se Angolci končno osvobodili portugalske kolonijalne nadvlade, so v njihovo državo vdrle južnoafriške vojaške enote. SZ in Kuba pa sta takoj poslali v Angolo veliko število vojakov, ki so se začeli boriti ob strani domačega vojaštva (trenutno je v tej afriški državi približno 35 tisoč kubanskih vojakov in 3 tisoč sovjetskih vojaških svetovalcev). V zadnjih trinajstih letih je bilo v Angoli prelite nemalo krvi, saj so oboroženi spopadi na dnevnem redu.

Angola je medtem postala tudi vojaško oporišče gverilcev Swapo (namibijske osvobodilne fronte), ki se borijo za neodvisnost Namibije — ta bivši britanski protektorat je namreč v posmeh vsem resolucijam OZN zasedla Južna Afrika. Enote rasističnega režima iz Pretorie so leta 1975 vdrle v Angolo z izgovorom, da hočejo likvidirati vojaška oporišča »teroristov gibanja Swapo«. To pa očitno ni bil njihov edini namen, saj so predvsem priskočili na pomoč gverilcem protikomunističnega gibanja Unita, ki so bili v razsulu. Njihov voditelj Jonas Savimbi je tako dobil vojaško pomoč, kar je preprečilo njegov poraz. To je seveda osamilo Unito, saj le ZDA in Velika Britanija vztrajajo pri trditvah, da to ni južnoafriška kvizlinška formacija.

Čemu pa lahko pripišemo včerajšnja zgodovinska pogajanja glede angolskega problema? Najverjetneje gre zasluga svetovnima velesilama, ki sta izrazili željo po dokončni rešitvi zapletenega angolskega vprašanja. Na nedavnem moskovskem sestanku sta se šefa ameriške in sovjetske diplomacije med drugim pogovarjala tudi o tem kriznem žarišču. Obe strani si želita, da bi se iz Angole umaknile vse kubanske in južnoafriške vojaške enote. Glede namibijskega vprašanja pa je zadeva precej bolj zapletena. Sovjetska zveza zahteva spoštovanje resolucij Varnostnega sveta in Generalne skupščine OZN, medtem ko ZDA taktizirajo, ker se nočejo odpovedati vojaško-gospodarski strateški vlogi Namibije in Južne Afrike. Prav vprašanje Namibije bo po vsem sodeč izničilo londonske diplomatske napore, saj se Pretoria noče odpovedati Namibiji.

Med kontrasi se poglablja razkol

TEGUCIGALPA — Razkol v vrhovih nikaragovske protirevolucije se še poglablja. Enainpetdeset voditeljev je že vložilo zahtevo, da je treba odstaviti vojaškega voditelja kontrasov Bermudeza. Da pa bi bila mera polna, se voditelji med seboj obtožujejo »nesposobnosti in korupcije«. Povsem razumljivo je, da tako ena kot druga skupina zatrjujeta, da je večina gverilcev na njihovi strani.

V takem položaju se ameriška tajnoobveščevalna služba CIA na vse kriplje trudi, da bi preprečila dokončen razkol, ki bi po trditvah Washingtona koristil le sandinističnemu režimu. Seveda Reaganova administracija podpira predvsem Bermudezove somišljenike, ki so v glavnem bivši gardisti strmoglavljenega nikaragovskega diktatorja Somoze. Zmerno protirevolucionarno krilo in nikaragovska Cerkev pa se zavedata, da so Bermudez in njegovi prava cokla, ker s svojo umazano preteklostjo in nasilnimi metodami boja diskreditirajo kontrarevolucionarni boj pred vsem latinskoameriškim javnim mnenjem.

Perez De Cuellar prekinil misijo za rešitev zahodnosaharskega spora

NAIROBI — Nepričakovano prekinjena turneja generalnega sekretarja OZN Pereza De Cuellarja po Maroku, Alžiriji in Mavretaniji poraja vprašanje, ali je De Cuellarjeva mirovna posredovalna misija že v Maroku doživela neuspeh. Generalni sekretar OZN se je v ponedeljek v Rabatu sicer pogovarjal z maroškim kraljem Hasanom II., takoj nato pa so njegovi spremljevalci sporočili, da se mora De Cuellar »zaradi nenadnih problemov na sedežu OZN nemudoma vrniti v New York«.

Zanimivo je, da je generalni sekretar le malo pred tem sporočil, da je na pravi poti v diplomatskem posredovanju, ki naj bi privedlo do prekinitve ognja v Zahodni Sahari oziroma v Saharski arabski demokratični republiki (SADR) med gverilci odporniškega gibanja Polisario in maroškimi četami ter do tega, da bi obe strani sprejele referendum, na katerem naj bi prebivalci Zahodne Sahare odločili o svoji prihodnosti. V Alžiru in Nuakšotu, kamor naj bi De Cuellar potoval te dni, niso komentirali nenadne odločitve generalnega sekretarja OZN.

Opazovalci komaj verjamejo, da so vzrok za prekinitev turneje »neodložljivi opravki v OZN, marveč menijo, da gre za diplomatsko formulacijo, ki naj bi prikrila neuspeh turneje. Iz nekaterih krogov je slišati, da je De Cuellar prekinil posredovalno misijo zaradi nepopustljivih stališč gverilskega gibanja Polisario, medtem ko drugi menijo, da je vzrok predčasnemu odhodu v maroški nepopustljivosti, kar se zdi bolj verjetno. Zlasti še, ker so v Rabatu neposredno ali posredno blokirali vsa dosedanja diplomatska prizadevanja za politično rešitev zahodnosaharske krize, med drugim tudi resolucijo generalne skupščine OZN konec leta 1984, ki je Maroko in vlado SADR pozvala k neposrednim pogajanjem, podobno kot so malo prej sklenili na vrhunskem sestanku Organizacije afriške enotnosti (OAE).

Če je De Cuellar prekinil turnejo zato, ker je moral ugotoviti, da so stališča preveč izključujoča, da bi mogli sprte strani spraviti za pogajalsko mizo, potem se sam po sebi ponuja sklep, da so diplomati vsaj za nekaj časa sklenili zamrzniti zahodnosaharsko vprašanje.

Po drugi strani se pojavlja vprašanje, ali ni zahodnosaharski problem znova obtičal v slepi ulici zaradi tega, ker imata tako vlada SADR kot maroški kralj vsak svoje in izključujoče si zamisli o rešitvi tega problema. Vlada Saharske arabske demokratične republike, ki jo nekateri opazovalci označujejo kot edino vlado na svetu brez države in ozemlja (v tej povezavi postavljajo vprašanje o njeni legitimnosti), terja, da bi moral Maroko pred razpisom referenduma pod mednarodno kontrolo izpolniti naslednje pogoje. Najprej zahteva umik maroških čet z zasedenih ozemelj v zahodni Sahari, poleg tega umik maroškega upravnega osebja in maroških priseljencev iz zahodne Sahare. Na referendumu pa naj bi glasovalo tudi okrog 150.000 prebivalcev zahodne Sahare, ki živijo v taboriščih v jugozahodni Alžiriji. V Rabatu trdijo, da ti begunci niso Zahodnosaharci (Saharui), kakor tudi (vsaj javno) zanikajo težnje po marokanizaciji tega spornega ozemlja, ki so najbolj očitne v tem, da se je v zadnjih letih na tisoče Maročanov priselilo v Lajun in Smaro, največja kraja v Zahodni Sahari, kjer so uvedli tudi maroško upravo.

Na drugi strani Maroko vztraja, češ da ima »zgodovinske in zakonite« pravice do zahodnosaharskega ozemlja, ki skupaj s tamkajšnjim prebivalstvom doživlja tragično usodo po umiku španskih kolonialistov leta 1975, ko se v Madridu niso dovolj potrudili, da bi pred umikom z mednarodno veljavnim sporazumom zakoličili prihodnost Zahodne Sahare. V Rabatu slej ko prej vztrajajo pri ambicijah o velikem Maroku, kamor po njihovih trditvah sodi tudi Zahodna Sahara, kar je privedlo do vojaškega konflikta v tem delu Afrike, v katerega sta neposredno (z vojaško in drugo pomočjo Polisariu) vpleteni Alžirija in Mavretanija (po odpovedi ozemeljskim zahtevam bolj posredno). Poleg tega ima zahodnosaharska kriza širše mednarodne razsežnosti, v čemer tiči eden izmed glavnih razlogov, da tega problema tudi po trinajstih letih vojaških spopadov niso mogli rešiti za pogajalsko mizo.

AVGUST PUDGAR

Protest v Južni Afriki

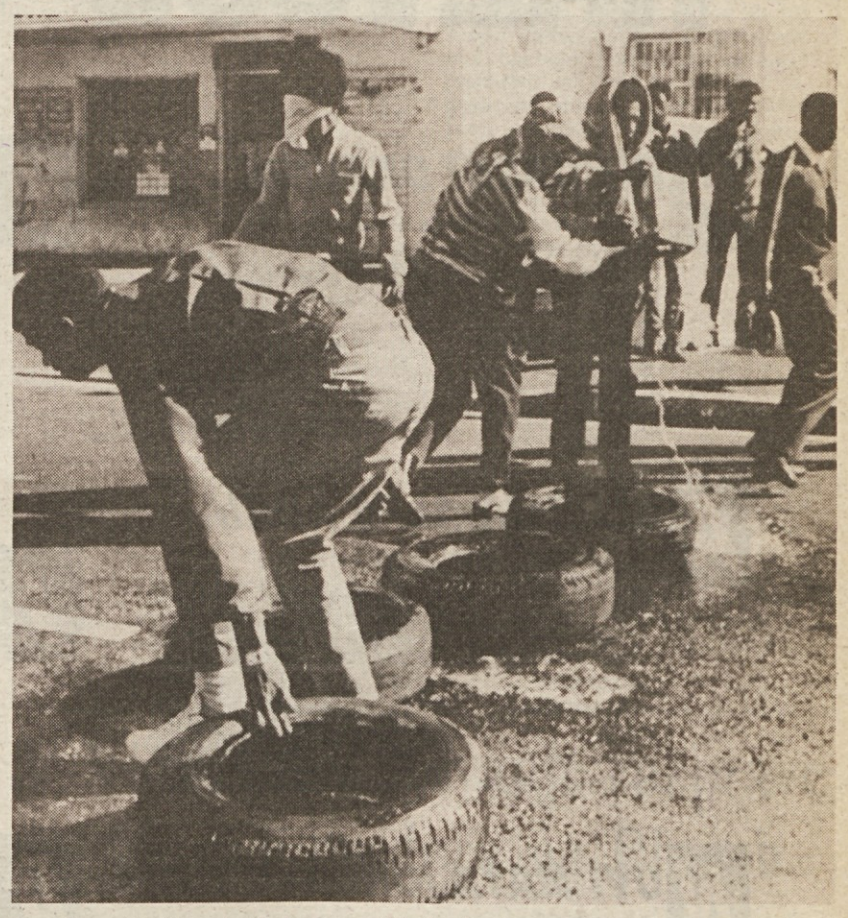

Zaradi aretacije sedmih temnopoltih študentov so v Capetownu izbruhnili neredi (Telefoto AP)

Zaradi spremenjenih odnosov in sodobnih izzivov

Neuvrščeni morajo spremeniti svojo dosedanjo strategijo

V gibanju neuvrščenih ne teče vse gladko. Nekatera vprašanja zadevajo posamezne mehanizme ali pa predele gibanja, so pa tudi takšna, ki se nanašajo na gibanje v celoti. Ne gre za to, da so težave nastopile nenadoma, saj je gibanje že nastalo s programom, da se bo razvijalo enotno »v različnosti«.

Vprašanja, ki se pojavljajo zadnje čase in so mestoma že postala pojavi, pa vsekakor opozarjajo, da bo potrebna določena revizija. Gibanje se bo moralo takorekoč posodobiti. Očitno je, da bo treba sprejeti nove silnice razvoja in jih vgraditi v gibanje tako, da bi to pridobilo na svoji učinkovitosti in pomenu.

Gibanje neuvrščenih je danes globoko drugačno od leta 1961, ko je bila beograjska konferenca. Toda še bolj kot gibanje so korenito drugačne svetovne razmere, v katerih danes živimo. Še bolj drugačna pa bo bodočnost. Neuvrščeni bodo morali takorekoč samokritično pregledati tudi nekatere, kot pravimo, sistemske odločitve, ki so pred tolikimi leti utemeljeno pripeljale do oblikovanja gibanja.

Dialektika razvoja pač deluje tudi v tem primeru. Gibanje neuvrščenih se bo moralo prejkoslej odločiti za nekakšno novo organiziranost in za drugačna ravnanja v prihodnosti. Razmišljanja o tem, da bo treba gibanje prevetriti in prenoviti konec koncev ne nastajajo samo v eni od držav, ki sestavljajo gibanje, marveč so se razširila že na marsikatero deželo na tistih celinah, na katerih je gibanje doma.

Silnice razvoja so neizprosne. Nobenega dvoma ni, da je gibanje doseglo izjemne uspehe tako pri poglavitnih, načelnih vprašanjih, kot tudi pri manj pomembnih. Najprej mu je treba priznati, da je uspelo (tudi s pomočjo drugih mednarodnih dejavnikov, zlasti pa Združenih narodov, kjer še zmeraj najbolj cenijo napore gibanja) preprečiti spopad med blokoma, zatem pa tudi, da bi si bloka preprosto razdelila svet.

Brez dvoma ima gibanje neuvrščenih svoje zasluge tudi pri tem, da je danes med velesilama zavladala politika popuščanja. Vztrajna prizadevanja neuvrščenih za mir, enakopravno mednarodno sodelovanje in napredek je ob spoznanjih, do katerih sta prišli velesili sami, utrdilo možnosti dialoga. Ponekod utemeljeno pišejo, da je tudi dejstvo, da so Združeni narodi uspeli preživeti krizo, ki jih je tarala še nedavno, pripisati naporom, strpni, pa vendar tudi dosledni politiki neuvrščenosti.

Eden največjih uspehov, ki so ga želi neuvrščeni, pa je seveda razpad kolonializma. Kolonializma v stari, klasični obliki ni več. Pojavlja se sicer še zmeraj pod plaščem neokolonializma, vendar ne more več nastopati brutalno, domala absolutistično, kot je bilo svojčas. Prav gibanje neuvrščenih ima nemalo naravnost zgodovinskih zaslug, da danes v Združenih narodih sedijo predstavniki nad sto novih držav, ki so še pred leti ječale pod kolonialistično peto.

Zasluge gibanja neuvrščenih pa segajo tudi na druga področja svetovnega dogajanja. Bržčas zadostuje omeniti problematiko razorožitve, pri kateri so zadnje čase začeli končno orati globlje brazde. Gibanje neuvrščenih po svojih predstavnikih, ki so domala v vseh svetovnih organizmih, ki se ukvarjajo z razorožitvijo, nenehoma in brez popuščanja gradi svojo politiko odstranjevanja spon, ki so najbolj nevarne za svetovni mir.

Seveda pa gibanje povsod ni uspelo. Obstoječe razmere kažejo, da pri določeni problematiki nadaljevanje dejavnosti po dosedanjih kriterijih ne bo rodilo več uspeha. Pristop bo moral biti očitno drugačen. Domala vse neuvrščene dežele (večji del slabo razvitih držav spada v gibanje) so danes v globoki gospodarski krizi. Dolžniško breme je že naravnost nepopisno. Seveda niso samo države v razvoju krive, če je prišlo do takega stanja (razvite države so prav tako krive kot nerazvite), vzlic temu pa je zdaj predvsem naloga neuvrščenih, da posodobijo in, zakaj ne, mestoma tudi zaostrijo svojo politiko do tega vprašanja.

Skratka, poglede bi bilo treba izčistiti s tem, da bi vanje vcepili razmišljanja o novih in bolj učinkovitih rešitvah. Neuspeh je tudi v tem, ker nerazvite države kajpak zaostajajo pri tehnoloških inovacijah, ki so jedro razvoja. Smer tehnološke revolucije še ni ubrana. Organizmi neuvrščenih, ki se ubadajo z gospodarsko (in seveda tehnološko) problematiko v bistvu ne dosegajo uspehov. Nazoren primer je delovna skupina za krepitev gospodarskega sodelovanja na ravni Jug-Jug pa seveda tudi Sever-Jug (ki je pred časom zasedala v Pjon Jangu), ki se baje bolj peča s papirji, kot pa s konkretnimi predlogi in iniciativami.

Problem neskončnih količin papirja je prav tako rakova rana gibanja. Še hujšo pa seveda predstavljajo spori in spopadi med neuvrščenimi deželami, pri čemer prednjači iraško-iranska vojna. Zanesljivo so še drugi primeri, večji in manjši, ki razgaljajo neučinkovitost gibanja. Pogosto se je govorilo o njegovem akcijskem pristopu, vendar rezultati v glavnem niso bili otipljivi. Zdelo se je, da se bo bolj premaknilo po zadnji konferenci v Harareju, toda danes, roko na srce, doživljamo stagnacijo.

Spremembe pa so v gibanju neuvrščenih potrebne ne samo zavoljo nekaterih dosedanjih neuspehov, pač pa predvsem zaradi silnic prihodnosti, ki so - to je že opazno - v marsičem drugačne od tistih, ki jih preživljamo še danes. V prvi vrsti se velja zamisliti, kaj se dogaja z bloki, oziroma z velesilama. Še zmeraj svet živi v znamenju tako imenovane bipolarnosti, vsebolj pa si utrjujejo pot manipularni odnosi. Res je, da se je moč velesil pravzaprav povečala, čedalje bolj pa je očitno, da bo njuna sposobnost vladati nad svetom vse manjša.

Skratka, velesili bosta zmeraj težje obvladovali številne in pestre, medseboj sila različne interese. Velesili sta nedosegljivi, kar zadeva oborožitev, čedalje bolj pa bosta takorekoč ranljivi na primer na gospodarskem torišču. Na svetu nastajajo novi gospodarski velikani, kot so denimo Evropa, Japonska, del Vzhodne Azije, navsezadnje pa tudi dobršen del Latinske Amerike, dasiravno ga tarejo dolgovi. Prav za Latinsko Ameriko je značilno, kako se zmeraj bolj osamosvaja v odnosu do Združenih držav.

To so novosti, ki že danes terjajo pri neuvrščenih v precejšnji meri spremembo strategije (bistveni cilji sicer ostanejo), skoraj povsem pa tudi novo taktiko. Že nekaj časa je na dlani, da se same ne bodo mogle več razvijati in da bo to zmeraj bolj odvisno od stika, ki ga bodo imele z multipolarnimi dejavniki. Politika Jug-Jug naj bi zato vsebolj pomenila prizadevanje za Sever-Jug, ali pa tudi za druge smeri, kar bi lahko bilo vsestransko koristno tako za razvite kot za nerazvite. V prvih ocenah o teh novostih zatorej izstopa nuja po aktivnem vključevanju v multipolarnost.

Lep primer takega vključevanja, ugotavljajo, je, denimo, tako imenovana Iniciativa šesterice, ki posreduje vsebolj zanimive predloge za razorožitev, pa tudi za druga področja. V njej so predstavniki neuvrščenih, pa tudi uvrščenih držav. V njej predstavljajo multipolarnost razne svetovne regije. Razumljivo pa je tudi, sodijo proučevalci gibanja neuvrščenih, da se bo to moralo zmeraj bolj odločno spopasti s težnjami za institucionalizacijo, ki ponekod že prodirajo in se seveda kažejo zlasti v birokratskih pristopih. Prej omenjena že neskončna poraba papirja je njen nevaren odsev.

Potreben bo torej zavesten zasuk. Seveda ni pričakovati, da bo do tega prišlo čez noč, že manjša pa vendar stvarna znamenja pa bi bila dobrodošla. Priložnosti ne bo manjkalo. Kmalu bo na Cipru konferenca zunanjih ministrov neuvrščenih, na kateri se bodo morali bržčas tudi že pomeniti o tem, kje naj bi bil novi »vrh« gibanja. Uradnega predloga še ni; omenjajo Nikaragvo, Indonezijo, celo Jordanijo, nazadnje pa tudi Ciper. Na vrsti pa so še druga pomembna srečanja poleg tistih, rednih, ki jih neuvrščeni imajo v Združenih narodih.

Pred gibanjem so nova, po svoje tudi alternativna pota. Dialektika prenove tudi v tem primeru že trka na okno, če že ne na vrata neuvrščenih.

MIRO KOCJAN

DOVOLJ VELIKI ZA SODOBEN IN STROKOVEN PRISTOP

DOVOLJ MAJHNI ZA OKRETNO PRILAGAJANJE RAZVOJU ČASA IN POTREB

PRIMORSKI DNEVNIK

Dnevno zrcalo življenja Slovencev v Italiji in dogajanja v svetu.
Uredništvo v Trstu
tel. (040) 7796600
Uredništvo v Gorici
tel. (0481) 83382

AGENCIJA ALPE ADRIA

Televizijske vesti in samostojne oddaje za televizijske hiše v italijanskem in jugoslovanskem prostoru ter v skupnosti dežel Alpe Adria.
Tel. (040) 7796600

NOVI MATAJUR

Odraz življenja Slovencev Benečije, Rezije in Kanalske doline.
Tel. (0432) 731190

BOLLETTINO D'INFORMAZIONE DEGLI SLOVENI IN ITALIA

Štirinajstdnevnik v italijanščini o življenju in delu Slovencev v Italiji.
Tel. (040) 7796600

GALEB

Galeb, revija za mladino z bogato mesečno vsebino vsem bralcem svojim želi sreče v letu novem polne vreče

JADRANSKI KOLEDAR

Dopolnjuje ga zbirka vsebinsko bogatih, zanimivih knjig.
Tel. (040) 7796600

KNJIŽNE IZDAJE

Leposlovje, družboslovne znanosti, vprašanja narodnostnih manjšin, monografije, jezikovni učbeniki, likovne in otroške izdaje, kasete in plošče. V slovenščini in italijanščini.
Tel. (040) 7796644

IMPORT - EXPORT

uvozno - izvozni oddelek s sedežem v Trstu in filialo v Gorici je specializiran predvsem za področje grafičnega in papirniškega materiala, kemičnih izdelkov, metalov in ostalih repromaterialov.
Sedež v Trstu tel. (040) 7796677
Podružnica v Gorici tel. (0481) 32638.

DISTRIBUCIJA TUJIH LISTOV

Oddelek nudi distribucijske usluge za tuji tisk po vsej Jugoslaviji in za jugoslovanski tisk v Italiji s hitro dostavo in sprotno računalniško obdelavo.
Tel. (040) 7796666

PUBLIEST

oglasni oddelek
ZALOŽNIŠTVA TRŽAŠKEGA TISKA
zbira in sprejema objave ter reklamne oglase za PRIMORSKI DNEVNIK in ostale izdaje ZTT;
posreduje objavo ekonomskopropagandnih sporočil v jugoslovanskem dnevnem tisku in strokovnih revijah, v »Primorskih novicah«, po Radiu Ljubljana in Koper;
zbira oglase za časopisne priloge ob priliki mednarodnih sejmov skupnosti Alpe-Jadran ter za publikacije, ki so namenjene trgovinski menjavi med Italijo in Jugoslavijo;
zastopa v Italiji in Jugoslaviji specializirane kitajske časopise:
INTERNATIONAL TRADE NEWS
gospodarski list, ki ga izdaja Ministrstvo za zunanjo trgovino LR Kitajske (MOFERT)
TECHNOVA
tehnična revija s prilogami ob mednarodnih sejmih
CHINAMAC JOURNAL
revija za strojegradnjo
INFOTEC CHINA
revija za telekomunikacije in kompjuterje
Tel. (040) 7796688

VIDEOEST

Produkcija televizijskih in filmskih dokumentarcev in reklamnih sporočil.
Tel. (040) 7796622

GRAFICENTER

Grafično oblikovanje in načrtovanje.
Tel. (040) 7796633

ROTO OFFSET TISKARNA

Sodobna offset tiskarna s fotostavkom in z elektronsko obdelavo tekstov.
Tel. (040) 7796600

TRŽAŠKA KNJIGARNA

Knjižne novosti, knjižni klub, šolske knjige in potrebščine, periodika iz jugoslovanskega prostora in zamejstva, folklorni predmeti, plošče, kasete.
Tel. (040) 732487

GALERIJA TRŽAŠKE KNJIGARNE

razstavlja in prodaja dela domačih likovnikov in umetnikov iz širšega srednjeevropskega prostora.
Tel. (040) 732487

ZTT EST

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA

Ulica dei Montecchi 6 - 34137 TRST - Tel. (040) 7796699 - Telex 460270 - Telefax 773715

Deželni svet včeraj odobril štiri nove osnutke

TRST — Deželni svet F-JK je na včerajšnji seji odobril štiri zakonske osnutke, dva soglasno in dva z večino glasov.

Sprejeti ukrepi zadevajo rezidenčne gradnje, trgovinski sektor, kreditne olajšave za kmetijski sektor in ekonomski tratma za deželno osebje.

Deželni svet se bo ponovno sestal naslednji teden; predvideno je, da bo zasedal od torka do četrtka, 12. t. m., ko naj bi se skupščina zadnjič sestala v tej mandatni dobi.

Delo strank se bo nato preusmerilo izključno v volitve, ki bodo 26. in 27. junija, na katerih bomo v naši deželi izvolili 62 svetovalcev (14 v Trstu, 7 v Gorici, 22 v Vidmu, 5 v Tolmeču in 14 v Pordenonu). Stranke torej posvečajo vso pozornost volitvam: pripravljajo programe in kandidatne liste. Z izjemo KPI, ki je glavne kandidate za izvolitev v deželni svet že določila, se ostale stranke še ubadajo s tem vprašanjem; časa imajo še nekaj več kot dvajset dni. Istočasno z deželnimi bodo tudi pokrajinske volitve v Trstu in Gorici ter v 30 občinah in nekaterih rajonskih svetih.

Zakonski osnutek je bil že odobren

Precejšnja nesoglasja o pravici do študija

TRST — Na torkovi popoldanski seji je deželni svet Furlanije-Julijske krajine z glasovi KD, PSI, Liste za Trst in Furlanskega gibanja odobril zakon o pravici do študija in o šolskih gradnjah; vzdržali sta se svetovalski skupini MSI-DN in PRI, proti pa so glasovali KPI, Proletarska demokracija in Slovenska skupnost.

Že včeraj smo poročali, da je bil z glasovi strank večine zavrnjen amandma Štoka (SSk)-Cavallo (DP), ki ga je zagovarjal tudi svetovalec Iskra (KPI), po katerem naj bi do uveljavitve zaščitnih norm v korist slovenske manjšine Dežela zagotovila finančna sredstva tudi za dvojezično šolo v Špetru. Amandma je bil zavrnjen iz »tehničnih« razlogov, čeprav je bila zahteva s političnega vidika po besedah Zanfagninija (PSI) in predsednika deželne vlade Biasuttija (KD) nesporna.

Mimo tega pa je dokaj pomenljivo, da se je o celotnem zakonskem osnutku vzdržal sam pristojni odbornik Barnaba (PRI); stranke večine pač niso znale najti skupnega jezika o tem tako važnem vprašanju.

Zelo ostro tiskovno noto je v zvezi z odobritvijo zakona včeraj izdal deželni tajnik KPI Roberto Viezzi, ki je v svoji izjavi med drugim dejal, da je odobreni zakonski osnutek zgled zastarelega in pristranskega ravnanja strank večine. Glavna skrb zakonskega osnutka je predvsem v tem, dodaja Viezzi, da skrbi za finansiranje zasebnih šol, namesto da bi reševal probleme, ki jih je nakazala deželna konferenca iz leta 1986. Glede tega je KPI med razpravo izrazila pomislek o sami ustavnosti ukrepa. Viezzi tudi obtožuje večino, da je z običajno lahkotnostjo preprečila istočasno razpravo tudi o zakonskem osnutku, ki so ga predložili komunisti. Nazadnje se Viezzi obregne ob PSI: predvsem izraža začudenje nad zadržanjem te stranke, ki bi v teoriji morala biti laična stranka, v praksi pa, s tem da je glasovala za zakonski osnutek, je osvojila najbolj nazadnjaške teze glede izobraževanja. Lep zgled laicizma, zaključuje Viezzi.

Socialisti so seveda nasprotnega mnenja. Načelnik svetovalske skupine Zanfagnini je po odobritvi med drugim izjavil, da zakonski osnutek odpravlja ekonomsko diskriminacijo za uporabnike zasebnih šol, obenem pa potrjuje pluralistično gledanje institucij, ki sloni na sožitju in toleranci. Zanfagnini je vsekakor dodal, da bo moral deželni svet v naslednji zakonodajni dobi ponovno pregledati normative o pravici do študija in poskrbeti, da bo Dežela v te namene nakazala višja finančna sredstva.

Od četrtka do četrtka

»...največje možno...«?

Stanislav Renko

Kot smo brali v soboto v našem dnevniku, je poslanska zbornica šele v petek, 28. aprila t. l., odobrila resolucijo glede izvršilnih norm južnotirolskega »paketa« iz leta 1971 ali - po sedemnajstih letih! Zato je prav, da so naši bralci tudi bolj natančno obveščeni, da ne gre samo za dve ali tri neuresničene določbe »paketa«, temveč za kar osem takih postavk, za katere je v resoluciji rečeno, da bo vlada sredi maja odobrila osem predsedniških dekretov, ki bodo začeli takoj veljati brez glasovanja v obeh parlamentarnih zbornicah. Vsebino osmih dekretov povzemamo iz sobotne turinske »La Stampa«, ki je eden izmed redkih italijanskih dnevnikov, ki je o njih poročal bolj obširno:

*»1. - **Sodne obravnave** bodo v avtonomni bocenski pokrajini ločene: za nemške obtožence samo v nemščini, za italijanske samo v italijanščini in le v primeru, da je v prvih civilna stranka italijanske narodnosti, je obravnava dvojezična; simultano prevajanje ni dovoljeno.*

*2. - **Porotniki** morajo imeti dokazilo o dvojezičnosti.*

*3. - **Javni uradi.** - Pripadniki nemške manjšine se lahko obračajo v nemščini na vse sodne in upravne organe v vsej državi.*

*4. - **Šole.** - Italijanski otroci se lahko vpišejo v nemške otroške vrtce in osnovne šole, samo če v 20 dneh dokažejo, da obvladajo nemščino.*

*5. - **Telefonski seznami** bodo morali biti v obeh jezikih, in sicer v eni sami knjigi.*

*6. - **Zdravila.** - Etikete in tiskana navodila bodo morala biti tudi v nemščini za zdravila v vsedržavni farmacevtski asistenci.*

*7. - **Rezidenca in volitve.** - Državljan se vpiše v volilne sezname šele po več kot štirih letih rezidence na Južnem Tirolskem.*

*8. - **Računsko sodišče (ali dvor).** - Tudi v Bocnu se ustanovi nadzorni odsek ("la sezione di controllo") z odvzemom dela pristojnosti odseka v Trentu.«*

Iz istega dnevnika povzemamo tudi izjave predsednika nemške južnotirolske večinske ljudske stranke (SVP) in predstavnika matične avstrijske vlade ter tudi njenega podpredsednika. -

Prvi - Silvius Magnago - je rekel, da gre za kompromis in dodal: »Je nekaj sprejemljivega«. - Drugi - Franz Wranitzky je rekel, da gre za »važen signal ob zaključku diskusijskega procesa in pogajanj v mnogih, mnogih letih.« Tretji, ki je tudi avstrijski matični zunanji minister - Alois Mock - je rekel, da bodo pogajanja »po več desetletjih privedla do dobrega zaključka«.

Nato je Magnago med drugim izjavil, da »nimamo razloga za praznovanje« in še: »Na otokih Aaland, na Finskem, je švedska manjšina, ki živi prav gotovo bolje kot mi«. Nato pa: »Tako imenovana "oprostilna pobotnica" - "la quietanza liberatoria" glede južnotirolskega vprašanja - sestoji samo v dejstvu, da bi Avstrija izjavila, da je končan spor, ki ga je predložila Organizacija združenih narodov v letih 1960 in 1961. To ne pomeni, da avstrijska vlada ne bi smela intervenirati tudi pozneje, če bodo nastali novi prepiri«.

• • •

Za nas se očitno spričo gornjega sklepa poslanske zbornice postavlja vprašanje: Ali gre za tisto načelo »največje možno varstvo«, ki ga je današnja Italija zmožna nuditi svojim manjšinam in ki ga glede nas vsebuje preambula osimske pogodbe? In: Kdaj bo matična Jugoslavija mogla podpisati glede svoje manjšine v Italiji podobno »oprostilno pobotnico« o izvajanju zaščitnega zakona zanjo, za katerega pa je bil vložen prvi formalni predlog v rimskem parlamentu 29. aprila 1970, t. j. pred skoraj točno 18 leti ali eno leto pred odobritvijo južnotirolskega paketa? Ali: Kako dolga bo čakalna doba na tisti zakon in nato na njegovo - pa čeprav samo kompromisno - uresničenje? Upati je, da ta doba ne bo sorazmerna s številčnostjo obeh manjšin, ki je približno tri proti ena ali 279.576 Nemcev (po štetju leta 1981) proti 100.000 Slovencem, če je sprejemljiva številka, ki je objavljena v poročilu o hvalevrednem obisku slavistov ljubljanske Univerze Edvarda Kardelja v krajih od Milj do Trbiža v lanskih petih majskih dnevih (gl. revijo »Jezik in slovstvo«, štev. 3, Ljubljana 1987/88).

Prvi nastop jutri v Prvačini

Letos že druga revija pihalnih orkestrov Primorske

SEŽANA — ***Združenje pihalnih orkestrov Primorske je tudi letos - drugič zapored - pripravilo pet koncertnih večerov v različnih krajih, na katerih bo novosti v repertoarjih predstavilo 20 pihalnih orkestrov z obeh strani italijansko-jugoslovanske meje (sodelovale bodo tudi godbe na pihala iz Vrhnike, Cerknice in San Canziana d'Isonza).***

Letošnjo revijo primorskih pihalnih orkestrov bodo začeli ta petek s koncertom v Prvačini, kjer bodo igrali godbeniki KUD »Ivan Cankar« iz Marezig, pihalnega orkestra iz Kopra in Cerknice in godbenega društva Prosek. V soboto bodo na koncertu v Idriji igrali goriški pihalni orkester, godba na pihala iz Divače, pihalni orkester »Goriška brda« iz Dobrovega in godbeno društvo iz Nabrežine. V nedeljo bo koncert v Kobjeglavi, kjer se bodo predstavili godba na pihala »Kras« iz Doberdoba, delavski pihalni orkester iz Tolmina, pihalni orkester ZKO Vrhnika in pihalni orkester KUD »Karol Pahor« iz Pirana.

Revijo bodo nadaljevali v soboto, 14. maja, s koncertom v Izoli, na katerem bodo nastopali pihalni orkester DPD »Svoboda« Anhovo, pihalni orkester Vogrsko, pihalni orkester Eta Cerkno in godba na pihala iz Postojne. Letošnjo revijo primorskih pihalnih orkestrov pa bodo sklenili s koncertom v Zgoniku, kjer se bodo predstavili godbeniki pihalnega orkestra »Srečko Kumar« iz Izole, godba na pihala Ricmanje, občinska godba iz San Canziana d'Isonza in pihalni orkester idrijskih rudarjev. I. U.

Cessna treščila v Slavnik

KOZINA — Za pilota in sopilota se je dokaj srečno končalo torkovo strmoglavljenje športnega letala »cessna 172« na pobočju Slavnika. Medtem ko je 67-letni pilot Anton Wilhem Sax dobil le nekaj prask, so 30-letnega sopilota Alfreda Sonnauerja pripeljali v izolsko bolnišnico z zlomljeno roko in nekaj odrgninami. Prvi podatki preiskave kažejo, da sta pilota v temnih deževnih oblakih povsem izgubila orientacijo, tako da nista niti najmanj slutila, da je pred njima več kot tisoč metrov visok Slavnik.

Po izjavi ponesrečencev, oba sta državljana ZRN, sta včeraj popoldne s cessno najprej pristala v Linzu, nato pa nadaljevala polet nad Gradcem in Ljubljano proti Portorožu. Med poletom sta večkrat zašla v meglo in deževne oblake, tako da sta bila pred strmoglavljenjem prepričana, da sta že blizu Portoroža. Nizek let pa je bil zanju usoden, saj sta nekaj sto metrov pod vrhom Slavnika z letalom treščila v drevesa, tako da so se odlomila krila, nakar se je trup cessne zapičil med drevesnimi debli. Pilota sta ostala vkleščena v kabini, saj se vrata niso dala odpreti. Opazila pa sta tudi, da je iz rezervoarja začel curljati bencin in v strahu pred eksplozijo razbila vrata in se splazila iz letalskega trupa. Šele po dveh urah tavanja sta prišla v Skadanščino, kjer so jima nudili prvo pomoč, domačini pa so nesrečo takoj prijavili oddelku milice na Kozini. Že včeraj se je začela iskalna akcija za razbitinami letala, vendar so jo zaradi teme morali prekiniti. Ostanke so našli šele danes dopoldne, posebna komisija pa bo skušala pojasniti prave vzroke strmoglavljenja.

IZTOK UMER

V Lignanu proslava (28. t. m.) 10-letnice ustanovitve A-J

TRST — Turistično središče Lignano bo sedež, kjer bodo v Furlaniji-Julijski krajini proslavili deseto obletnico Delovne skupnosti Alpe-Jadran, ki je bila ustanovljena v Benetkah leta 1987. Dne 28. maja bodo namreč v tem kraju odprli lignansko areno, to je nov moderen amfiteater na odprtem v največjem turističnem deželnem centru. Odprtje nove rekreacijske strukture bo ob 21. uri s posegi predsednikov deželnega odbora Furlanije-Julijske krajine Adriana Biasuttija, koroškega deželnega glavarja in predsednika Delovne skupnosti Leopolda Wagnerja in lignanskega župana Stena Meroia. Sledil bo kulturni program z nastopi folklornih skupin. Na velikem platnu bodo predvajali tudi najboljše reportaže televizijskih hiš, ki delujejo v okviru Delovne skupnosti, o najrazličnejših značilnostih vseh članic.

Ta del sporeda bo uredil deželni sedež RAI iz Furlanije-Julijske krajine; s svoje strani bo lignanska občinska uprava podelila plakete vsem televizijskim hišam, ki bodo sodelovale na prireditvi; uradno bo nadalje sporočila, da bo od prihodnjega leta dalje in v dogovoru s turistično in letoviščarsko ustanovo razpisala natečaj, na katerem bo nagradila najboljšo televizijsko reportažo. Sledili bodo nastopi plesnih in folklornih skupin ter pevskih zborov.

V Vidmu nadaljevanje razprave o gradnji predora na Pločah

VIDEM — Včeraj se je v tem mestu nadaljevalo zasedanje mešane italijansko—avstrijske komisije, ki proučuje vsa tista vprašanja, ki so povezana z gradnjo cestenga predora na Pločah (Monte Croce Carnico). Obe delegaciji sta bili zelo številčni: italijansko je vodil predstavnik zunanjega ministrstva Tozzoli, v njej pa so bili še deželni odbornik Di Benedetto, predsednik pružbe za gradnjo predora Sette ter številni tehniki in funkcionarji. Avstrijsko delegacijo pa je vodil predstavnik zunanjega ministrstva Binder, v njej pa je bil tudi po glavarju Wagnerju drugi najvažnejši politični predstavnik Koroške Fruhbauer.

Pred tem, ki se bo zaključil danes, sta bila še dva sestanka te mešane komisije; zadnji je bil v Vidmu, na katerem sta se delegaciji okvirno sporazumeli za ustanovitev mešane družbe, ki bi morala poskrbeti za načrt in nato za gradnjo cestnega predora, ki naj bi povezal obe deželi.

Delegaciji sta se okvirno dogovorili tudi o finančnem kritju celotnega dela: Furlanija-Julijska krajina naj bi prispavala 40, Koroška pa 4 milijarde lir. Očitno je, da je prav F-JK, ki z veliko odločnostjo sili v gradnjo te strukture, medtem ko je Koroška precej »hladnejša«. To je pokazal tudi včerajšnji začetek zasedanja mešane komisije v Vidmu. Kako pa se bo zaključil danes?

DANIELLE STEEL 188.

Njena družina

Prevedla Irena Trenc-Frelih

»Ko je študirala vlogo, je skoraj padla v zamaknjenost, občutila je vlogo in jo naredila za delček sebe. In ko je prikorakala nazaj v sobo, je bila popolnoma drugo dekle. Ward in moška z njim so dvignili glave in jo opazovali, kako igra. Ni brala. Divjala je in besnela, govorila je, ne da bi enkrat samkrat pogledala v skripta. Wardu se je raztajalo srce. Vedel je, kako je morala garati in kako močno si mora želeti te vloge. Ko je končala, so po Fayinih licih pripolzele solze veselja in ponosa. Ženski sta se spogledali in nenadoma je tudi Val zajokala in planili sta si v objem, se smejali in jokali hkrati. Ward ju je samo gledal. Val je končno iztisnila skozi solze in smeh: »No, sem jo dobila?«

»Prekleto, seveda si jo!« je kar izstrelila Faye, potem pa je bila vsa prepadla, ko je Val uprizorila svoj sloviti krik.

»Aleluja!«

41. poglavje

Maja je Val začela snemati film; tako še v svojem življenju ni garala. Njena mati je izcedila sebe in vse druge do kosti, zahtevala od vsakogar največ, delala dolge, mučne ure in izvabljala iz Val vse, kar je premogla njena pamet. In vendar je isto zahtevala tudi od sebe in od vseh drugih igralcev, ki so delali zanjo. To je bil njen način dela in zato je bil izdelek vedno tako dober. Zato je dobila oskarje, katerim se je Val toliko let posmehovala. Zdaj se ni posmehovala več, zdaj ji je bilo vse všeč. Vsak večer se je z zadnjimi močmi odplazila domov in skoraj vsak dan v studiu se je zanjo končal v solzah. V vseh dvaindvajsetih letih svojega življenja še ni tako garala in ni bila prepričana, da bo še kdaj. Če, potem samo, ker bo tako hotela. Tudi to je vedela, da ne bo nihče več toliko zahteval od nje... ali je toliko naučil. Bila je srečna in ponosna in hvaležna.

Snemanje je trajalo že tri tedne, ko ji je njen partner, George Waterston, ponudil, da jo odpelje domov. Val ga je poznala že od prej, nekajkrat ga je videla in slišala je, da ni bil preveč zadovoljen, ko je izvedel, s kom bo igral. Za partnerko je hotel veliko zvezdo in Faye se je morala zelo potruditi, da ga je prepričala, naj dekletu da možnost. Pogodila sta se, da jo bodo nagnali, če ne bo dobra. Val je vse to vedela iz studijevskih čenč, zavedala pa se je tudi zdaj, ko ga je pogledala v oči. Vprašala se je, ali je George njen sovražnik ali prijatelj, potem pa ugotovila, da ji je pravzaprav vseeno. Bila je preutrujena, da bi se sploh menila za to, povrh pa je res potrebovala prevoz. Njen avto je bil že nekaj tednov v popravilu, tako da se je na delo vozila s taksijem. In zato ga je hvaležno pogledala.

»Seveda... hvala...« Niti toliko moči ni imela, da bi se med vožnjo pogovarjala, samo svoj naslov mu je povedala. Zgrozila se je, ko jo je zbudil pred njeno hišo in je ugotovila, da je zaspala. Ko se je dotaknil njene roke, je poskočila, potem pa se je v grozni zadregi zagledala vanj: »Sem zaspala?«

»Rekel bi, da nisem več tako zanimiv kot nekoč.« Imel je rjave lase in modre oči ter močan, nekako prekaljen obraz. Star je bil petintrideset let in Val je bila že dolgo njegova vneta občudovalka. Tudi to, da je dobila vlogo ob tem človeku, je bil del sanj, ki so se uresničile. Širile so se govorice, da je dobila to vlogo zaradi materinega vpliva. A Val je bilo prekleto vseeno. Nameravala jim je dokazati, da se vsi motijo, jim vzeti sapo kot Jane Dare, Ženska, ki jo je upodabljala. Opravičujoče je pogledala svojega soigralca.

»Žal mi je... preveč sem utrujena...«

»Ko sem snemal svoj prvi film s Faye, sem bil tudi sam tako zbit. Nekoč sem celo zaspal za volanom in sem se zbudil tik preden sem priletel v drevo. Ko je bil film končan, si sploh nisem več upal voziti. Toda Faye izvleče iz tebe tisto, česar ne more nihče drug, košček tvoje duše... ali srca... in preden je film končan, ji še vleči ni treba več, ker ji hočeš kar sam podariti vse.« To je bilo natanko isto, kar je začenjala čutiti tudi Val, ki je doživljala mavrico novih občutkov ljubezni in spoštovanja do matere.

»Vem... še vedno ne morem verjeti, da mi je dala to vlogo.« Odkritosrčno ga je pogledala.

*Knjiga je izšla pri **Založništvu tržaškega tiska** in je na razpolago v **Tržaški knjigarni***

Končno ugoden obračun Ustanove za tržaško industrijsko cono

Vodstveni odbor Ustanove za tržaško industrijsko cono EZIT se je sestal 28. aprila in odobril obračun za poslovno leto 1987, ki se je po več letih prvič zaključil s presežkom v znesku več kot 800 milijonov lir. Ugoden rezultat se pridružuje vrsti kazalcev, ki jasno odražajo dejstvo, da se industrijski krogi vse bolj pogosto opredeljujejo za nove pobude in naložbe.

Lani je ustanova EZIT prodala šestim podjetjem 67 tisoč kvadratnih metrov površine, vsa zemljišča so bila opremljena s potrebnimi infrastrukturami. Hkrati pa je začela graditi infrastrukture za nadaljnjih 120 tisoč kvadratnih metrov novih zemljišč.

Konec leta je bilo v industrijski coni 246 podjetij, saj so namestili 17 novih. Zaposlenih je bilo 8.623 oseb, kar pomeni, da se je njihovo število v primerjavi z letom 1986 zvišalo za 173 oseb. Prav tako je lani pričelo ponovno delovati 8 obratov, tako da je danes le 11 ustavljenih podjetij.

Konec lanskega leta so začeli graditi 37 novih industrijskih obratov (6 več kot v začetku leta 1986). Predvidevajo, da bodo v novih obratih zaposlili 841 delavcev (164 več kot v začetku leta 86).

Kratkoročni program ustanove EZIT predvideva izgradnjo industrijskega naselja v miljski občini in namestitev več kot 90 tisoč kvadratnih metrov infrastruktur. Ustanova se pogaja z deželno upravo, da bi finansirali infrastrukture v dolini pri Orehu, zgradili greznice v Miljah, v Dolini, v industrijski coni in v južnem delu Trsta. Greznice bi odvajale odplake v bodočo tržaško občinsko čistilno napravo, kar bi omogočilo sanacijo Miljskega zaliva.

Vodstveni odbor EZIT je ob teh vzpodbudnih rezultatih ugotovil, da so po daljšem negativnem obdobju ponovno opazni znaki prebujanja. Pozitivne rezultate je treba uokviriti v splošne gospodarske tokove. Kljub krizi javne industrije, deloma pa tudi zasebne, se tržaški industriji torej vendarle odpirajo nove perspektive in možnosti.

Na zadnji seji tržaškega občinskega sveta

Neuglašenost večinske koalicije pri sprejemanju sklepov o osebju

Vprašanja osebja so bila v ospredju zadnje seje tržaškega občinskega sveta, ki jo je vodil socialistični podžupan in prav odbornik za osebje Augusto Seghene v odsotnosti listarskega župana Staffierija, ki se mudi na obisku v glavnem mestu latvijske sovjetske republike Rigi. Zasedanje je potekalo v sicer zadnje čase že običajnem trudnem vzdušju, ob za zadnje tedne pred potekom mandata že tradicionalni več kot enourni zamudi in komaj zadostnem številu prisotnih, kljub temu pa je obrodilo tudi nekaj presenečenj.

Predvsem je treba omeniti, da je bila že v začetnem delu seje večinska koalicija prisiljena zabeležiti (čemur so botrovale seveda velike vrzeli v vrstah njenih svetovalcev) prvi poraz, ko je propadel odborov sklep o najetju posojila 80 milijonov lir za prekritje strehe župnišča v Rojanu. Tedaj je bilo prisotnih v dvorani komaj 32 svetovalcev, od katerih jih je za sklep glasovalo le 24 (večinske stranke in MSI), kar ni bilo dovolj za odobritev, ker mora za najetje posojil glasovati vsaj polovica skupščine, torej 31 svetovalcev. Seghene je bil torej prisiljen vzeti v vednost, da sklep ni bil odobren.

Precej sporna je bila tudi odobritev sklepa, ki ga je predlagal prav Seghene, in sicer o reorganizaciji oddelka mestne čistoče z delno preureditvijo staležev in prehodnim pravilnikom za kritje prostih mest smetarjev. Po dolgi razpravi, med katero so komunist Poli in drugi svetovalci opozicije naglasili, da sploh ne gre za nobeno pravo reorganizacijo mestne čistoče (ker večina sploh nima o tem nobenih jasnih načrtov, kar se pozna v že trajnih nujnostnih razmerah službe in v dejstvu, da je pač zaradi tega mesto umazano), pač pa zgolj za priznanje nekaterih povišanj v staležih, kar v sedanjem času precej spominja na "volilni golaž", namreč demokristjani niso sodelovali pri glasovanju.

S tem se je postavljalo vprašanje (ker je za sklep glasovalo le 15 svetovalcev Liste za Trst, PSI in PSDI, proti 9 predstavnikov KPI, Tržaškega gibanja in Mestne liste, medtem ko so se vzdržali dva misovca in listar De Favento), ali je bila seja tedaj sploh sklepčna, ker je namreč izrazilo glas manj kot 30 (polovica) članov skupščine. Ali je bilo vzdržanje demokristjanov (ki niso hoteli glasovati za sklep, ker jim Seghene ni mogel zagotoviti, da se z njim strinjajo vse sindikalne organizacije osebja) tolmačiti kot odsotnost (kar bi povzročilo nesklepčnost) ali ne? Generalni tajnik je povedal, da po prevladujoči judikaturi tako zadržanje KD ne pomeni odsotnosti, zaradi česar je Seghene sklep proglasil za odobrenega.

Precej zadrege med večino so izzvali tudi trije sklepi, ki so zadevali nagrade za delovno storilnost osebja v prejšnjem letu. Ob raznih pomislekih glede kriterijev, ki jih je uprava izbrala za priznanje te nagrade, so komunisti predložili spreminjevalni predlog, s katerim naj bi uprava priznala nagrado tudi delavkam, ki so bile odsotne ob porodniškem dopustu. Pomenljivo je, da so za ta amandma komunistov glasovali tudi demokristjani (kar je še enkrat pokazalo "neuglašenost" med strankami večinske koalicije), misovci in listar Gabrielli, medtem ko so se republikanca in listar Dolcher vzdržali, tako da so proti spreminjevalnemu predlogu KPI vztrajali le socialisti in večina listarjev in je bil torej komunistični amandma sprejet.

Še nadaljnji dokaz nesloge v večini je dalo glasovanje o prispevku 400 milijonov lir, ki ga je Občina priznala uporabnikom za kritje večjih stroškov ob premestitvi klavnice. Komunisti so oporekli odboru, da je brez potrebe "podaril" tako velik denar uporabnikom in izrazili pri tem dvom, da je tak sklep sploh upravno neoporečen. Večina (zlasti demokristjani) pa je sklep zagovarjala, češ da je bilo treba staro klavnico vsekakor zapustiti, ne le za zgraditev novega stadiona, ampak tudi zaradi tega, ker je bila dotrajana in nerentabilna. Pomenljivo je bilo, da so se socialisti (prisotna sta bila tedaj sicer samo dva, podžupan Seghene in načelnik svetovalske skupine D'Amore) pri glasovanju vzdržali, ne da bi razložili zakaj.

Celovec bo vabil Tržačane na obisk

Od 7. do 14. maja bo »Celovec pozdravljal Trst«, tako se namreč glasi geslo propagandne manifestacije, ki jo občinska uprava mesta Celovec prireja v Trstu, da bi predstavila turistično ponudbo koroškega glavnega mesta. Od sobote, 7. maja, do sobote, 14. maja, se bodo zvrstile prireditve kulturnega, športnega in gastronomskega značaja, ki bodo prikazale vse, kar je najbolj vabljivega v Celovcu. Pobudo je včeraj v kavarni Tergesteo orisal celovški občinski odbornik za šport in turizem Dieter Jandl.

Odkar so pred dvema letoma dogradili avtocesto do avstrijske meje, po kateri se pripelješ v Celovec v pičlih dveh urah, je seveda dosti lažje obiskati to obmejno mesto, ki nudi veliko naravnih lepot in zanimivosti. Zato so se njegovi upravitelji odločili, da bodo z njimi najprej seznanili sosede. Naslednje leto — letos je bilo to zaradi junijskih upravnih volitev neizvedljivo — pa bodo v Celovcu predstavili tržaško turistično ponudbo.

Celovec bo prvič pozdravil Trst v soboto, 14. maja, ob 18.30, ko bo zbor Ensemble s koncertom v galeriji Tergesteo uradno odprl vso prireditev. V torek, 10. maja, bo ob 20.30 v športni palači prijateljska rokometna tekma med kluboma Klagenfurt Handball Klub in tržaškim Cividinom. V Četrtek, 12. maja, ob 18. uri pa bo Celovec predstavil svoje plesalce: na Trgu Unità bodo drugouvrščeni plesalci na evropskem prvenstvu zaplesali sodobne plese, sledil pa jim bo izbor ljudskih plesov v izvedbi folklorne skupine Lindwurm. Celovec se bo poslovil od Trsta v soboto, 14. maja, ob 18. uri, ko bo na Trgu Unità zaigrala godba celovške policije.

Ves teden bo mogoče okusiti tudi tradicionalne dobrote celovških slaščičarn. V galeriji Tergesteo bodo vsak dan od 11. do 22. ure ponujali sveže slaščice iz peči znamenite slaščičarne Musil, pri posebni stojnici pa bodo na voljo turistične informacije.

Celovec pa vabi na obisk že 11. junija, ko bo tradicionalni »maraton okrog starega mesta« s številnimi udeleženci iz naše dežele in iz Slovenije.

Od jutri v Škednju razstava B. Doljak

Kulturno društvo Ivan Grbec iz Škednja prireja jutri, 6. maja, ob 20.30 v svojih prostorih razstavo oblikovanih krušnih loparjev umetne obrtnice Bogomile Doljak. Na odprtju razstave, ki bo na ogled še v soboto, 7., in v nedeljo, 8. maja, (v soboto od 16. do 19. ure, v nedeljo pa od 9. do 12. in od 16. do 19. ure) bo nastopil kitarist Igor Starc, medtem ko bo razstavo predstavila Nadja Krišćak.

Umetno obrtnico Bogomilo Doljak bi bilo našim bralcem skoraj odveč predstavljati. Poznajo jo že vsi, ki jim je umetna obrt pri srcu in ki vedo za veliko ljubezen, s katero Doljakova izdeluje in oblikuje lesene predmete, skulpture in keramične izdelke. Iz njih diha njena navezanost na Kras, na njegove tradicije in običaje, predvsem pa njena velika ljubezen do zemlje, do narave in do lesa, iz katerega je ustvarila že toliko sugestivnih figur. Pohvale ni bila deležna le od kritikov, temveč tudi od ljudi, ki so njene izdelke občudovali na raznih skupinskih ali samostojnih razstavah in v Galeriji Bor v Nabrežini, ki jo umetnica upravlja skupaj z možem Albertom.

Bogomila Doljak že vrsto let raziskuje ter s svojimi izdelki uveljavlja kraško likovno in ljudsko izročilo tudi v umetni obrti. Z možem sta se najprej začela ukvarjati z restavriranjem starega pohištva, predvsem slovečih kraških skrinj, kaj kmalu pa se je Bogomila uveljavila tudi s svojimi izredno lepimi kiparskimi deli v lesu in keramiki. Na razstavi, ki so jo nedavno priredili na Gradu sv. Justa, je prvič pokazala svoje loparje, izdelane iz dragocene orehovine, izrezljane ali pa okrašene z najrazličnejšimi kraškimi motivi. Za tokratno razstavo v društvu Ivan Grbec pa je Doljakova posvetila nekaj loparjev prav škedenjskim »krušarcam«.

Kitarist Igor Starc, ki smo ga na straneh našega dnevnika že večkrat predstavili, je za jutrišnji program pripravil izvedbo del Giampaola Corala in F. Morena-Torrobe. Naj omenimo, da je pretekli četrtek nastopil na celovečernem koncertu v okviru Openskih glasbenih večerov. (nl)

Predaval je evropski poslanec Rossetti

V SK o Evropi, manjšinah in odnosih z Jugoslavijo

Gost zadnjega torkovega večera v Slovenskem klubu je bil evropski poslanec Giorgio Rossetti, ki je govoril o vprašanju manjšin in o odnosih med Jugoslavijo in evropskim parlamentom. Tako obširne problematike seveda ni mogoče izčrpati v enem samem predavanju, zato je Rossetti poslušalcem le bežno opisal najnovejše premike, ki vodijo k politični in gospodarski integraciji. Pri vsem tem pa ne moremo mimo ugotovitve — je dejal Rossetti — da v Evropi doslej nismo znali odpraviti nesoglasij in neravnovesij, čeprav nas navdihuje želja po združevanju.

»Naša celina trenutno še ohranja vlogo pomembnega gospodarskega partnerja,« je nadaljeval predavatelj, »priznati pa si moramo, da jo ZDA in Japonska vedno bolj izpodrivata in ji obenem vsiljujeta svoje vrednote in kulturne modele.« V tem smislu je najnevarnejša prav televizija, ki postaja vedno manj "evropska". Kaže, da ji gre le za zaslužek in da je pri tem ne skrbi kakovost oddaj. Italijanski otroci gledajo televizijo približno štiri ure dnevno in se pri tem vživijo v svet, ki je povsem drugačen od njihovega. Ta pojav, ki ga je predavatelj opredelil kot "amerikanizacijo", pa resno ogroža ohranitev kulture, običajev in jezika. Najbolj so mu seveda izpostavljeni manjšinski narodi.

Evropski parlament se posebno v zadnjih letih vse bolj dosledno posveča vprašanju jezikovnih manjšin. Čeprav teži Evropa k postopnemu združevanju, se prebivalci vedno bolj zavedajo, da integracija ne more in ne sme pomeniti združitve ali celo izničenja krajevnih kultur. Vsakdo mora ohraniti svoj jezik, svojo identiteto in vrednote. Rossetti je opozoril, da je evropski parlament z veliko večino svojih glasov dokazal, da je tako razmišljanje že osvojil. Posamezne države pa kljub temu vedno znova dokazujejo neevropskost in nestrpnost do svojih manjšin. Celo Italija, ki se najbolj ponaša s svojo odprtostjo in demokratično zavestjo, hudo krši ustavna in evropska določila o zaščiti narodnostnih manjšin.

Kot je obetal naslov torkovega predavanja, se je gost dotaknil tudi vprašanja vloge Jugoslavije v Evropi, ki naj bi leta 1992 uvedla poenotenje tržišč. Rossetti se s to problematiko še posebej ukvarja; obširno jo je predstavil in obrazložil v svojem poročilu v evropskem parlamentu. Del tega poročila je pred kratkim objavila tudi Nova revija in Rossettijeve trditve so v Sloveniji sprožile pravo afero. Ob koncu torkovega večera je predavatelj omenil predlog EGS, da bi Jugoslaviji omogočili sodelovanje pri vseh evropskih znanstvenih in tehnoloških razsikavah. »Prepričani smo,« je zaključil Rossetti, »da bi lahko ta neuvrščena država postala pomemben gospodarski partner držav članic Evropske skupnosti.«

Likovni »ronde« v galeriji Bassanese

"Ronde" je naslov razvejanega ciklusa likovnih prireditev, ki ga organizira galerija Bassanese in ki se je začel konec preteklega tedna, zaključil pa se bo zadnjega maja. "Ronde" je namreč ime srednjeveškega radoživega plesa, v katerem se posamezni plesalci izkažejo s posebno točko, vendar v zaključeni celoti. Tako bo tudi galerija Bassanese poskrbela za zaključen in obenem razvejan prikaz tiste likovne produkcije, ki je rasla iz revne umetnosti sedemdesetih let in se oplodila s sodobnim umetniškim pristopom.

Prvi se je s samostojno razstavo z naslovom "Titanic" predstavil goriški umetnik Giorgio Valvassori. Jutri in v soboto pa bosta na vrsti videokaseti, ki jih je tržaški slikar Adriano Bon posnel (gre pravzaprav za risanke) med poukom likovne vzgoje na osnovni šoli Umberto Saba. V četrtek, 12. maja, bodo predstavili instalacijo Roberta Kusterleja, v petek, 20. maja, pa bodo odprli dve- in tridimenzionalno razstavo Odinee Pamici. Ciklus v galeriji Bassanese bo 31. maja zaključil Franko Vecchiet s posebno likovno "igro", v kateri se bodo dopolnjevali grafika in leseni predmeti.

Ureditev poljskih poti v zgoniški občini

Zgoniška občinska uprava je že vrsto let načrtovala temeljito čiščenje in popravilo klancev ter poljskih poti, ki jih kmetovalci uporabljajo pri opravljanju svojih dejavnosti. Ker iz rednih proračunskih postavk ni bilo mogoče črpati potrebnih sredstev, je uprava brez uspeha iz leta v leto ponavljala prošnje za prispevek na razne pristojne javne ustanove. Za tovrsten poseg je po političnih pritiskih vendarle imel posluh Sklad za Trst, ki je občini Zgonik namensko dodelil prispevek 100 milijonov lir.

Po izdelavi podrobnega načrta, je uprava pri dodelitvi del opravila dokaj posrečeno izbiro, saj je dala dela v zakup slovenski Gozdni zadrugi s Padriča, ki je kot specializirano podjetje usposobljena za opravljanje tovrstnih posegov. Obenem pa je Zadruga sprejela priporočilo uprave in vzela začasno v službo pet brezposelnih zgoniških občanov. Z deli so pričeli v torek in bodo v mejah razpoložljivosti očistili in popravili predvsem poljske poti v bližini naselij in obdelanih površin. Nameravajo pa tudi urediti cesto iz Repniča na proseško postajo in očistiti traso za uresničitev načrtovane naravoslovne pešpoti iz Zgonika v Repnič. (bs)

Za letovanja v Tolminu, Zgornjih Gorjah in Portorožu

Le še nekaj dni časa za vpisovanje

Vpisovanje za letovanja otrok in mladine, ki bodo letos v Tolminu, Zgornjih Gorjah in v Portorožu, se bo zaključilo 15. maja. Za starejše mladince je predviden še pohod v Julijce z vzponom na Triglav, ki bo od 16. do 20. julija.

Vpisovanje poteka vsak dan, z izjemo sobote, v dopoldanskih urah na sedežih Slovenske kulturno-gospodarske zveze v Trstu in Gorici ter v Dijaškem domu v Trstu. Organizatorji letovanja so kot običajno Odbor za doraščajočo mladino pri SKGZ in dijaška domova v Trstu in Gorici.

Obiskali smo sedež SKGZ v Ul. sv. Frančiška in se pozanimali, kako poteka vpisovanje. Podrobnejših podatkov nismo mogli dobiti, ker potekajo vpisovanja ločeno v Trstu in Gorici. Vendar smo izvedeli, da je zanimanje za vsa tri letovanja kar precejšnje, za letovanje v Portorožu pa je največ povpraševanja na Goriškem. To je tudi razumljivo, saj so tam otroci bolj oddaljeni od morja, kot na primer otroci s Tržaškega. Letovanje bo v novem Dijaškem domu v Portorožu, ki ima izredno lego s krasnim pogledom na morje. Seveda pa so na razpolago mesta za vse tri kraje, od katerih naši otroci že dobro poznajo Zgornje Gorje in tudi Tolmin, kjer bodo letos letovali že tretjič.

V Zgornjih Gorjah bo letovanje potekalo od 21. junija do 5. julija, v Portorožu od 11. julija do 21. julija (če bo dovolj prijavljenih, bo sledila še ena izmena), v Tolminu pa od 1. do 15. julija. Letovanje v Zgornjih Gorjah je namenjeno otrokom od 6. do 11. leta starosti, v Portorožu otrokom od 9. do 14. leta, v Tolminu pa mladim od 11. do 17. leta starosti.

Organizatorji bi želeli, da bi starši čimprej prijavili udeležbo svojih otrok, tako da bi bilo dovolj časa za ureditev vseh priprav za čim bolj prijetno letovanje.

S pospešenim ritmom priprave na volitve

PSI sprejme na liste odpadnike iz vrst PSDI

Ker se že bližajo prvi roki za junijske upravne volitve, potekajo priprave strank za izdelavo programov in kandidatnih list s pospešenim tempom. Med prvimi so kot ponavadi komunisti, ki so svoj volilni program dejansko izdelali že pred nekaj meseci na pokrajinski programski konferenci, kandidatne liste za občinske, pokrajinske in deželne volitve pa so tudi že pripravljene (na osnovi širokega posvetovanja z bazo na "primarnih volitvah") in jih bodo dokončno objavili v petek na posebni tiskovni konferenci (imena glavnih kandidatov KPI za Deželo, Pokrajino in Občino smo že objavili).

Tudi socialisti se pospešeno pripravljajo na volitve in bodo sklenili sestavo kandidatnih list 12. t. m., da jih bo moglo štiri dni kasneje odobriti deželno vodstvo PSI (ki si je pridržalo pravico, da izreče zadnjo besedo tudi glede kandidatov za tržaški pokrajinski in občinski svet, upoštevajoč, da je Trst glavno mesto dežele). Znano je vsekakor, da bosta kandidatno listo za občinske volitve vodila pokrajinski tajnik Agnelli in podžupan Seghene, v njej pa bodo še D'Amore, Perelli, Cecchini, Ariella Pittoni, Anghelone in Macaluso ter slovenska kandidata Vojko Kocman in Neda Lah. Za Pokrajino bodo socialisti potrdili kandidaturo slovenskega odbornika Čoka, tekmoval pa bo tudi predsednik Krajevne zdravstvene enote Bevilacqua. Za Deželo je seveda glavni kandidat PSI dosedanji odbornik Carbone, ob njem pa bodo na listi tudi pokrajinski tajnik sindikata CISL (po rodu Slovenec) Dario Tersar, predsednik Kraške gorske skupnosti Marino Pečenik ter voditelj Centra za raziskave Anzellotti.

Kot vse kaže, bodo socialisti vključili v svoje liste (kot neodvisne) tudi odpadnike iz PSDI, ki so pred dnevi imeli v nekem mestnem hotelu dobro obiskano skupščino svojega novega Gibanja za socialistično enotnost. Na njej so potrdili razloge za izstop iz socialdemokratskih vrst (zaradi volilnega zavezništva med PSDI in desničarskima Listo tricolore in Alleanzo popolare) in soglasno sprejeli predlog, da njihovi najvidnejši voditelji kandidirajo na listah PSI. Tako bosta De Gioia in Martini kandidirala za potrditev v občinskem oziroma v pokrajinskem svetu, bivši podtajnik PSDI Di Pace pa bo po vsej verjetnosti vključen v listo PSI za deželne volitve.

Oglasili so se tudi Fogarjevi odpadniki iz republikanske stranke, ki potrjujejo, da se bodo predstavili na junijskih volitvah s svojo listo. Za volilno pripravo so sklenili prirediti vrsto srečanj na sedežu svojega gibanja Giustizia e libertà, jutri in pojutrišnjem pa bodo postavili v Ulici delle Torri mizo, ob kateri se bodo pogovarjali s publiko o vprašanjih mestnega prometa ter zračnega in zvočnega onesnaženja.

Zakonski osnutek deželnega odbora ob izteku mandata

Carbone: »Kulturna revolucija« v industrijski politiki Dežele

»Kulturna revolucija v industrijski politiki Dežele,« tako je podpredsednik deželnega odbora in odbornik za industrijo Gianfranco Carbone na včerajšnji tiskovni konferenci označil zakonski osnutek deželnega odbora za bolj učinkovito programiranje finančnih posegov Dežele na industrijskem področju.

Carbone je kar direktno priznal utemeljenost očitkov, da so bili posegi Dežele doslej v dobršni meri nepovezani, slučajnostni, brez globalne vizije razvoja industrijske strukture Furlanije-Julijske krajine. Dežela je v bistvu, kot piše tudi v spremnem poročilu k zakonskemu osnutku, bolj "spremljala" proces razvoja podjetij s tem, da je podpirala najbolj vitalne in zanimive podjetniške pobude, ni pa neposredno vzpodbujala ustvarjanja drugačne in bolj moderne industrijske strukture.

Zakonski osnutek naj bi tako stanje popravil, predvsem z bolj učinkovitim načrtovanjem in usklajevanjem, pa tudi s posodobitvijo svojih finančnih organizmov. Tudi logiko finančnih podpor naj bi spremenili: ne več samo za "materialne" dobrine, kot so industrijska poslopja, stroji itd., ampak tudi za "nematerialne", kar pomeni pomagati podjetjem pri raznih tržnih raziskavah, pri modernizaciji in informatizaciji, brez katerih deželna podjetja ne bodo kos odpravi carinskih pregrad leta 1992.

Sami hvalevredni nameni torej, pri čemer pa se postavlja vprašanje, zakaj se je Dežela odločila za "novo industrijsko politiko" prav ob izteku zakonodajne dobe in v predvolilnem času. Carbone je sicer izrazil upanje, da bo deželni svet odobril zakonski osnutek še pred junijem, pri čemer pa je sam moral priznati, da so politične sile v tem predvolilnem času dokaj "nervozne" in da se zanimajo bolj za "minljive" kot za dolgoročnejše zadeve. Če pa osnutek ne bo odobren že v tej mandatni dobi, je dodal podpredsednik Dežele, bo pač ostal kot obveza prihodnje, povolilne večine, ki se po njegovem ne bo dosti razlikovala od sedanje.

Kakorkoli že, predvolilni čas je tudi čas obračunov in tako je odbornik Carbone obsipal časnikarje s kopico podatkov o finančnih posegih Dežele in njenih finančnih organizmov na industrijskem področju. Na prvi pogled izhaja iz njih predvsem dejstvo, da sta Gorica in Trst v primerjavi z Vidmom in Pordenonom odigrala vlogo pepelke. Po Carbonejevem mnenju sta temu botrovala predvsem dva elementa: znani zapleti v odnosih z Državnimi udeležbami ter težave podjetnikov, ki bi radi investirali v Trstu. Ne gre samo za težave pri iskanju primernih prostorov (Dežela je v sodelovanju z Ustanovo za industrijsko cono že nakazala nekatere rešitve), ampak tudi za neko ozračje, ki ga je v Trstu občutiti bolj kot drugje in ki bi ga poenostavljeno lahko označili kot "strah pred novostjo", ki preveva tudi nekatere vodilne tržaške kroge.

Znaten porast prehodov čez mejo

Osebni promet skozi italijansko-jugoslovanske mejne prehode v tržaški pokrajini je doživel nov znaten porast. V prvem štirimesečju letošnjega leta je namreč šlo čez mejo kar milijon potnikov več kot v istem obdobju lani. Letos so namreč zabeležili kar 9.627.593 prehodov, medtem ko jih je bilo lani 8.566.845.

Če vzamemo v poštev le podatke za mesec april, pa je osebni promet narasel v enem letu za 5,71 odstotka. Porast je treba pripisati edinole prehodom čez mejo s potnim listom (kar 11,9 odst. več kot aprila lani), medtem ko je maloobmejni osebni promet zabeležil novo nazadovanje, in sicer za 2,06 odst. (z lanskih 1.230.834 prehodov na letošnjih 1.205.528). S prepustnico je namreč prišlo v Italijo le 330.960 jugoslovanskih državljanov (5,81 odst. manj kot aprila lani), medtem ko se je 874.568 italijanskih državljanov podalo v obmejna območja Jugoslavije (samo 0,56 odstotka manj kot lani).

Da ne izgubimo še sposobnosti zgražanja nad krivicami

Minili sta dve leti, kljub temu pa smo tam, kjer smo bili. Preiskava se ni premaknila z mrtvega tira. To je vtis, ki ga je človek imel ob gledanju prispevka, ki ga je Enzo Biagi v svoji oddaji "Il caso" posvetil tržaški Rižarni in morebitni prisotnosti Ivana Demjanjuka med krvniki lagerja pri Sv. Soboti. Tržaški preiskovalci v bistvu še vedno preverjajo, ali je bil "Ivan Grozni" med rablji, ki so v Trstu morili pod vodstvom generala Globocnika. Kaže, da niso niti stopili v stik z izraelskimi preiskovalci in sodniki, da bi preverili, ali je v gradivu, ki so ga oni zbrali, kaka nit, ki bi vodila do Rižarne.

O morebitni povezavi Ivana Demjanjuka z uničevalnim taboriščem pri Sv. Soboti se je začelo govoriti pred dvema letoma ob njegovi aretaciji v ZDA. Tedaj je bivši karabinjer in bivši jetnik Rižarne Gionechetti v Ivanu Demjanjuku spoznal enega od "težakov nasilja", ki so bili v službi nacistov tudi v naših krajih. Baje se je po vojni dalj časa skrival v Trstu, kjer je tudi dobil potni list, s katerim se je lahko odselil v ZDA, kjer je skoraj štirideset let živel pod lažnim imenom, dokler mu Židje niso prišli na sled. To je bilo ugotovljeno pred dvema letoma in pri tem je preiskava tudi obtičala. Ta zastoj je razvidno izšel iz odgovorov sodnika Patriarchija televizijskemu novinarju. Formalno je preiskava sicer še vedno odprta, vprašanje pa je, ali se bo kdaj premaknila z mrtvega tira.

Čeprav je preteklo več kot 40 let od konca vojne in več kot 20 let, odkar je bila proglašena za državni spomenik, čeprav so vsako leto ob 25. aprilu v njej spominske svečanosti, je Rižarna velikemu številu Tržačanov še vedno trn v peti. In ne zato, ker bi se bali obsoditi in ožigosati nečloveški teror nacistov. Pa tudi z obsodbo "Ivana Groznega" se ne bi nihče obotavljal, če...

... Če kot Rižarna tudi primer Demjanjuk ne bi imel svojega ozadja. In temu ozadju je ime "odgovornost kolaboracionističnega Trsta". O tej sodniki niso hoteli spregovoriti na prvem procesu zaradi zločinov v Rižarni, ta odgovornost je resnična ovira za preiskavo o morebitni prisotnosti Ivana Demjanjuka v Trstu.

Kaj narediti? Predvsem je naloga vseh demokratičnih sil in organizacij, da pogumno nadaljujejo z objektivnim raziskovanjem preteklosti. Najhuje bi namreč bilo, če bi preteklost tonila v pozabo, če bi v meglicah spomina postopno izgubili tudi sposobnost zgražanja nad takimi krivicami.

VOJMIR TAVČAR

■ **V galeriji Tribbio** bodo v soboto ob 18. uri odprli razstavo furlanskega umetnika Freda Pittina, ki praznuje 60 let likovnega ustvarjanja. Pittino, ki se je rodil leta 1906, je študiral v Vidmu in v predvojnem obdobju v Milanu. Razstavljal je na beneških bienalih in rimskih kvadrienalih, pripravil pa je tudi številne samostojne razstave.

Sklep so sprejeli na pokrajinskem kongresu

FIOM-CGIL bo predlagal konferenco o načrtu za razvoj Trsta leta 2000

S posegom člana vsedržavnega vodstva Giancarla Battistellija in z izvolitvijo novega vodstva, v katerem je bil za tajnika potrjen Riccardo Devescovi, se je v hotelu Europa pod Nabrežino včeraj končal osmi pokrajinski kongres sindikata kovinarjev FIOM-CGIL. Številni in zavzeti posegi delegatov so pokazali, da je Devescovijevo uvodno poročilo želo široko odobravanje in da je FIOM-CGIL v zavesti delavcev še vedno zakoreninjen kot sindikalna sila, ki z veliko borbenostjo brani njihove interese.

Kakšne smernice so izšle iz kongresne debate? Riccardo Devescovi jih je za nas takole strnil: »Izhod iz industrijske krize, še posebno javnega sektorja, je za nas prvi pogoj, da se lahko izoblikuje načrt za širši gospodarski in zaposlitveni razvoj naše pokrajine. Industrijske načrte pa je treba nujno povezati z razvojem drugih sektorjev, kot so prevozi, pristanišče, raziskovalna in visoko specializirana terciarna dejavnost. Od podjetij z državno udeležbo zahtevamo izpolnjevanje obvez, ki jih je prevzel minister za državne udeležbe na konferenci v Trstu in na nedavnem srečanju v Rimu. Kot FIOM-CGIL pa bomo pred koncem leta dali pobudo za konferenco, na kateri bi vsi odločilni predstavniki razpravljali o načrtu za Trst leta 2000. Pomembno je, da pride do tega soočenja še letos, ko smo nekje na pol poti za uresničevanje "paketa za Trst", o katerem lahko trdimo, da sploh ni obrodil zaželenih sadov.«

Kaj pa na področju specifičnih sindikalnih zahtev? »Za tovarne, ki so v največji krizi, tečejo pogajanja praktično vsak dan. Za ladjedelniški sektor pripravljamo široko platformo, v okviru katere bomo za specializirane delavce zahtevali povišek plač za 150 tisoč lir. Istočasno pripravljamo tudi sindikalne zahteve za druga, manjša podjetja, tako da računamo, da bomo pred koncem leta sklenili pogajanja za okrog 80 odstotkov delavcev kovinskega sektorja.«

V tvojem poročilu je bilo tudi nekaj avtokritičnih not glede notranjih organizacijskih težav. Kakšni so bili sklepi kongresa glede tega vprašanja? »V novem vodstvu je okrog 40 odstotkov novih članov in mislim, da to lahko že nekaj pove. Sicer pa bomo posebno pozornost posvetili političnemu in socialnemu pluralizmu in uveljavljanju ženske komponente.« (nf)

V tovarni IRET položaj kritičen

Vojko Grgič se je kongresa udeležil kot delegat tovarniškega sveta IRET, podjetja, ki je že več kot leto v hudi krizi. »Kako ocenjujem položaj v tovarni? Kot zelo kritičnega. V dopolnilni blagajni smo že 15 mesecev, od februarja pa 133 uslužbencev ne prejema niti prebite pare. Podjetje smo v pričakovanju odobritve dekreta prosili za vsaj enomesečno plačo (v obliki posojila), vendar pozitivnega odgovora ni bilo. Mimo te finančne stiske delavcev, se nam kot kovinarskemu sindikatu zdi najhuje, da je vodstvo podjetja po 15 mesecih krize še vedno tako nejasno in neuspešno. Dokončnega in konkretnega načrta, kaj bo s tovarno in z nami, ni, ali nam ga vsaj niso predstavili. Vemo le, da so dosedanji partnerji podjetja odstopili, da je bilo ustanovljeno manjše podjetje, ki ga je deželna finančna družba Friulia pripravljena finančno podpreti, vendar pod pogojem, da so načrti zanjo sprejemljivi. Sklepi v zvezi s tem se vlečejo kot megla in ni nam dano razumeti, po čigavi krivdi. V novem podjetju bi vsekakor bilo zaposlenih le dvajset uslužbencev. Kot kaže, je v tovarni IRET letos dela le za 80 uslužbencev, kaj bo z drugimi in z nami vsemi prihodnje leto, ne vemo. Ob tem pa tudi ni vseeno, če podjetje zapuščajo najvišje specializirani kadri. Umski potencial tovarne bo vedno bolj skromen in podjetje ni storilo ničesar, da bi ta odtok "možganov" zaustavilo. Prav absurdno je prihajati do teh ugotovitev na področju, kakršno je naše, kjer so razvojne možnosti bistveno boljše od železarske industrije.«

Kaj pa meniš o kongresu, o smernicah, ki so se na njem izoblikovale. Se ti zdijo ustrezne? »V tem zgodovinskem trenutku se mi zdi najbolj pomembna novost, kako smo na novo zastavili vprašanje osebnega dohodka. Doslej smo v industriji vedno upoštevali široko politiko plač in jih vezali na vse mogoče pogoje. Dejansko se je produktivnost v Italiji v zadnjih osmih letih povečala za 8 odstotkov, plače pa naj bi se bile za 5,6. Zadnji podatek pa sploh ne drži, saj se je realna vrednost naših plač znižala za 2,5 %. Nevzdržno je, da specializiran tehnik, zaposlen v industriji, prejema po 10 letih dela milijon in dvesto tisoč lir. Sedaj zahtevamo realne poviške in mislim, da bo ta nova sindikalna politika poviškov plač ugodno vplivala na verodostojnost sindikata.«

Parlamentarci za finančni prispevek Turistični ustanovi

Medtem ko De Henriquezova razstava že od vsega začetka privablja na Grad sv. Justa številne obiskovalce — doslej si jo je ogledalo že okrog 10 tisoč ljudi — pa je finančna in torej tudi delovna usoda njenega prireditelja, tržaške Avtonomne letoviščarske in turistične ustanove, še vedno oziroma še bolj negotova. Ustanova namreč do sedaj še ni prejela finančnih prispevkov, ki ji jih letno podeljuje ministrstvo za turizem in prireditve. Zaradi tega je njen položaj že skoraj kritičen, tako da le s težavo krije tekoče stroške, med katerimi je tudi zelo obremenjujoče vzdrževanje gradu, v katerem ima ustanova svoj sedež. Za bližnje preživetje Avtonomne letoviščarske ustanove za Trst in njegovo obalo so se sedaj zavzeli tudi parlamentarci iz naše dežele — med njimi v prvi vrsti demokrščanski poslanec Sergio Coloni — ki so pozvali ministrstvo za turizem in prireditve, naj čim prej poskrbi za rešitev finančnega položaja ustanove.

Bodo stavkajoči cariniki le prodrli s svojimi zahtevami?

Včeraj sta iz Rima prispeli dve vesti, ki zadevata že več tednov trajajočo belo stavko carinikov oziroma carinskih tajnikov, kot je natančno ime stavkajoči kategoriji. Po eni strani so sindikati uslužbencev finančnega ministrstva CGIL, CISL in UIL po srečanju s finančnim ministrom Colombom zagrozili, da bodo carinski tajniki od 9. t. m. dalje raztegnili belo stavko, ki jo zdaj izvajajo samo v Furlaniji-Julijski krajini in nekaterih drugih mestih, na vse državno ozemlje. Po drugi strani pa sta predsednik Tržaške trgovinske zbornice Tombesi in tržaški pokrajinski tajnik KD Tripani včeraj dobila od podtajnika pri finančnem ministrstvu De Luci zagotovilo, da bo v najkrajšem času prišlo do bistvenih razjasnitev v zvezi s cariniki.

De Luca je povedal, da bo posebna paritetna komisija pri ministrstvu za javne uprave po vsej verjetnosti že na svojem jutrijšnjem zasedanju rešila vprašanje nalog, ki naj bi jih carinski tajniki bili dolžni opravljati v službi in katerih nejasna opredelitev predstavlja eno temeljnih jabolk spora. Podtajnik je potrdil obvezo, ki jo je pred nekaj tedni sprejel v Trstu, da bo namreč skušal omogočiti raztegnitev delovnega urnika carin na mejnih prehodih s primerno okrepitvijo osebja. De Luca je naposled zagotovil, da bo parlament v najkrajšem času začel obravnavati reformo finančnega ministrstva, v okviru katere bi moralo priti do ustanovitve posebne uprave za carine.

Prav to reformo so včeraj sindikati uslužbencev finančnega ministrstva CGIL, CISL in UIL ponovno zahtevali na srečanju z ministrom Colombom, katerega so tudi opozorili na potrebo po doslednem izvajanju zakona 312, ki je že pred 8 leti predvideval povišanje staleža carinskih tajnikov.

■ **Danes pride na obisk** v Trst oziroma v našo deželo obilna delegacija misovskih poslancev iz vse Italije, ki jih bo vodil načelnik svetovalske skupine Pazzaglia. V programu obiska so srečanja in pogovori s predstavniki krajevnih oziroma deželnih oblasti in raznih sektorjev dela.

Pokrajina za pomoč socialno ogroženim mladoletnikom

Tržaška Pokrajina je pripravila poseben načrt za pomoč socialno ogroženim mladoletnikom. Novi posegi bodo temeljili na drugačnemu razumevanju socialne podpore.

Tržaška Pokrajina je pravkar izdelala šest usmerjenih načrtov, ki bodo dokončno odpravili staro prakso, ko so pristojne službe skušale reševati le tiste probleme, ki so postajali nevzdržni in zato težko rešljivi. Osnovno načelo usmerjenih načrtov je prevencija. To pa pomeni, da bodo strokovno usposobljeni ljudje sledili razvoju socialno ogroženih otrok, ne da bi jih pri tem oddaljili od družine in domačega okolja. Ob tem bodo pomagali staršem, da se seznanijo z ustreznimi vzgojnimi metodami.

Kot je razložil pristojni odbornik Cannone, bodo strokovnjaki delali na točno določenem ozemlju. Pomagali bodo mladoletnikom, ki so se znašli v hudih težavah, njihovim družinam pa bodo posredovali ustrezno znanje in jim tudi finančno pomagali. Skratka, socialno ogroženih mladoletnikov ne bodo oddaljili od domačega okolja, hkrati pa ne bodo dopustili, da bi starši ostali sami s kopico nerešenih in zanje tudi nerešljivih problemov.

Za uresničitev novega načrta bo Pokrajina v prihodnjih šestih mesecih porabila 350 milijonov lir. Načrt so odobrile tudi sindikalne organizacije. Usmerjene načrte bodo izvajali v šestih različnih krajih. V občini Devin-Nabrežina bo deloval center, ki se bo posvečal šoloobveznim otrokom. V Naselju sv. Sergija bo odprt center za prevencijo socialne ogroženosti otrok, ki stanujejo v ljudskih stanovanjih v Ul. Grego. Na Trgu stare mitnice bo skupina strokovnjakov sledila razvoju socialno ogroženih otrok, ki obiskujejo osnovne šole Fornis, Carniel in šolo v Ul. Conti. V okraju Valmaura in v Naselju sv. Sergija bo služboval vzgojitelj, ki bo skrbel za otroke Romov. Pri Sv. Ivanu bo center v pomoč mladoletnikom, za katere neposredno skrbi pokrajinska uprava. Center bo deloval v sodelovanju s slovenskim Dijaškim domom. V stanovanjski skupnosti za mladoletnike pa bodo pripravili obrtniško delavnico, kjer bo mlade "vajence" učil izkušen obrtnik.

†

Zapustila nas je naša draga

Emilia Messar por. Čuk

Pogreb bo danes, 5. maja, ob 11.15 iz mrtvašnice glavne bolnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Iskrena hvala zdravnikom in osebju sanatorija Santorio na Obelisku.

Žalostno vest sporočajo mož Francesco, hčerka Alba z možem, vnuka Franco in Marinella, pravnuki in drugi sorodniki.

Trst, 5. maja 1988

S cvetjem in priložnostnim nastopom

Učenci katinarske osnovne šole počastili spomin žrtev Rižarne

Učenci četrtega in petega razreda osnovne šole Fran Milčinski s Katinare so v preteklih dneh obiskali zgodovinski spomenik Rižarno. Z žalostno preteklostjo tega bivšega taborišča smrti jih je podrobno seznanil njen dober poznavalec Franc Udovič. S šopkom cvetja, z minuto molka, s pesmijo in priložnostnimi recitacijami so počastili spomin žrtev, nato pa so si ogledali celice smrti, muzej in kapelo. (mm)

V Žavljah so odjemalci dobili lepo prenovljeno cvetličarno

V Žavljah so obnovili cvetličarno, ki je bila last Erminie Balbi in ki jo je sedaj prevzela Adrijana Blockar s Katinare, bivša športnica in požrtvovalna delavka pri kolesarskem klubu Adria in v kulturnem društvu Lonjer-Katinara. Adrijane pa ne poznajo samo v Lonjerju in na Katinari, pač pa tudi pri Sv. Jakobu, kjer je vrsto let delala v cvetličarni Savina. Prijazni cvetličarki bo pomagala Lilijana, obema pa želimo obilo delovnega uspeha. (mm)

Nova številka kriškega glasila

V Križu je pred kratkim izšla druga številka nove serije vaškega glasila Skdanc, ki ga izdaja skupina mladih v okviru KD Vesna. Uvodni članek je tokrat namenjen dejavnosti v Ljudskem domu in v Domu Alberta Sirka, in sicer v perspektivi načrtovane gradnje vaškega katoliškega doma. List objavlja tudi članek o urbanističnem propadanju vasi in o prodajanju hiš nedomačinom, kroniko nedavnega izrednega kongresa sekcije KPI J. Verginella ter drugi del razmišljanja o kulturnih izbirah. Skdanc, ki ga je tudi tokrat okusno in šaljivo grafično opremil Franko Bogatec, prinaša na koncu pikre in kritične vesti iz vaškega življenja in o težavah, ki pestijo krajevno skupnost.

gledališča

ROSSETTI
Nocoj ob 20.30 bo na sporedu ponovitev Pirandellovega dela ŠEST OSEB IŠČE AVTORJA v režiji G. Patronija Griffija. V abonmaju: odrezek št. 10. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Od 12. do 14. maja bo na sporedu LA SERVA AMOROSA z Annamario Guarnieri. Režija Luca Ronconi. Predstava izven abonmaja. Za abonente popust, za študente pa posebne cene. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

LA CONTRADA
TEATRO CRISTALLO
V soboto, 7. maja, ob 20.30 bo v gledališču Cristallo premiera dela LA LEGGENDA DI CARNEVALE. Tekst in režija Francesco Macedonio.

izleti

Odbor sekcije VZPI-ANPI Devin-Nabrežina priredi v soboto, 14. t. m., enodnevni izlet v Gorski kotar. Vpisuje (do zasedbe razpoložljivih mest) tov. Feruccio Gratton. Tel. v torek in petek od 15. do 18. ure na št. 200036. Odhod avtobusa iz Nabrežine ob 7.30 in iz Šempolaja ob 7.40.

KD Slovan priredi 22. t. m. izlet na Dolenjsko, kjer si bomo ogledali kmetijske objekte sadjarstva in vrtnarstva. Cena 30.000 lir s kosilom. Vpisujeta Darko in Oskar Grgič, tel. 226286.

Zveza vojnih invalidov NOV in Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja na Tržaškem ozemlju prirejata 25. maja celodnevni izlet v Soško dolino, Cerkno, bolnico Franjo in Idrijo. Vpisovanje in informacije na sedežu Zveze vojnih invalidov, Ul. Cicerone 8/B dne 9. maja od 9. ure dalje.

koncerti

Rossetti
Pri osrednji blagajni v Pasaži Protti so v prodaji vstopnice za koncert DIZZYJA GILLESPIEJA, ki bo v ponedeljek, 9. maja, v gledališču Rossetti.

Tržaška pokrajina - Združenje Continuum Musicale
Drugi koncert ciklusa Glasba 20. stoletja bo na sporedu v ponedeljek, 9. maja, ob 20.30 v veliki dvorani Krožka za kulturo in umetnost, Ul. S. Carlo 2. Nastopil bo Ex Novo Ensemble iz Benetk. Vstop prost.

Verdi
V soboto, 7. maja, ob 18.00 bo na sporedu koncert komornega orkestra Gledališča Verdi, ki ga vodi Severino Zannerini. Izvajali bodo skladbe Vivaldija in Čajkovskega. Abonmaji po znižani ceni za študente, upokojence in podjetja so na razpolago pri blagajni gledališča.

Danes ob 10.30 bo v gledališču Candoni v Tolmeču prva od treh predstav za šole, ki jih organizira gledališče Verdi v sodelovanju s tamkajšnjo Občino. Baletna skupina gledališča Verdi se bo predstavila s plesi na podlagi Mozartovih in Pick-Mangiagallijevih skladb.

Openski glasbeni večeri: MPZ Primorec-Tabor v sodelovanju s SKD Tabor - Opčine vabi na koncert MPZ Accademia musicale universitaria iz Trsta, ki bo v nedeljo, 8. t. m., ob 18. uri v cerkvi sv. Jerneja na Opčinah. Vabljeni!

Il Posto delle Fragole
Nocoj ob 20.30 bo v parku bivše umobolnice pri Sv. Ivanu koncert ansambla Trio-Crio.

Tržaško združenje Amici della lirica Giulio Viozzi v sodelovanju s Krožkom za kulturo in umetnost priredi danes ob 18.30 v mali dvorani gledališča Verdi koncert tria, ki ga sestavljajo Marta Valetič (alt), Ugo Di Fazio (violončelo) in Anna Luci Sanvitale (klavir).

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Gostuje SNG DRAMA Maribor

THORNTON WILDER

ŽENITNA MEŠETARKA

(Farsa v štirih dejanjih)

Sodeluje **Stane Starešinič**

Danes, 5. maja, ob 16.30 abonma red H in I
jutri, 6. maja, ob 20.30 abonma red A in D
v soboto, 7. maja, ob 20.30 abonma red B, E in F
v nedeljo, 8. maja, ob 16. uri abonma red C in G

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA
Odsek za zgodovino

vabi na predavanje:

Andrej Pleterski
STAROSLOVENSKA NASELITEV
(na primeru Bleda)

Danes, 5. t. m., ob 20.30

Trst, Gregorčičeva dvorana, Ul. sv. Frančiška 20.

Predavanje bo z dia posnetki.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA
Odsek za slovenski jezik
INŠTITUT ZA SLOVANSKO FILOLOGIJO

vabita na predavanje:

Tone Pretnar
PREŠERNOV VERZ

Filozofska fakulteta v Trstu, Ul. Università 7
Danes, 5. t. m., ob 16. uri

kino

ARISTON - 16.00, 22.00 **Misfatto bianco**, dram., VB; r. M. Radford; i. G. Scacchi, J. Hurt, G. Chaplin.
NAZIONALE IV - 16.30, 22.15 **Domani accadrà**, pust., It. 1987; r. D. Luchetti; i. P. Hendel, G. Guidelli.
EXCELSIOR II - 18.30, 21.45 **L'insostenibile leggerezza dell'essere**, dram., ZDA; r. Philip Kaufman; i. Daniel Day Lewis, Lena Olin.
EXCELSIOR I - 18.15, 22.15 **Stregata dalla luna**, dram., ZDA 1987; r. Norman Jewison; i. Cher.
NAZIONALE II - 16.30, 22.00 **Fuga dal futuro**, fant.; r. J. Kaplan, i. M. Broderick.
NAZIONALE I - 16.00, 22.00 **Amore e musica**, i. C. Lambert.
FENICE - 18.15, 22.15 **I delitti del rosario**, krim.; r. Fred Walton; i. Donald Sutherland, Charles Durning.
GRATTACIELO - 16.15, 22.00 **L'ultimo imperatore**, dram., It./ZDA 1987, 203'; r. Bernardo Bertolucci; i. John Lone, Joan Chen.
MIGNON - 16.00, 22.15 **Suspect - Presunto colpevole**, krim., ZDA 1988; r. P. Yates; i. Cher, D. Quaid, J. Mahoney.
EDEN - 15.30, 20.00 **Sex drive**, porn., □□.
NAZIONALE III - 16.30, 22.15 **Una ragazza molto viziosa**, porn., □□.

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.15 **Penombra**, □□.
CAPITOL - 16.30, 22.00 **Lo strizzacervelli**, kom., ZDA 1987; r. M. Ritchie; i. D. Aykroyd, C. Grodin.
LUMIERE FICE - 16.00, 22.00 **Salto nel buio**, fant., ZDA 1987; r. J. Dante; i. D. Quaid, M. Short.
ALCIONE - 16.00, 22.10 **A 30 secondi dalla fine**, akc., ZDA 1985; r. Andrei Konchalovsky; i. Jon Voight, Eric Roberts.
RADIO - 15.30, 21.30 **Le sexy infermiere del 407. battaglione**, porn., □□.

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razna obvestila

Odbor za doraščajočo mladino pri SKGZ in dijaška doma v Trstu in Gorici sporočata, da se nadaljuje vpisovanje za LETOVANJE ZA OTROKE IN MLADINO v Tolminu, Zgornih Gorjah, Portorožu in na pohod v Julijce in na Triglav od 16. do 20. julija. Informacije in vpisovanje na sedežih SKGZ v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, tel. 744249, in v Gorici, Ul. Malta 2, tel. 84644, od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure.

SKD Barkovlje obvešča, da bo danes, 5. t. m., ob 20.30 odborova seja.

KD Rovte-Kolonkovec vabi člane ne REDNI OBČNI ZBOR, ki bo v soboto, 7. maja, ob 20.30 v društvenih prostorih - Ul. Monte Sernio 27. Dnevni red: delovanje v letu 1987.

Sindikat upokojencev za zahodni Kras CGIL sporoča, da bodo na sedežu v Križu izpolnjevali davčne prijave (model 740) z naslednjim urnikom: torek (8.30-12.00), sreda (15.00-18.00) in v petek (8.30-12.00 in 15.00-18.00).

VSI IZLETNIKI V AVSTRALIJO

so vabljeni na družabnost s prikazom slik in diapozitivov jutri, 6. maja, ob 20.30 v gostilni Dolenc na Devinščini (Prosek)

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 5. maja 1988
ANGEL

Sonce vzide ob 5.46 in zatone ob 20.17 - Dolžina dneva 14.31 - Luna vzide ob 24.47 in zatone ob 7.34.

Jutri, PETEK, 6. maja 1988
DOMINIK

PLIMOVANJE DANES: ob 6.16 najnižja -56 cm, ob 13.02 najvišja 21 cm, ob 17.47 najnižja -4 cm, ob 23.38 najvišja 40 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 19,3 stopinje, zračni tlak 1016,4 mb naraščа, veter 8 km na uro jugovzhodnik, vlaga 73-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 15,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Francesca Ruzzier, Anna Ederici, Francesca Cattarini, Chiara Ottaviani-Giammarco, Gabriele Zanolla, Antonino Luca Adornetto, Alessandro Cavagnin, Alessio Calligari, Michele Villani.

UMRLI SO: 66-letni Giuseppe Lizza, 65-letni Salvatore Sticchi, 87-letna Alessandra Vido vd. La Marra, 76-letni Sergio Fort, 72-letni Corrado Laudano, 78-letni Giordano Marzi, 65-letni Nereo Bisiacchi, 85-letni Gregorio Fabris.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN
Od ponedeljka, 2., do sobote, 7. maja 1988

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. aprila 6 (Naselje sv. Sergija), Lungomare Venezia 3 (MILJE).
Opčine - Trg Monte Re 3/2 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. aprila 6 (Naselje sv. Sergija), Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4, Lungomare Venezia 3 (MILJE).
OPČINE - Trg Monte Re 3/2 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4, Lungomare Venezia 3 (MILJE).
OPČINE - Trg Monte Re 3/2 (213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razstave

V galeriji Minerva (Ul. S. Michele 5) razstavlja do 20. maja slikar LEOS MONTREE.

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, je odprta grafična razstava EDIJA ŽERJALA - Letni časi.

V Kraški galeriji v Repnu razstavlja grafične liste svojega zadnjega ciklusa MARJAN KRAVOS.

Kulturno-umetniško društvo Prints je pripravilo v restavraciji XX Secolo v Križovljah št. 1 (Sesljan) razstavo PODOBE V BEGU slikarja PAOLA PASCUTTA, ki bo odprta do 8. maja. Urnik: od 11. do 15. ter od 17. do 1. ure.

V umetnostni galeriji Nadie Bassanese - Trg Giotti 8/I - bo do 31. maja odprta razstava pod naslovom RONDE, na kateri sodeluje pet slikarjev v naslednjem vrstnem redu: G. VALVASSORI; A. BON — jutri, ob 17. uri; R. KUSTERLE — 12. maja ob 18.30; O. PAMICI — 20. maja ob 18.30 in F. VECCHIET — 31. maja ob 18.30.

V galeriji Cartesius bodo v soboto, 7. maja, ob 18.30 odprli razstavo slikarke MARIE ANNE LOTESTO.

razne prireditve

Glasbena matica vabi na nastop jutri, 6. maja, ob 18. uri v Gallusovi dvorani, Ul. R. Manna 29.

KD Ivan Grbec - Škedenj, Ul. di Servola 124, priredi jutri, 6. t. m., ob 20.30 razstavo oblikovanih krušnih loparjev BOGOMILE DOLJAK in koncert kitarista IGORJA STARCA. Vabljeni!

Župnijska skupnost Devin-Štivan, Fantje izpod Grmade in Dekliški zbor Devin vabijo jutri, 6. t. m., ob 21. uri na KONCERT ZBORA HRAST iz Doberdoba v novi cerkvi sv. Ivana v Štivanu.

KD Kraški dom bo imel jutri, 6. t. m., v gosteh opensko dramsko skupino z BESEDO-OPERETO in MPZ TABOR. Kulturni večer bo v Bubničevem domu v Repnu s pričetkom ob 20.30.

MAJENCA 88 in XXXII. občinska razstava domačih vin v Dolini 6., 7., 8., 9. in 10. maja. Jutri, 6.: od 18. do 22. ure ljudsko ocenjevanje vin v občinskem gledališču Prešeren v Boljuncu; v soboto, 7.: ob 18. uri otvoritev razstave vin in nagrajevanje, od 20. ure dalje postavljanje maja; v nedeljo, 8.: ob 15.30 začetek kulturnega sporeda z nastopom pihalnega orkestra Breg in beneških skupin, ob 19. uri prihod parterjev in parterc, ob 20. uri ples z ansamblom Marela iz Mengša; v ponedeljek, 9.: ob 20.30 ples z ansamblom Agropop iz Ljubljane; v torek, 10.: ob 18. uri nastop pihalnega orkestra Breg, ob 19. uri slovesno podiranje maja.

KD V. Vodnik prireja v okviru Majence 88 RAZSTAVO SLIKARJEV AMATERJEV IZ BREGA v galeriji Torkla v Dolini. Otvoritev jutri, 6. t. m., ob 20.30 z nastopom OPZ V. Vodnik pod vodstvom Suzane Žerjal. Vabljeni!

mali oglasi

OSMICO je odprl Alojz Kante v Praprotu št. 18. Toči belo in črno vino.
OSMICO je odprl Renato Pieri v Samatorci št. 1. Toči belo in črno vino.
OSMICO so odprli Čočevi v Doberdobu, Bratuževa ul. 6. Nudijo vino in domač prigrizek.
OSMICO ima odprto Švara v Trnovci št. 14. Toči belo vino in teran.
OSMICO ima odprto Stano Raubar v Repnu št. 2. Toči črno vino.
OSMICO je odprl v Repnu Emil Purič. Toči belo vino in teran.
OSMICO je odprl v Medji vasi Paolo Ferfolja. Toči belo in črno vino.
PRODAM zazidljivo zemljišče (1.600 kv. m) na Padričah. Tel. 212736 od 15. do 16. ure.
PRODAM vespo PX 200, popolnoma preurejen motor, prevoženih komaj 300 km, za 650.000 lir. Tel. 228701 v večernih urah.
PRODAM motor honda CB 400N, potreben morebitnih popravil. Cena po dogovoru. Tel. na št. 228918 ob večernih urah.
PRODAM motor cagiva aletta oro 125, oktober 1985. Tel. 227240.
PRODAM alfa sud, letnik 1987, v dobrem stanju, po ugodni ceni. Tel. 229255 ali 229451.
IŠČEM zazidljivo zemljišče ali hišo z dvoriščem, tudi potrebno popravil, v Boljuncu, Dolini ali bližnji okolici. Tel. na št. 228918 ob večernih urah.
PRILETEN moški želi žensko družbo. Tel. v večernih urah na št. 0481/489530.
16-LETNO DEKLE išče kakršnokoli resno zaposlitev. Tel. na št. 229523 ob večernih urah.
LJUBITELJEM živali podarimo pet lepih muck. Tel. ob uri obedov na št. 200882.
UVOZNO-IZVOZNO podjetje v Gorici išče izkušenega uradnika/co za vodenje upravno-finančnega sektorja. Ponudbe nasloviti na uredništvo Primorskega dnevnika v Gorici, Ul. XXIV Maggio 1, pod šifro »Izkušen«.

prispevki

V počastitev spomina Saškotove mame gospe Brune daruje Dragica Blaževič 25.000 lir za Dijaško matico.

Ob 6. obletnici smrti drage mame Karle Sedmak darujejo hči Marta in sinova Ančko in Danilo z družinami 60.000 lir za vzdrževanje kriškega Ljudskega doma.

V spomin na Bruno Corradetti daruje Milena Verč 20.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

V spomin na Bruno Corradetti daruje Nada Može 10.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

Ob fantovski Miloša Rebule je družba zbrala denar in ga darovala socialnemu centu Federico Milkovich na Opčinah.

menjalnica

4. 5. 1988

Ameriški dolar	1239.—	Japonski jen	9.—
Nemška marka	741.—	Švicarski frank	891.—
Francoski frank	217.—	Avstrijski šiling	105.—
Holandski florint	661.—	Norveška krona	198.—
Belgijski frank	34.—	Švedska krona	208.—
Funt šterling	2310.—	Portugalski eskudo	8,50
Irski šterling	1950.—	Španska peseta	10,50
Danska krona	190.—	Avstralski dolar	900.—
Grška drahma	8,50	Debeli dinar	0,65
Kanadski dolar	980.—	Drobni dinar	0,65

BCKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

POHIŠTVO Korošič Ul. S. Cilino 5
izredni popusti od 30 % do 50 %
kuhinje — spalnice — dnevne sobe — sedežne garniture in drugo pohištvo
obv. občini 22/3/88

Glasbeni tedni v Neaplju

Vrsta uveljavljenih glasbenikov in orkestrov se bo v naslednjih tednih predstavila neapeljskemu občinstvun v okviru Mednarodnih glasbenih tednov. Med najbolj pričakovanimi dogodki te prireditve sta nedvomno nova postavitev Pulcinelle Igorja Stravinskega, ki jo bo vodil Roberto de Simone (premiera je predvidrena 10. maja v gledališču San Carlo), in skupen nastop dveh velikih glasbenikov, kot sta violinist Salvatore Accardo in pianist Maurizio Pollini.

Prireditev bo trajala od 7. do 23. maja. Maurio Pollini (na sliki) bo kot solist nastopil na samem otvoritvenem večeru v gledališču San Carlo in bo predstavil Schubertove in Lisztove skladbe. Salvatore Accardo nestrpno pričakuje svoj nastop s Pollinijem: »Zelo me veseli, da se je Pollini spet približal komorni glasbi in sem navdušen, da bom lahko z njim nastopil...« je še povedal. Sicer je Salvatore Accardo odgovoren tudi za umetniško plat teh glasbenih tednov, v okviru katerih se bodo poleg že omenjenih zvrstili še zelo znani glasbeniki, kot Čo-Liang Li (violina), Teresa Tunnicliff (klarinet), Mario Brunello (violončelo), Kim Kashkashian (viola) in hornist Robin Graham, pa še orkester RAI iz Turina, milanske Scale in Neapeljski mladinski orkester, ki mu je bila poverjena izvedba Pulcinèlle ob dirigentu Massimu de Bernartu. Orkester sestavljajo sicer izrazito mladi glasbeniki, ki pa imajo za seboj marsikatero izkušnjo in prav gotovo odlično šolanje.

Neaplejski tedni imajo še nekaj posebnosti. V posebni sklop sodijo, recimo, koncerti komorne glasbe z naslovom Glasba skupaj, ki bodo v glavnem v muzeju Pignatelli. Predvidene so tudi "odprte vaje", katerih se lahko udeleži občinstvo. Prav ob zaključku pobude pa sta na sporedu gala koncert ciganske glasbe z Madžarskim narodnim orkestrom in koncert Filharmonije milanske Scale - s skladbami Beethovna in Brahmsa - pod vodstvom Carla Maria Giulinija in s sodelovanjem Salvatoreja Accarda v gledališču San Carlo.

sklad mitja čuk

jelka cvelbar

Težave ob drugačnih otrocih

Dr. Maria Eggova si je svojo knjigo Moj otrok je drugačen zamislila kot kažipot staršem, vzgoiteljem in prijateljem duševno prizadetega otroka.

Starši so za vsakega otroka prvi vzgojitelji. Pri njih otroci odraščajo - oni so podlaga, na kateri otroci rastejo. Otroci pa potrebujejo dobro podlago za to, da dobro uspevajo. Prav zaradi tega si morajo starši prizadetega otroka, ki je občutljivejši in nežnejši, še bolj prizadevati za trdnost svojega zakona. Tak otrok ju ne sme razdvajati, še bolj bi ju moral družiti, saj ljudje prenašamo bolečine lažje v skupnosti.

Skupaj sta dobila tega otroka in nič ne bo pomagalo, če bosta vlekla vsak na svojo stran. Edina prava pot je v složnosti, v občutku, da skupno premagujeta težave.

Prav gotovo je pot težka: vsak na svoj način trpi. Materinstvo pomeni med drugim tudi neke vrste ponos - veliko srečo, intimno zadovoljstvo. Prav v tem pa je bila mati prizadetega otroka ranjena. Z očetove strani pa naravna objektivnost moških lahko stori, da oče ne more tako kmalu čustveno sprejeti svojega prizadetega otroka, tudi čedna oblekica ga ne zmoti in vedno vidi, da je otrok drugačen. In vendar je potrebno, da drug ob drugem zakonca čutita, da nista vsak zase, da ob teh skrbeh nista sama. Pa tudi za otroka je zelo koristno, če se z njim ukvarjata oba starša. Oče je prav tako potreben otroku kot mati - ne le takrat, ko je mati preobremenjena. Kajti le s soudeleženostjo pri vzgoji bo oče vključen v družinsko skupnost in ne bo prišlo do odtujitve med zakoncema. Navadno je prvi znak take odtujitve ta, da se mati začne zatekati vedno bolj k otroku, med zakoncema je vendo manj skupnih točk. Nič več ne živita drug z drugim, pač pa drug ob drugem. V zakonu, kjer trpi eden, trpi tudi drugi. In tam kjer trpita starša, trpi tudi otrok.

Vedno lahko dajemo le to, kar imamo. Če bomo nezadovoljni, nemirni, potem bo naša družina prav taka. Če bo v naših srcih mir, če bomo znali biti doma vedri, potem bo v naši družini mir. Največkrat je prav od matere odvisno, če bo znala družini posredovati svoj duševni mir. Z njim bo v oporo vsem članom, kajti razpoloženje v hiši je odvisno od staršev.

In kako najti notranji mir ob prizadetem otroku? Truditi se moramo, da ga spoznamo in sprejmemo takega, kot je. Krute so te besede a resnične. In dolga je pot do tega, kajti ko smo

ga sprejeli mi, bomo morali to spoznanje posredovati še vrsti sorodnikov in prijateljev.

Otrok in družina

Aprilska številka te revije za vzgojo nas vodi v dokaj aktualne teme. Romana Leskošek je prispevala zapis obiskov pri družinah, v katerih so očetje bili navzoči ob porodu.

O družinski problematiki govori tudi članek z naslovom Če mame niso več mame. Dovolj zgovorne bodo misli ob zaključku sestavka. Otroci imajo težave: otroci mater, ki so se na novo poročile, otroci tistih, ki so bile ob porodu same, otroci duševnih bolnikov, otroci, ki so sad ljubezni med bratom in sestro, sirote brez staršev, sorodnikov in rejnikov, sirote s starimi rejniki, otroci Romov, priseljencev, alkoholikov in nikogaršnji otroci. Ne smemo jih takoj obsojati, ker se ne učijo, se pretepajo, kradejo - ne da bi se vprašali za vzroke.

Poleg članka o utrinkih s poti po Maleziji in Singapuru, zasledimo v reviji že ustaljene rubrike. Pozdravljeni otroci! je vedno dobrodošla otroška priloga z bogato vsebino.

O alternativni šoli Summerhill v Veliki Britaniji piše članek s prav takim naslovom. O hudih dilemah v družini beremo v rubriki Iz dnevnika socialne delavke.

Zanimive in koristne odgovore dobimo v rubriki, pri kateri sodelujeta prof. Slavica Pogačnik-Toličič in dr. Matej Kunaver. Nadaljujeta se zapisa o nosečnosti in prvih dnevih z novorojenčkom in članek o avtističnih otrocih S ptico v nebo. O spolni zlorabi piše dr. Pavao Brajša. Zanimiv je članek o pravi izbiri partnerja.

V dobrih vesteh pa je nedvomno veliko novic in nasvetov, ki bodo bralcem koristni v vsakdanjem življenju.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

7.15 Inf. oddaja: Uno Mattina
9.35 Variete: Dadaumpa
10.30 Dnevnik
10.40 Rubrika: Okrog nas
11.30 Nadaljevanka: Michele Strogoff
12.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Variete: Pronto... è la Rai?
13.30 Dnevnik
14.15 Dokumentarec: Quarkov svet
15.00 Rubrika: Primissima
15.30 Rubrika: Italijanske kronike
16.00 Otroška oddaja: Big!
16.30 Otroška oddaja: Il Sabato dello Zecchino
18.00 Dnevnik - Kratke vesti
18.05 Kviz: Parola mia
19.30 Rubrika: Knjiga - prijateljica
19.40 Almanah, vreme in dnevnik
20.30 Film: Gli spostati di North Avenue (kom., ZDA 1979, r. Bruce Bilson, i. Edward Herrmann, Barbara Herris, Susan Clark)
22.15 Nanizanka: Diciottanni
22.45 Dnevnik
22.55 Aktualno: Amerika od oceana do oceana
0.10 Dnevnik - zadnje vesti

RAI 2

8.00 Prva izdaja in telovadba
9.00 Matineja: Italija se prebuja
10.00 Rubrika: V dobrem počutju
11.00 Dnevnik - kratke vesti
11.05 Inf. odd.: Načrtno izobraževanje
11.30 Kviz: Paroliamo
11.55 Variete: Mezzogiorno è...
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.40 Nanizanka: Quando si ama
14.30 Dnevnik in športne vesti
15.00 Glasbena oddaja: D.O.C.
16.00 Nanizanka: Lassie
16.30 Kviz: Farfadè
17.00 Dnevnik - kratke vesti
17.05 Rubrika: Il piacere di vivere
18.05 Šport: kolesarstvo
18.30 Dnevnik - športne vesti
18.45 Nan.: Faber, l'investigatore
19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, šport
20.30 TV film: L'ingranaggio (r. Silverio Blasi, i. Flavio Bucci, Francois Eric Gendron, 2. del)
22.20 Dnevnik - kratke vesti
22.30 Filmska oddaja: Totòjev planet
23.30 Dnevnik, nato filmske novosti
24.00 Šport: mednarodni ženski teniški turnir Italije (iz Rima)

RAI 3

12.00 Informativna oddaja: Meridiana - Televizijska zgodovina
14.00 Deželne vesti
14.30 Šport: mednarodni ženski teniški turnir Italije (iz Rima)
17.30 Športni dnevnik: Derby (pripravil Aldo Biscardi)
19.00 Dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Rubrika: 20 let prej
20.00 Izobraževalna oddaja: Dante Alighieri - Božanska komedija, Pekel, 17. spev (bere Giorgio Albertazzi)
20.30 Aktualna oddaja: Scenarij (pripravil Andrea Barbato, sodelujejo Franco Rinaldini, Luigi Bartoccioni, Fernando Cancedda)
22.00 Film: Il nostro agente Flint (krim., ZDA 1966, r. Daniel Mann, i. James Coburn, Lee J. Cobb, Gila Golan, 1. del)
22.55 Dnevnik
23.00 Film: Il nostro agente Flint (2. del)
23.50 Filmske novosti
23.35 Dnevnik - zadnje vesti

RTV Ljubljana

10.00 Mozaik. Šolska TV: Glasbena vzgoja - Zapisi za mlade, Slavko Mihelčič, Kulturna dediščina - Muzej neevropskih kultur, Goričane
11.10 Film: Piknik pri Hanging Rocku (dram., Avstral. 1975, r. Peter Weir, i. Rachel Roberts, Dominic Guard, Helen Morse, Jacki Weaver)
16.40 Mozaik. Šolska TV (pon.)
17.50 Otroška nanizanka: Indijanske legende
18.15 Slovenski ljudski plesi: Prekmurje
18.45 Risanka
19.00 Vreme in Obzornik
19.18 Zrno
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Tednik
21.10 Nadaljevanka: Izpovedi pustolovca Feliksa Krulla (po Thomasu Mannu, i. John Moudler-Brown, Mareike Carriere, Marie Colbin, 5. in zadnji del)
22.10 Dnevnik
22.25 Jubilejna teveteka

TV Koper

13.30 TVD Novice
13.40 Športne vesti: Sportime
13.50 Nogomet: finale za pokal UEFA
15.30 Športna oddaja: Juke box
16.00 TVD Novice
16.10 Reportaže: Šport spektakel
18.50 TVD Novice
19.00 Odprta meja

Danes v Odprti meji med drugim:

GORICA — Z dneva Slovenije na Espomegu
ŠPETER — Za dvojezično šolo ni deželnih sredstev
GORICA — Natečaj Evropa za šole goriške pokrajine
TRST — Predstavitev prvega Alpe-Adria Jazz Meetinga

19.30 TVD Stičišče
20.00 Rubrika: Donna Kopertina
20.30 Šport: avtomobilizem, formula Cart (iz Phoenixa)
22.30 TVD Novice
22.40 Športne vesti: Sportime
23.00 Športna oddaja: Juke box
23.30 Kolesarska dirka Španije

CANALE 5

7.00 Rubrika: Dobro jutro, Italija
7.20 Risanke
9.00 Nanizanka: Arcibaldo
9.30 Nadaljevanka: General Hospital
10.30 Kvizi: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito
13.30 Nad.: Sentieri
14.30 Kviz: Fantasia
15.00 Film: Il gatto milionario (kom., ZDA 1951, r. Arthur Lubin, i. Ray Milland, Jan Sterling)
17.05 Nanizanka: Alice
17.35 Kviz: Doppio Slalom
18.05 Nanizanke: Il mio amico Webster, 18.40 I cinque del quinto piano, 19.10 I Jefferson
19.40 Kviza: Tra moglie e marito, 20.30 Telemike
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show
0.30 Filmska rubrika: Première
0.40 Nanizanki: Gli intoccabili, 1.40 Squadra speciale

RETEQUATTRO

8.15 Nanizanka: La grande vallata
9.00 Film: Il dottor Antonio (dram., It. 1937, r. Enrico Guazzoni, i. Maria Gambadelli, Ennio Cerlesi)
11.00 Nanizanke: Strega per amore, 11.30 Giorno per giorno, 12.00 La piccola grande Nell, 12.30 Vicini troppo vicini
13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke Flò, Mimì, Riff Raff
14.30 Nadaljevanke: La valle dei pini, 15.30 Così gira il mondo, 16.30 Aspettando il domani, 17.15 Febbre d'amore
18.15 Kviza: C'est la vie, 18.45 Gioco delle coppie
19.30 Nanizanka: Quincy
20.30 Film: I due invincibili (vestern, ZDA 1969, r. Andrew V. McLaglen, i. John Wayne, Rock Hudson)
23.00 Aktualno: News Speciali
23.30 Šport: golf
0.25 Nanizanki: Vegas, 1.20 Missione impossibile

ITALIA 1

8.30 Nanizanke: L'uomo da sei milioni di dollari, 9.25 Wonder Woman, 10.20 Kung Fu, 11.20 Agenzia Rockford, 12.20 Charlie's Angels, 13.20 Arnold
13.50 Variete: Smile
14.20 Glasbena oddaja: Deejay Television
15.00 Nanizanka: Chips
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes risanke Candy Candy, Denni, Clementine
18.00 Nanizanki: Hazzard, 19.00 Simon & Simon
20.00 Risanki: Piccola bianca Sibert, 20.15 Maple town
20.30 Film: Footloose (glas., ZDA 1984, r. Herbert Ross, i. Kevin Bacon, Lori Singer)
22.35 Dokumentarna oddaja: Dirkanje za legendo - 1000 milj, italijanska zgodba
23.05 Rubrika: Fish eye
23.35 Nanizanka: Hardcastle and McCormick
0.35 Film: Quel giorno a New York (dram., ZDA 1978, r. Michael R. Lewis, i. Bernie Casey, Stephen Macht)

TELEPADOVA

12.30 Nadaljevanka: I Ryan
13.30 Risanke
14.15 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 15.00 Dancing Days, 16.30 Piume e paillettes
17.00 Nan.: Mary Hartman
17.30 Risanke: Erculoidi, 18.00 Combattler, 18.30 She-ra, 19.00 Masters
19.30 Nanizanka: California
20.30 Film: Mio Dio, come sono caduta in basso! (kom., It. 1974, r. Luigi Comencini, i. L. Antonelli, M. Placido)
22.45 Kviz: Colpo grosso
23.45 Šport: boks
0.45 Film

TELEFRIULI

13.00 Rubrika: Zdravstvo danes
13.30 Nanizanka: Raffles il ladro gentiluomo
14.30 Dražba
15.30 Šport: košarka
17.00 Nadaljevanki: Ellis Island, 18.15 Mamma li Turchi
19.00 Dnevnik
19.30 Rubrika: Dan za dnem
20.00 Rubrika
20.30 Variete: Buinesere Friul
22.30 Dnevnik
23.00 Rubrika: Dan za dnem
23.30 Dražba
24.00 Rubrika: Delta
1.00 Informativna oddaja: News dal mondo

TELEQUATTRO

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček, (7.40) pravljica; 8.10 Od Milj do Devina (pon.); 8.40 Za vsakogar nekaj; 9.00 Kuhajte z nami; 9.20 Zdravniški nasveti; 9.40 Misel dneva; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Zbornik: Svet, v katerem živimo (1. del); 12.15 Kratke, izmišljene in druge zgodbe Bojana Štiha; 11.30 Potujmo! Kam, kdaj in kako; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Na goriškem valu; 15.00 Roman: Vojna in mir (47. del); 15.15 Zbornik (2. del); 15.45 Glasbeni telefon; 17.10 Primorska poje 88; 18.00 Četrtkova srečanja; 18.30 Naši toni.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Šola; 8.35 Koncert; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano za; 11.05 Danes smo izbrali; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.30 Melodije; 14.05 Za mlade radovedneže; 14.20 Učenci glasbenih šol; 14.45 Mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtiljak želja; 17.00 Studio; 18.00 Kitarist Bojan Drobež; 18.15 Razmišljamo, ugotavljamo; 18.30 Zbori; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Big band RTV Lj; 20.00 Domači napevi; 21.05 Literarni večer; 21.45 Glasba; 22.30 Podoknica; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Popevke.

RADIO KOPER (slovenski program)

13.30, 14.30, 17.30, Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme in prometni servis; 6.30 Jutranjik in kronika; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Na valu Radia Koper; 14.40 Reportaže in zanimivosti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.40 Aktualna tema; 18.00 Mladim poslušalcem; 18.30 Primorska poje 88; 19.30 Prenos Radia Lj.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Za dobro jutro; 6.35 Koledarček; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Prisrčno vaši; 8.00 Minishow; 8.40 Po vaši izbiri; 9.32 Glasbeni občutki; 9.45 Ansambel Casadei; 10.00 Na prvi strani; 10.10 Mavrica; 10.35 Vstop prost; 11.00 Srečanje; 11.05 Danes; 11.40 Popevka tedna; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Album; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Leteči zmaj; 15.45 Počitnice; 18.33 Bazar; 19.00 Zbori.

RADIO OPČINE

10.00 Za vsakogar nekaj; 15.00 Lestvica diskoteke Amadeus; 18.00 Gremo v gledališče; 19.00 Te zanima tvoja prihodnost; 20.30 Oddaja za obrtnike; 21.00 Radijski bazar, vmes Kupim-prodam-podarim, sledi Nočna glasba.

Espomego okno v Italijo in EGS za gospodarstvo iz vse Jugoslavije

Obisk delegacije GZ Slovenije, Hrvaške in Makedonije

"Naš interes je, da se podjetja iz naše republike prav preko možnosti, ki jih ponuja sejem Espomego povežejo s tukajšnjimi in italijanskimi operaterji in tudi s partnerji v drugih zahodnoevropskih deželah. Primer sodelovanja, ki ga predstavlja goriški sejem je izziv in spodbuda, da bi kaj takega skušali urediti tudi v odnosih med Skopjem in Solunom." Tako oceno je na včerajšnjem srečanju na Trgovinski zbornici v Gorici dal Predsednik Gospodarske zbornice Makedonije Vančo Zdravev, ki se je v delegaciji Gospodarske zbornice SR Slovenije in Gospodarske zbornice SR Hrvaške udeležil omenjenega srečanja na Trgovinski zbornici in kasnejšega obiska sejma in posebej razstave jugoslovanskih podjetij. Na sejmišču ob ločniškem mostu je bil namreč včeraj dan Slovenije, ki pa naj bi, kakor je v prijateljskem pogovoru na Trgovinski zbornici dejal vodja delegacije, predsednik Gospodarske zbornice Slovenije, Marko Bulc.

"Sejem Espomego, ki ga dobro poznamo v Sloveniji in Hrvaški je pomembno okno v Italijo in na področje EGS. Možnosti moramo razširiti tudi na druga področja Jugoslavije, saj bo le tako zadobil tisto pravo vlogo pospeševalca gospodarskega sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo in ne bo omejen samo na prostor Alpe-Jadran."

Predsednik Gospodarske zbornice Slovenije je nadalje ugodno ocenil potek blagovne menjave po avtonomnih računih ter izrazil željo, da bi vrednost menjave lahko v kratkem presegla tisoč milijard lir in da bi v duhu dosedanjega sodelovanja lahko reševali odprta vprašanja in se lotevali novih pobud. Ena takih pobud je tudi predlog za ustanovitev šolske strukture za postdiplomski študij. Tu naj bi se šolali strokovnjaki s področja gospodarstva zlasti kar zadeva vodenje in usmerjanje podjetij.

Predsednik goriške Trgovinske zbornice dr. Bevilacqua, gostitelj jugoslovanske delegacije, je predlog označil kot zanimiv in opredelil Gorico in Novo Gorico kot najbolj naravno središče take institucije.

Predsednik Trgovinske zbornice je predstavnikom treh gospodarskih zbornic izročil spominsko kolajno. Sledil je obisk na sejmu in nato še sprejem, ki ga je pripravila Medobčinska gospodarska zbornica iz Nove Gorice.

Jugoslovansko delegacijo so sestavljali, poleg Marka Bulca in Vanča Zdraveva še Alojz Rožman, direktor GZJ v Trstu, Mirko Trivanović, sekretar za ekonomske odnose s tujino pri GZ Hrvaške, Aljoša Mrak, sekretar za obmejno gospodarsko sodelovanje pri GZ Slovenije, predsednik Medobčinske GZ Nova Gorica Davorin Škarabot, predsednik GZ Pula Šime Vidulin, Tomo Drtašković, direktor GZ Hrvaške, Aleksander Lovec, direktor Primorja Export in Tomaž Može, predsednik Medobčinske GZ Koper.

Dopoldne so imeli nekateri člani delegacije pogovor s predstavniki SDGZ.

Zanimiv spored prireditev na sejmu se obeta tudi danes. Predvsem velja opozoriti na mednarodno posvetovanje o pomenu informatike za razvoj obmejnih področij. Začelo se bo ob 9.30 v konferenčni dvorani na sejmu.

Srečanje z delegacijo SDGZ v motelu Nanut

»Beppa Grilla« in Primorski dnevnik

»Primorski dnevnik me je iz moškega spremenil v žensko!« *Tako je v nedeljo na Espomegu zakričal znani italijanski komik Beppe Grillo številnim gledalcem, ki so od blizu hoteli videti in slišati moža, ki se ga tako bojé številni italijanski politiki, saj vsakomur pove to, kar mu gre.*

No, Beppu Grillu so na Espomegu pokazali naš dnevnik, kjer je bilo napisano, da bo ***»nastop komika Beppa Grilla«****. Hudomušni komik je v tej slovenski sklanjatvi hitro našel argument za svoj nastop:* ***»Jaz naj bi bil Beppa Grilla! Ženska! Že res, da zaradi reklame moram jesti jogurt. Kaj takega, da sem se spremenil v žensko, pa mi ni še nihče rekel!«*** *Seveda je Beppe Grillo vse to zabelil s svojo komičnostjo, tako da je vsa dvorana, pardon, ves šotor, bruhnil v smeh.*

Sicer pa se je lotil tudi drugih tukajšnjih listov. O videmskem dnevniku je dejal, da je najbolj zanimiv list, ter publiki pokazal celo stran osmrtnic s slikami. Lotil se je tudi goriškega župana. Pa še koga drugega v naši okolici.

Pri Primorskem dnevniku smo seveda zadovoljni, saj nam je Beppe Grillo (tokrat se ne bo »jezil«, ko ga ne spreminjamo v žensko) naredil veliko reklamo.

Začenja se ciklus glasbenih prireditev v okviru izmenjav Slovenija - Piemont

V Novi Gorici nastop Mladinskega komornega orkestra

Po uspešni predstavitvi osmih programov slovenskih in jugoslovanskih mladih glasbenikov pred italijanskim občinstvom v Turinu se nam v maju obeta srečanje z mladimi poustvarjalci iz dežele Piemont. V Novi Gorici, Zagrebu, Kopru, na dvorcu Zemono pri Vipavi, v Novem Sadu in Ljubljani bomo lahko prisluhnili šestim programom, ki jih je glasbena ustanova Iniziativa CAMT iz Turina pripravila v okviru izmenjave glasbenih dnevov Slovenija - Piemont. Prvi se bodo slovenskemu in hrvatskemu občinstvu predstavili člani Mladinskega komornega orkestra iz Turina, ki ga sestavljajo mladi glasbeniki iz različnih glasbenih šol, bodoči poklicni instrumentalisti, ki se izpopolnjujejo v orkestrski igri. Ta edinstveni turinski sestav in eden redkih tovrstnih ansamblov v Italiji je redni gost nekaterih znanih glasbenih festivalov (npr. Piemonte in Musica). V svojem sedanjem koncertnem programu se ansambel posveča predvsem glasbi baroka in zgodnje klasike. V veliki dvorani Kulturnega doma v Novi Gorici bo turinski orkester drevi nastopil s skladbami F. Schuberta, J. S. Bacha, A. Vivaldija in L. Boccherinija. Solistka večera bo pianiska Susanna Sgrilli, zmagovalka nekaterih pomembnih glasbenih tekmovanj. Mladinskemu komornemu orkestru bo dirigiral Luciano Grandis. Jutri, 6. maja, se bodo mladi turinski glasbeniki predstavili še v Zagrebu. V tamkajšnjem Glasbenem zavodu bodo nastopili s skladbami Schuberta, Mozarta, Vivaldija in Boccherinija.

V ponedeljek, 9. maja, bodo turinske glasbenike sprejeli v Kopru. V dvorani Glasbene šole bodo nastopili člani Tria Giarbella. Dvorec Zemono pri Vipavi bo 14. maja gostil pianista Giovannija Brollo. Priznani turinski flavtist Antonmario Semolini in novogoriška pianistka Ingrid Silič bosta glasbo skladateljev 20. stoletja "ponesla" v Novi Sad (13. maja) in Ljubljano (16. maja). Ciklus koncertov bosta zaokrožila večera v Novi Gorici in Ljubljani 20. maja. Novogoriškemu občinstvu se bo tedaj predstavil pianist Luigi Giachino, ljubljanskemu pa Jazz trio Negro, Ciampini, Pescaglini.

Današnji koncert bo v veliki dvorani Kulturnega doma v Novi Gorici ob 20.30.

Tatjana Gregorič

Pokrajinski kongres FIOM-CGIL

V petek, 6. maja, se bo na sedežu sindikata kovinarjev FLM, v Ulici Pacinotti 17 v Tržiču, pričel pokrajinski kongres sindikata FIOM-CGIL. Kongres se bo pričel ob 9. uri z umestitvijo predsedstva in raznih komisij, temu bo sledilo tajniško poročilo, ob 10.30 bodo na vrsti pozdravi gostov in pričetek razprave. Z opoldanskim odmorom se bo kongres nadaljeval do večera.

V soboto ob 11. uri bo udeležencem kongresa spregovoril vsedržavni tajnik FIOM-CGIL Franco Petralia. Zatem bodo volitve delegatov za deželni kongres sindikata, delegatov v državno skupščino in imenovanje nadzornega odbora. Kongres se bo predvidoma zaključil v soboto okrog 14. ure.

O livarni Danieli v Štandrežu govor tudi v občinskem svetu

Možnost namestitve livarne za aluminijeve odpadke pri Štandrežu je na seji občinskega sveta izzvala več posegov. Beltramini (KD) je vprašal, koliko je možnosti, da pride do te namestitve, kakšna je nevarnost okuževanja okolja, kaj je ali namerava ukreniti občinska uprava. »Ne bi hotel,« je dejal, »da bi zapravili možnost novih delovnih mest samo zaradi načelnega nasprotovanja z nekaterih strani.«

Župan mu je odgovoril, da je Občina dobila dokumentacijo podjetja Danieli o značilnostih obrata in morebitnih nevarnostih onesnaževanja. Predali so jo goriški KZE, ki bo morala oceniti predložene podatke.

Socialist Waltritsch je soglašal s tem načinom postopka in dejal, da je treba vsekakor zbrati podatke o učinkih morebitne namestitve. »Štandrež ni načelno proti odpiranju novih obratov,« je podčrtal, »nasprotuje pa tovarni, za katero obstaja sum, da bo okuževala okolje in škodila zdravju.«

Paulin (SSk) je dejal, da je sklep Konzorcija o namestitvi livarne bil preveč lahkomiseln in povsem prezrl negativne učinke tovarne. Ta bi zajela veliko površino, ki bi jo bolje izkoristili za namestitev več manjših tovarn.

Opozoril je tudi na dogodek v Rupi, kjer je policija nastopila proti mladini, ki je prevažala mlaj in se pogovarjala po slovensko. Podoben dogodek naj bi se pred dnevi pripetil tudi na tržiški železniški postaji, kjer naj bi policijo motila slovenščina in naj bi žalili slovenske mladince s "ščavi".

Župan je s tem v zvezi dejal, da ne pozna dogodkov, da pa je prepričan v korektno ravnanje policistov. Če ne razumejo slovenščine, imajo pravico zahtevati, da se vpričo njih govori italijansko. Kar pa se psovk tiče, je izrekel prepričanje, da jih policist ni mogel izreči.

Vprašanje Deželi o dogodkih v Rupi

Dogodek v Rupi 30. aprila zvečer je predmet vprašanja, ki so ga deželnemu odboru predstavili svetovalci KPI Bratina, Iskra, Padovan in Tarondo ter SSk Štoka. Po ugotovitvi, da je policija grozila mladincem, ki so se med sabo pogovarjali slovensko, z nesprejemljivo utemeljitvijo, "da se v Italiji govori italijansko", sprašujejo podpisniki, kaj meni deželni odbor o epizodi, ki se zdi, kot tudi nekatere druge, izraz širšega načrta za omejevanje rabe slovenščine v javnosti in celo na zasebni ravni. Nadalje želijo vedeti, če je Dežela posegla pri odgovornih oblasteh, da se ne bi posegi organov javne varnosti izrojevali v ustrahovanje.

Razstava vin v Števerjanu

Še nekaj dni, do nedelje, 8. maja, bo v Dvoru, v prostorni kleti posestva Tacco, odprta razstava in pokušnja briških vin v priredbi števerjanskih in oslavskih vinogradnikov. Na letošnji, ki so jo odprli 30. aprila, sodeluje enajst vinogradnikov, je pa že šestindvajseta po vrsti, kakor je na otvoritveni slovesnosti povedal Silvan Primožič v imenu prirediteljev.

Udeležence sta na slovesnosti pozdravila tudi števerjanski župan Ivan Humar in predsednik Konzorcija za zaščito briških vin Douglas Attems. Humar je dejal, da ima prizadevanje briških vinogradnikov za širjenje slovesa kakovostnega pridelka pravzaprav stoletno tradicijo. Leta 1888 so namreč v Števerjanu pripravili prvo razstavo vina in sadja.

Slovesnosti ob odprtju 26. razstave briških vin v Števerjanu, ki se uvršča v sklop prireditev ob letošnjem prvomajskem slavju, so se udeležili številni predstavniki društev, ustanov in organizacij, med temi tudi predsednik Briške gorske skupnosti Corsi.

V Gorici nov sedež urada za motorizacijo

Nova lokacija na mejnem postajališču

Najbrž v kratkem času bodo na velikem asfaltiranem zemljišču obmejnega postajališča, ki je sedaj neizkoriščeno (gre za zemljišče v neposredni bližini goriškega pokopališča), začeli graditi nekaj stavb za potrebe pisarn Urada za motorizacijo. Uredili bodo tudi veliko dvorišče, kjer bodo preizkušali vse vrste vozil.

Vse to sedaj opravljajo kar na ulici pred pisarno Urada za motorizacijo v Ulici Caprin. Več dni v tednu po nekaj sto vozil ovira normalni promet v ulicah Caprin ter Montesanto. Vse to seveda povzroča tudi nevšečnosti tamkajšnjim prebivalcem.

Že več let so si v tej goriški podružnici Ministrstva za prevoze prizadevali dobiti nov prostor. Pravzaprav se s takimi ali podobnimi vprašanji ubadajo v vsej državi. V veliko krajih so na lastne stroške že zgradili nove stavbe in tudi nova cestišča, na katerih opravijo to kar je treba.

V Gorici so že pred časom zaprosili Občino, da bi jim odstopila prostor na obmejnem postajališču. Svojčas so v zvezi z izbiro lokacije bili nekateri pomisleki zaradi bližine pokopališča. Praviloma ne bi smeli 300 metrov od pokopališča graditi ničesar. KZE, ki je za to pristojna, je dala svoje privoljenje.

Potem ko so stvar v občinskem svetu dvakrat odložili, so jo na zadnji seji, odobrili z večino glasov (trije svetovalci so bili proti). Za dostop na ta prostor bodo zgradili povezovalno cesto, ki se bo odcepila od sedanje široke ceste takoj za deteljico pred obmejnim postajališčem. Načrtovalcu so svetovalci predlagali, naj deloma spremeni prvotno zamisel.

KULTURNI DOM GORICA

Predstavitev zbirke poezij

Toneta Pavčka

GOLIČAVA

Zbirko bo predstavil **Ciril Zlobec.**

Sledi razgovor z avtorjem.

Sodeluje Gledališka skupina Gorica

KULTURNI DOM V GORICI, JUTRI, 6. MAJA, OB 18.30

Obnova ceste Tržič-Gradež bo stala kar 31 milijard lir

Pokrajinski svet je v torek odobril nekaj sklepov v zvezi z urejanjem cest. Že v ponedeljek so, kot smo poročali, najeli posojilo (5,2 milijard) za prve tri odseke obnove ceste Tržič-Gradež. Tokrat je bil govor o nekaterih popravkih pri izvršilnih načrtih teh prvih treh odsekov, pa tudi popravkih celotnega splošnega načrta za to cesto. Odbornik Bressan je potrebo po popravkih utemeljil s pripombami, ki jih je postavil Deželni tehnični urad. S tem se bo skupni strošek povišel od 18 na 31,5 milijard. To povečanje izdatkov je izzvalo oster napad načelnika KPI Poletta, ki je obtožil upravo, da ni sposobna načrtovati posegov in stroškov in da je 31 milijard za Pokrajino ogromna vsota. Bressan je odgovoril, da je tolikšno povečanje stroškov treba pripisati dokaj enostavnemu razlogu: v načrtu so bila med pokrajinsko in drugimi krajevnimi cestami predvidena navadna križišča, deželni tehniki pa so predpisali, da naj bodo vse križišča po sistemu "detelje" zaradi večje varnosti. Z novimi priključki in odseki je torej nujno krepko povečanje izdatkov pri skupnem načrtu, medtem ko ostaja strošek za prve tri odseke (kjer ni predvidenih takih križišč) nespremenjen.

Pokrajina bo tudi preuredila zelo nevarno križišče med pokrajinskima cestama Koprivno-Gradišče in Šlovrenc-Marian. Odobrili so izvršilni načrt v vrednosti 600 milijonov lir in poverili odboru licitacijo za dodelitev del. Del vsote bodo porabili za ureditev voznih pasov, del pa za delno preusmeritev bližnjega namakalnega kanala.

Na isti seji so nadalje poverili podjetju Tacchino prvo skupino del za cestno povezavo med ronškim letališčem in avtocesto Trst-Benetke.

izleti

Društvo slovenskih upokojencev iz Gorice prireja od 1. do 3. junija izlet na Koroško z obiskom krajev v Rožu, Podjuni in na Zili. Vpisovanje bo danes, 5. maja, od 10. do 12. ure na sedežu društva.

kino

Gorica

CORSO 18.30-22.00 »L'ultimo imperatore«. Režija Bernardo Bertolucci.

VERDI 18.00-22.00 »Ultimo minuto«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Sensual ladies«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Torbide emozioni«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

COMUNALE Danes zaprto.

Nova Gorica

SOČA Danes zaprto.

DESKLE Danes zaprto.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Al Moro, Ul. Carducci 33, tel. 530268

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Centrale, Trg republike 26, tel. 72341

pogrebi

Danes v Gorici ob 9.30 Pierina Zorzenon vd. Culot iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Ločnik.

Gostovanje Drame SNG iz Maribora v Kulturnem domu

Predstava za smeha željno publiko

V okviru abonmajske sezone Slovenskega stalnega gledališča gostuje od včeraj v Kulturnem domu Drama SNG iz Maribora. Do nedelje bo našemu občinstvu igrala Ženitno mešetarko Thorntona Wilderja, znanega ameriškega pisatelja in dramatika. Gre za odlično bulvarsko komedijo z ostro zarisanimi karakterji, ki se razživijo v številnih komičnih situacijah, kar je idealno za smeha željno publiko

Nova velika pridobitev za uporabnike

V piranski knjižnici izposoja videokaset

Piranska Matična knjižnica je začela z letošnjim letom opravljati novo dejavnost - izposojo videokaset, v kratkem pa lahko pričakujemo, da bodo zaživele tudi videoteke v Izoli in Kopru.

Videokasete sodijo med tiste vrste knjižničnega gradiva, ki v nekonvencionalni obliki zapisa posredujejo informacijo, hkrati pa sodijo v sklop gradiv z nedvomno umetniško vrednostjo. To je torej vrsta gradiva, ki ga je splošnoizobraževalna knjižnica dolžna nabavljati za potrebe svojih uporabnikov. Video je kot najnovejše medijsko odkritje že prisoten v družbenih in kulturnih porah našega vsakdanjika. Omogoča širšemu krogu uporabnikov, da v t. i. »hišnem kinu« sledi najnovejšim dosežkom iz sveta filma, glasbe ali športa. Video-umetnost (video-art) se je že pred leti uveljavila v povezavi z lingvističnimi raziskavami, značilnimi za teorijo in prakso konceptualne umetnosti. Sčasoma pa se je video osvobodil relativno zaprtega območja galerijske prezentacije, kjer je imel status elitne raritete, ki naj bi bila v nasprotju z vsem, kar predstavlja množičnost in univerzalnost. Video dejavnost je polagoma prodirala najprej v multimedialne centre, alternativne prostore, kjer je nastajala zlasti mladinska množična kultura.

Video postaja danes vse bolj dostopen tudi posameznikom, predvsem zahvaljujoč se delovanju videotek, ki uporabnikom ponujajo pestro izbiro filmov. Zelo se je razširil »hišni video«, predvsem v večjih mestih, kjer je postal že pravi statusni simbol. Povprečni lastnik videa nima umetniških pretenzij in zato video uporablja predvsem kot tehnični pripomoček za reproduciranje in presnemavanje videotrakov. V »domači rabi« je video postal sredstvo za arhiviranje filmov, presnetih bodisi s televizijskega ekrana, bodisi izposojenih ali kupljenih na kasetah. Na velik odmev je naletel predvsem filmski (svetovne uspešnice) in glasbeni video.

Posebej je potrebno omeniti kreativni (avtorski) video, ki se še vedno nahaja v sklopu »minorne« produkcije in distribucije. Zanj se je ustalila oznaka video-art, predstavlja pa lahko delo umetnikov ali stvaritve alternativnih, subkulturnih skupin (npr. video produkcija ŠKUC Ljubljana). Trenutno je v Jugoslaviji okoli 400 tisoč videorekorderjev in nekaj sistemov, od tega števila je v Sloveniji po uradnih podatkih nad 30 tisoč videorekorderjev, precejšen del se nahaja v šolah. Ti podatki nazorno povedo, da se video dejavnost nezadržno širi, na žalost pa dokaj neorganizirano in zato je tudi razumljiv razcvet črnega trga. Naš video-trg ima v jugoslovanskem merilu na voljo okoli tri tisoč filmskih naslovov, Zagreb pa je postal najmočnejši center video produkcije. S posredništvom t. i. »londonske zveze« prihajajo na naš video-trg filmi najnovejše svetovne produkcije v rekordnem roku enega tedna. Omenjena »londonska zveza« je pri obdelavi video kaset dosegla visok profesionalni nivo; izvirne kasete (t. i. masterji) so podnaslovljene v srbskem ali hrvaškem jeziku, v Sloveniji pa morajo lastniki videokaset oziroma videoteke same poskrbeti za slovenske podnaslove. Zakon o knjižničarstvu (Ur. list SRS, št. 27/87) šteje med knjižničarsko gradivo tudi videokasete, ki jih ima knjižnica in so namenjene knjižničarski dejavnosti. To pa pomeni, da ta dejavnost posebnega družbenega pomena med drugim zajema tudi dajanje knjižničnega gradiva v uporabo in v tem okviru tudi *izposojo videokaset*. Pri obravnavi video dejavnosti je potrebno upoštevati, da so v SFRJ aktualna zelo različna, celo kontradiktorna razmišljanja o videu. Medtem ko so komercialni video filmi po nekaterih mnenjih potencialna nevarnost za kinoteke, v manjši meri tudi za televizijski program, je avtorski video tista zvrst, ki je najmanj prisotna tako na televiziji kot v zbirkah obstoječih videotek.

Po mnenju vodje piranske videoteke, Iztoka Šoba, zbirka videofilmov, ki so še na razpolago uporabnikom, ne ogroža redne dejavnosti obalnih kinematografov, saj večina filmov, s katerimi omenjena videoteka razpolaga, zaradi deviznih restrikcij v doglednem času sploh ne bo distribuirana na področju Jugoslavije! Piranska videoteka ponuja pestro izbiro videofilmov; večinoma so to najnovejši filmi - uspešnice svetovne kinematografske produkcije in pa filmi za mladino. O možnosti in uporabnosti videa naša družba še vedno ni zadovoljivo informirana, morda pa bi morali pojasniti tudi dejstvo, da imajo le redke ustanove ali posamezna združenja možnost organiziranega deviznega nakupa.

Piranska Matična knjižnica z letošnjim letom obravnava izposojo videokaset kot eno svojih rednih dejavnosti, ki mora postati dostopna širšemu krogu uporabnikov. Ena primarnih nalog na tem področju bo v začetni fazi organizacija video uric, v okvir katerih sodijo npr. filmi oziroma risanke Walta Disneya, filmi o skrivnostih morja J. Cousteauja, slovenski mladinski filmi itd.

SLAVKO GABERC

Pesmi štirih na kasetah posebne številke Dialogov

DIALOGI

leto XXIV, 1988 št. 3-4

Ob 35-letnici izida zbirke

PESMI ŠTIRIH

Kajetan Kovič
Ciril Zlobec
Tone Pavček
Janez Menart

Pesniški revival — tako bi lahko označili sedanje zanimanje za eno od prelomnih pesniških zbirk v slovenski poeziji. Pesmi štirih, Kajetana Koviča, Cirila Zlobca, Toneta Pavčka in Janeza Menarta, so doživele ob 35-letnici izida (izšle so kot prva knjiga serije Feniks pri Slovenskem književnem zavodu) ponatis pri Cankarjevi založbi, skoraj istočasno pa je mariborska revija Dialogi (št. 3-4) izdala štiri kasete s posnetki pesmi štirih pesnikov.

»Pesmi štirih so se pojavile leta 1953, v času, ko so se v jugoslovanskih okvirih dogajale nekatere nove stvari... Kovič, Zlobec, Menart in Pavček so se kakor feniks dvignili iz ohlajujočega se ognjišča socialističnega realizma... Bile so zrnce, ki je dalo atmosferi intimizma možnost, da se skondenzira ob njih,« piše v uvodu te posebne številke Dialogov Marjan Pungartnik.

Del posnetkov na kasetah je s pesniškega večera, ki je bil 28. oktobra lani na Borštnikovem srečanju v Mariboru. Takrat so se Kovič, Zlobec, Menart in Pavček predstavili občinstvu v Kazinski dvorani Slovenskega narodnega gledališča. Večer, na katerem so prebrali vrsto svojih pesmi, je bil »gledališko dejanje, v katerem so pesniki zaigrali svoje neponovljive vloge« (M. Pungartnik).

Posnetke literarnega večera, ki jih je mariborski radio odstopil reviji Dialogi, so nato dopolnili še s posnetki v studiu Helidon. Pesmi štirih avtorjev so v studiu brali Štefka Drolčeva, Boris Juh, Iztok Valič, Slavko Cerjak, Saša Pavček in Boris Kralj. Nastale so tako štiri kasete, ki predstavljajo vsekakor izjemen dosežek na področju slovenske poezije. Z njihovim izidom je poplačan trud, ki sta ga v projekt vložila producent Boris Cizej-Bobi in Marjan Pungartnik.

Knjiga je izšla pri ZTT

Satirične iskrice Štihovega Vajkarda

Bojan Štih: Vajkardi; Založništvo tržaškega tiska, 1988.

Moram reči, da je knjiga Vajkardi, v kateri je zbranih 36 Štihovih glos, satir in humoresk, kar prijetno branje, čeprav se miselni tok velikokrat ponavlja in čeprav Štih še ne dokazuje vsega svojega jezikovnega bogastva, kot ga je na primer v nekaterih knjigah malo pred smrtjo. Vedeti pa moramo, da so ti kratki spisi nastajali v letih 1954 in 1955 (le prispevki s podpisom Kalist Fontanot so iz sredine šestdesetih let) in če pomislimo na to, so naravnost presenetljivi. Presenetljivi, ker je bil čas v Sloveniji deset let po končani drugi svetovni vojni vse prej kot naklonjen neobremenjeni, svobodni in ostri intelektualni misli, kajti o dosežkih revolucije je bilo treba pisati seveda pozitivno, da se ne bi ljudstvo vznemirilo. Prav tako je bilo treba pisati o prihodnosti, ki naj bi bila postlana z opojnimi dišavami. Resnica pa je bila seveda drugačna...

No, del te resnice, kolikor mu je je bilo omogočeno napisati, je skušal na straneh Naših razgledov konkretizirati prav Bojan Štih s svojo satirično žilico. Podpisoval se je s pomenljivim imenom Vajkard in jasno je, da je bilo kar nekaj takih spisov cenzuriranih, zaradi česar je Štih resignativno tudi odložil pero, saj so ga na pojasnjevalnem sestanku poučili, da »je dovoljena in zaželena samo konstruktivna satira« (str. 117) ter da »Vajkard ne sme in ne more več iziti« (prav tam). Kaj pa je Štihov Vajkard počenjal? Sanjal je o domovini, kjer se bo dalo živeti dostojno, brez revščine, kjer kulturo oblikujejo zares sposobni ljudje, umetnost zreli in talentirani ustvarjalci, ne oportunisti in »gobci«, sanjal je domovino, v kateri ni pomanjkanja, smešne birokracije, milnate slave, nasilne policije in brezmejne moči carinikov.

Vse to je Štih v svojih Vajkardih tematiziral na sicer neboleč in duhovit način, a zaradi tega najbrž toliko bolj krvavo in učinkovito. Zaradi tega je moral Vajkard umolkniti in rodil se je Erazem Vrh, ki pa je imel tudi kratko življenje, saj je nadaljeval po poti svojega prednika.

Najbrž je popolnoma odveč, da bi sedaj na tem mestu razglabljali, kaj in kako je bilo v Sloveniji, še huje bi bilo, ko bi hoteli delati primerjave s sedanjostjo ali celo z našim zemljevidom. Bralec, ki bo vzel knjigo, v kateri so zbrane te satire, v roke, bo prav kmalu in sam prišel do svojih zaključkov, pri tem pa bo imel še dodaten užitek, da se bo ob branju polemičnih vrstic tudi od časa do časa nasmehnil.

MARIJ ČUK

Tomizzi nagrada Hemingway

Čeprav je na papirju še vedno pomlad, pa je za književne nagrade v Italiji že poletje. Od maja dalje se namreč na polotoku kar vrstijo najrazličnejše razglasitve, saj je poletje čas, ko naj bi ljudje več brali in zaradi tega si razne založniške hiše prizadevajo čimbolje reklamizirati svoje »proizvode«. No, ena prvih takih nagrad je nagrada Hemingway, ki jo bodo podelili v Lignanu 14. in 15. maja in podelitev bo celo prenašala italijanska televizija (16. maja). Že sedaj pa so znani nagrajenci, med katerimi je tudi pisatelj Fulvio Tomizza.

V okviru nagrade Hemingway je sicer več sekcij, tako da je tudi nagrad veliko. Posebna priznanja bodo na primer dobili Giulio Andreotti, Dino Basili, Giuseppe Brugnoli, Nuccio Fava, Giovanni Giovannini, Gianni Locatelli in Gaetano Salvatore. Nagrado za pripovedništvo si bodo razdelili Fulvio Tomizza, Gaspare Barbiellini Amidei in Alice Oxman, medtem ko je bila priznanja za resor spektakla deležna Monica Vitti. Pomembna je tudi nagrada, ki pripada tujim časnikarjem in med temi je posebna žirija izbrala Wittama Smitha (direktorja Indipendenta iz Londona), medtem ko je nagrada za posebne časnikarske dosežke šla Igorju Manu, Robertu Ciuniju in Giuseppu Gorjuxu.

Pomen vseh teh nagrad je najbolje opredelil Igor Man, ki je dejal, da je bil Hemingway človek akcije in peresa in da je zato dobro, da nagrado z njegovim imenom prejmejo ljudje, ki znajo tvegati.

Vaje nabrežinskega zbora

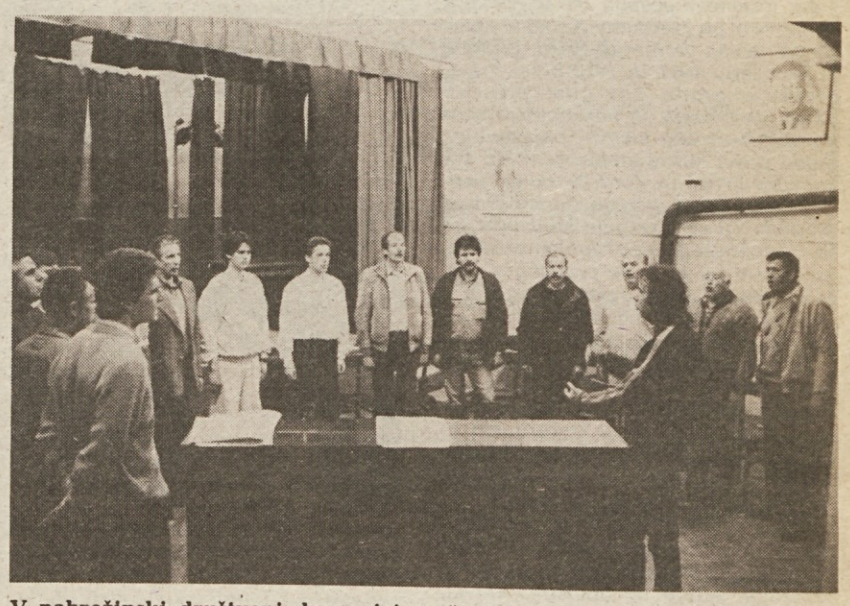

V nabrežinski društveni dvoranici se že nekaj časa spet sliši petje, kar pomeni, da je zavest nabrežinskih pevcev še vedno živa in da hočejo ohraniti zbor pri življenju. To nalogo so poverili Aleksandru Rojcu, ki se je z vnemo lotil dela

Pestra in bogata ponudba ob Jadranu

Jugoslovanski tour operaterji si v zadnjem času precej prizadevajo, da bi v poletnih mesecih privabili v Jugoslavijo, izrecno na istrsko in dalmatinsko ter črnogorsko obalo, čimveč turistov. Ponekod v raznih evropskih državah nastopajo večja hotelska podjetja ali tour operaterji, ki ponujajo prenočišča v eni sami regiji, drugod pa nastopajo večji tour operaterji, ki imajo širšo paleto ponudb, na vsem jugoslovanskem ozemlju. Poleg Jugoslovanov so se tudi nekatere domače agencije, tj. italijanske, nemške, francoske, avstrijske, itd., specializirale v pošiljanju turistov v Jugoslavijo tako med poletnimi počitnicami kot v drugih letnih časih. V vsaki, še tako zakotni turistični agenciji, pa dobimo kataloge in prospekte večjih tour operaterjev, ki ponujajo letovanja v Jugoslaviji.

Med največje jugoslovanske ponudnike sodi brez dvoma beograjski tour operater Yugotours, ki ima svoje podružnice v vseh zahodnoevropskih državah. Katalog Yugotoursa je brez dvoma najbolj popoln, pa čeprav v njem ne dobimo vseh hotelov oziroma vseh krajev na istrski ter dalmatinski in črnogorski obali. To je brez dvoma odvisno od aranžmajev, ki jih ta velika agencija ima s hoteli v tem ali drugem kraju.

Na italijanskem tržišču se že veliko let pojavlja zajeten katalog Yugotoursa. Nismo pikolovsko prešteli, koliko hotelov ponuja letos. Tu pa tam, primerjajoč letošnji katalog s tistimi prejšnjih let, smo ugotovili, da je v njem marsikaj novega, nekaterih ponudb prejšnjih let pa ni več. Yugotours seveda ponuja največ letovanj ob dolgi jadranski obali. V katalogu pa so tudi ponudbe letovanja v notranjosti Jugoslavije, v gorah ter ob jezerih. Na voljo so tudi krožna potovanja. Poleg tega pa tu najdemo tudi ponudbe za križarjenja v Vzhodno Sredozemlje, za izlete z letali v Sovjetsko zvezo. Posebnost so tudi enotedenska križarjenja ob Jadranski obali, med otoki, z ladjicami, na katere lahko sprejmejo kako desetino izletnikov. V nekaterih primerih ta tour operater poskrbi tudi za letalski prevoz, v drugih pa proda hotelske storitve turistom, ki gredo na pot s svojim avtomobilom. Italijani so individualisti, zaradi tega najraje krenejo na pot z lastnim vozilom.

Skratka, ponudba je bogata in zelo raznolika. Sliko prikupnega dekleta na platnici letošnjega kataloga smo videli v vseh najpomembnejših italijanskih turističnih revijah, kar je znak, da je Yugotours spretno speljal letošnjo reklamo.

Zanimalo nas je ugotoviti, kako je z letošnjimi cenami. Omejili se bomo na cene v najvišji sezoni. Če pogledamo cenike jugoslovanskih hotelov za tujce, ki jih dobimo v turističnih pisarnah na meji, kjer so cene za tujce označene največ v nemških markah, veliko manj pa v dolarjih, nikakor pa ne v dinarjih, saj bi bilo to zaradi nenehne velike inflacije nemogoče, lahko ugotovimo, da velika sezona traja običajno od 1. julija do 30. avgusta, v Južni Dalmaciji ter v Črni gori pa celo od 15. junija do konca septembra.

Najvišjo ceno bomo kot individualni turisti plačali za ves označen čas (seveda če bomo kot individualci dobili v hotelu prostor, saj je običajno že vse prej razprodano). Yugotours pa je spretno izkoristil italijansko posebnost, da je višek turistične sezone le nekaj tednov v avgustu. Zaradi tega so v veliko primerih cene v avgustu nekoliko višje od tistih v drugih mesecih velike sezone.

Primerjajoč letošnje cene z lanskimi smo ugotovili, da, razen v nekaterih posebnih primerih (gre le za najboljše in najdražje hotele), so cene v lirah skoro enake lanskim. Nekaj podobnega se je sicer zgodilo letos tudi v Italiji. Ponekod so cene hotelskih storitev enake, drugod pa le malenkostno višje od lanskih. Le za kak odstotek. Enako ravnajo Španci in še marsikdo drug. Konkurenca sredozemskih držav je postala zelo huda.

Vrnimo se k Yugotoursu. Samo nekaj primerov. Na Rabu, v hotelu San Marino je bil enotedenski polpenzion lani 308.000 lir, letos pa 329.000, v hotelu International lani 329.000 lir, letos pa 336.000. V Primoštenu, v hotelih Zora in Slava, si, prav tako za enotedenski polpenzion, lani plačal 364.000 lir, letos pa te bo to stalo 378.000 lir. Na Malem Lošinju, v hotelih Aurora in Vespera, je bil lani enotedenski polpenzion vreden 375.000, letos pa 420.000 lir. Malenkostne so razlike v ceni tudi v dubrovniških hotelih enake kategorije. Morda je več razlike med lansko in letošnjo ceno v hotelih višjih kategorij. V hotelu Libertas je bila lanska cena 553.000 lir, letos pa je 623.000 lir, v hotelu Croatia v Cavtatu je bilo treba lani odšteti 595.000 lir, letos jih bo potrebnih 651.000 lir.

To so seveda ceniki Yugotoursa v avgustu. V drugih mesecih so seveda nižje, v predsezoni in posezoni pa kar precej nižje.

Drugače je, če pogledamo cenike v dinarjih in jih primerjamo z lanskimi. Pravzaprav ni tu možne nobene primerjave, kajti inflacija s tremi številkami je naredila svoje. Sicer pa dinarske cene veljajo le za jugoslovanske državljane in so precej nižje od tistih, ki jih plačajo tujci. Ti pa že dolgo vrsto let, tudi če plačajo na licu mesta v dinarjih, morajo plačati upoštevajoč tarifo v trdni valuti, običajno v zahodnonemški marki, in upoštevati menjavo med marko in dinarjem tistega dne. Marsikdaj je kak jugoslovanski turist menil, da je za tujca letovanje ob dalmatinski obali kdovekaj poceni, saj je menil, da tudi tujec plača storitve v dinarjih, po ceni, veljavni za domačine. To nikakor ni res, saj so marsikdaj hotelske cene za tujce dražje od tistih v marsikateri drugi sredozemski državi.

Sicer pa so vse turistične agencije prepričane, da pride tudi letos veliko zahodnoevropskih turistov letovat v Jugoslavijo. V Zahodni Evropi je vedno več ljudi, ki gredo na počitnice. Jadranska obala pa je sorazmerno blizu velikim evropskim centrom, iz katerih prihaja največ turistov, ki si za kak teden želijo sonca, čiste morske vode in sprostitve. V Istri, Dalmaciji in Črni Gori pa najdejo dovolj vsega tega.

MARKO WALTRITSCH

Prizadevanja tamkajšnje deželne vlade

Še več turistov na Sicilijo

V letu 1986 je izkupiček od turizma na Siciliji znašal eno petino celotnega izvoza iz te dežele. V letošnjem letu je tamkajšnja deželna uprava namenila 300 milijard lir za gradnjo ali popravila turističnih ter športnih naprav. Vse to pa je še premalo, saj je sedaj v pripravi nov deželni zakon, s katerim bi poenotili vso pomoč Deželе ter drugih ustanov turističnim dejavnostim. Vendar pa bi morali temu nameniti vsako leto od 500 do 1.000 milijard lir, če hočejo tja do konca stoletja biti na prvih mestih v italijanskem in svetovnem turizmu.

To je novinarjem povedal deželni odbornik za turizem te dežele Giuseppe Merlino. Povedal je, da ima Sicilija vse pogoje, da postane prava turistična meka, saj ima poleg čistega morja tudi vrsto zgodovinskih krajev, ki bi jih lahko turisti obiskali v času letovanja pri njih. Vremenske razmere pa dopuščajo, da je na Siciliji letoviška sezona precej dolga, veliko več kot v severnih krajih Italije. Zaradi tega bi se pri njih letoviščarji počutili prav tako kot v Grčiji, Tuniziji ali Španiji, kjer traja turistična sezona šest in še več mesecev.

Na Siciliji seveda ugotavljajo, da je pri njih sedaj turistična ponudba še premajhna. Sodobno urejenih hotelov zares ni veliko. Še najmanj jih je na otokih, ki so okrog Sicilije. Ti bi prav tako lahko privabili veliko turistov. Grški otoki jim lahko služijo za zgled. Premalo pa je rednih letalskih povezav med kontinentom in Sicilijo. To je problem, ki ga turistični delavci Sicilije osvetljujejo že več let. Rednih letalskih prog med Milanom in še zlasti Rimom ter Sicilijo je sicer kar precej, vendar pa so letala vedno polno zasedena od poslovnih ter političnih ljudi in tudi drugih potnikov, ki imajo svoje opravke na kontinentu. Premalo ostaja torej možnosti za turiste, razen če si ne zagotovijo mesta v letalu precej časa prej ali če se ne poslužijo čarterskih letal.

V Taormini bodo od 23. do 26. junija imeli sicilsko turistično borzo. Še bolj aktivno kot doslej bodo sodelovali na turističnih in drugih sejmih v Evropi.

Zaradi vedno večjega tujskega obiska

V Firencah nekatere maše iz stolnice v drugo cerkev

Vsakdo, ki je kdajkoli v tujem mestu obiskal staro katedralo ali cerkev, je sam ugotovil, da je - hočeš nočeš - motil vernike, ki so šli v svetišče, da bi opravili svojo versko dolžnost. To velja še zlasti za cerkve v velikih turističnih mestih, kamor vsak dan, še najbolj ob nedeljah, prihajajo trume turistov, največ v organiziranih skupinah z avtobusi.

Zgodilo se je že, zaradi takega turističnega navala, da so morali vstop v cerkev regulirati tako, da so vanjo spuščali le določeno število obiskovalcev, verniki pa so tako ostali na cedilu.

V Firencah je turistov na pretek. Turisti seveda nočejo obiska v stolnici izpustiti iz svojega potovalnega karneta. Zaradi tega je tamkajšnja duhovščina sklenila, da nekatere verske obrede prenese iz stolnice v sosedno cerkev sv. Ivana. Tam je turistov bolj malo, zaradi tega bodo verniki lahko v miru sledili cerkvenim obredom.

Stolnica v Firencah pa bo tako za vernike kot za turiste odprta nepretrgoma od 10. do 18. ure. Doslej je tam veljal opoldanski počitek, cerkev je bila zaprta. V dogovoru s turističnimi agencijami pa bodo tujci lahko obiskali cerkev tudi v opoldanskih urah. Obiskovalcev bo tako lahko več, istočasno pa bo v svetišču tudi manj gneče.

Popoldanski izlet po Rilkejevi pešpoti

Marsikdaj nam ni treba daleč od doma, če hočemo narediti kratek in istočasno zanimiv izlet. Lani je bila odprta Rilkejeva pešpot od Sesljana do Devina. Izletniku nudi sprehod, s katerega je prekrasen in edinstven razgled. Kdor je veliko potoval, bo lahko pošteno ugotovil, da je obala od Devina do Barkovelj ena najlepših v Evropi. Sem sodita tudi Sesljan ter Devin.

Na Rilkejevi pešpoti, ki so jo tako imenovali po praškem pesniku nemškega jezika Rainerju Marii Rilkeju, ki je v letih 1911 in 1912 bival v Devinskem gradu kot gost princev Thurn und Taxis, in tam napisal znamenite Devinske elegije, obiskovalec najde pravi stik z ambientom. Tu sta značilni favna in flora kraškega področja, še zlasti tistega, ki stoji nad morjem. Tu se srečujeta sredozemska in ilirskosrednjeevropska makija, predvsem pa je tu še prisoten v redkih primerih sokol selec, ki gnezdi v nemoteni samoti na skalovju, ki se navpično spušča do morja.

Pešpot je dolga približno dva kilometra od Devina do Sesljana po obronkih visoke obale in prehaja občasno v gozd in makijo. Uredili sta jo Občina Devin-Nabrežina ter Tržaška pokrajina na željo in s sodelovanjem lastnika princa Thurn von Taxisa.

Nekaj prijetnih uric bomo prebili v tem prelepem kraju, odkoder se nam bo nudil prekrasen razgled po vsem Tržaškem zalivu tja do Istre. Največ izletnikov je seveda ob nedeljah in praznikih. To lahko ugotovimo že po stotinah parkiranih avtomobilov. Zaradi tega bo najbrž najbolje, da se na

izlet po Rilkejevi pešpoti napotimo med tednom, ko je tam le malo ljudi. Potem, pa čeprav se ne bomo veliko utrudili, jo lahko kar mahnemo na prigrizek ali večerjo v številne gostilne v Devinu, Sesljanu ali v kako vas Zahodnega Krasa.

Ves mesec veliko pobud za vse okuse

Majske prireditve v Sloveniji

Pisali smo že, da je Center za turistično in ekonomsko propagando v Ljubljani še pred koncem lanskega leta izdal Pratiko ali Koledar prireditev v Sloveniji v letu 1988. V maju je napovedanih cel kup prireditev. V tej Pratiki seveda ni vseh, saj se niso vsa turistična ter druga društva pobrigala, da bi o prireditvah pravočasno obvestila omenjeni Center. Marsikatera prireditev pa ni bila še najavljena takrat ko se je Pratika tiskala.

Na tej naši strani hočemo zabeležiti le nekaj najbolj pomembnih prireditev. Izbrali smo tudi take različne narave, da si bo lahko vsak bralec izbral tisto, ki mu je najljubša. Prvomajske prireditve so seveda že mimo, ponekod so trajale tudi več kot en dan. Na Bledu bodo vsako nedeljo ob 17.30 imeli promenadni koncert godb na pihala. Če gremo v Ljubljano ne smemo pozabiti ogledati si razstave kitajske umetnosti iz obdobja Ming.

V Ptuju bo konec tega prvega tedna v maju razstava spominkov. Nekam podobna razstava, a z večjim obsegom, bo v maju in juniju v Slovenj Gradcu, kjer bo odprta razstava jugoslovanske domače in umetne obrti. V Lenartu v Slovenskih Goricah bodo 8. maja imeli mednarodni motokros. 14. maja bo v Ljubljani tradicionalna karting dirka junjorjev.

Plesalci bodo prišli na svoj račun v Portorožu, kjer bo 14. maja 2. mednarodno tekmovanje v akrobatskem rock'n'rollu. Tudi v Sloveniji izbirajo lepotice. Mis Narcis bo izvoljena na Planini pod Golico v nedeljo, 15. maja. V Veržeju pa bo istega dne osrednja prireditev meseca narcis.

V drugi polovici maja se bo izplačalo narediti izlet v Postojno, kjer nameravajo prirediti parado naborniških voz. Iz Pratike ni razvidno kdaj to bo, velja slediti objavam v časopisju in po radiu. V Metliki pa bodo od 20. do 22. maja imeli praznik z naslovom 6. vinska vigred. Ponujali bodo dolenjska vina, nastopile pa bodo tudi folklorne ter tamburaške skupine. Večer jugoslovanske folklore bo tudi na Bledu v nedeljo, 22. maja. V Straži pa se bodo 25. maja, ob prazniku pomladi, srečale godbe na pihala Dolenjske in Bele krajine. Za zaključek omenimo še eno kmečko prireditev, podobno tistim na Banjšicah in pri nas v Gabrjah. V Cerkvenjaku bo 28. maja tekmovanje v košnji.

Kurdi svarijo: nikar v Turčijo

Evropskim turistom nasploh, nemškim pa še posebej, Kurdi svetujejo naj ne letujejo v Turčiji. Kurdska avtonomistična skupina ERNK je namreč v Bruslju izdala sporočilo, v katerem obsoja nekatere države, še zlasti Zvezno republiko Nemčijo, da je Turčiji izročila orožje s katerim bo ta skušala zatreti kurdsko vstajo na vzhodu države, Iraku pa pline, ki so jih Iračani uporabili v isti namen v kurdskih vaseh.

Znano je, da se Kurdi v Turčiji, Iraku in Iranu, že dolga desetletja borijo za samostojnost, vlade vseh treh omenjenih držav pa jih nasilno zatirajo. Kurdi grozijo, da bodo z atentati tudi na tuje turiste opozorili svetovno javnost na lastne nerešene probleme.

V Veroni posvet o toplicah

Na sejmišču v Veroni bo od 20. do 23. maja letos drugi *Salone del termalismo*. Gre za reklamni sejem toplic, ki so ga lani priredili prvič. V turistični postavki gre za zelo pomemben sektor, ki ima od leta do leta večje poslovne uspehe. Znano je, da je v zadnjih letih bilo v Italiji veliko polemik še zlasti v zvezi z regresi Zavoda za socialno skrbstvo tistim ljudem, ki so se šli zdravit v toplice ter istočasno bili tudi na letovanju. Pred kratkim pa je bilo določeno, da čas, preživet v toplicah, štejemo kot bolovanje, ne pa kot redni dopust. Zato se bo še več ljudi hodilo zdravit v toplice.

Na lanski prvi izvedbi sejma v Veroni je bilo prisotnih 63 razstavljalcev, od teh pet iz tujine. Pričakujejo, da bo letos razstavljalcev več, da se bodo v večjem številu odzvali tujci. Priredili bodo tudi nekaj strokovnih posvetov.

mladi in delo

javni natečaji

MINISTRSTVA

Ministrstvo za zunanje zadeve razpisuje javni natečaj za 25 prostovoljcev za diplomatsko kariero. Natečaja se lahko udeležijo diplomanti v ekonomiji, pravu, ekonomskih, bančnih in političnih vedah, ki imajo že 21 let in jih nimajo še 31. Kandidat mora govoriti francosko in angleško in mora poznati mednarodno pravo. Prošnjo za vpis na natečaj mora kandidat napisati na kolkovanem papirju in jo z overovljenim podpisom poslati, kot priporočeno pismo s povratnico, na naslov: Ministero degli affari esteri, Direzione generale del personale e dell'amministrazione, Ufficio V, Rim. Rok za predložitev prošnje ***zapade 13. junija.*** Za podrobne informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - natečaji in izpiti - z dne 29. 4. 1988.

Ministrstvo za notranje zadeve razpisuje javni natečaj za 527 gasilcev (šoferjev, tesarjev, elektrikarjev, zidarjev, inštalaterjev, avtomehanikov, avtoličarjev, avtomobilskih elektrikarjev). Natečaja se lahko udeleži, kdor je končal nižjo srednjo šolo, ima 18 let in jih še nima 26. V nobenem primeru ne bo smel kandidat imeti več kot 28 let. Visok mora biti vsaj 1,65 m, ne sme pa biti višji od 1,80 m. Prošnjo za vpis na natečaj mora kandidat napisati na formularju, ki ga bo dobil na vseh pokrajinskih sedežih gasilcev. Poslati jo mora kot priporočeno pismo na ravnateljstvo pokrajinskih gasilcev. Prošnji z overovljenim podpisom mora priložiti tudi poklicno potrdilo. Izpitna komisija bo preverila tudi atletske sposobnosti kandidatov. Rok za predložitev prošenj ***zapade 29. maja 1988.*** Za podrobne informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - natečaji in izpiti - z dne 29. 4. 1988.

Ministrstvo za pravosodje razpisuje javni natečaj za 104 sodnijske sle. Natečaja se lahko udeleži, kdor je končal nižjo srednjo šolo, ima že 21 let in jih še nima 31. 5% vseh razpoložljivih mest je rezerviranih za vojaško osebje. Prošnjo za vpis na natečaj mora kandidat napisati na kolkovanem papirju po posebnem vzorcu, ki ga dobi v Uradnem listu. Prošnjo z overovljenim podpisom mora poslati ali dostaviti na državno pravdništvo sodišča, kjer ima stalno bivališče, nasloviti pa na: Ministero di grazia e giustizia, Direzione generale dell'organizzazione giudiziaria e degli affari generali, Ufficio VI, Concorsi ed assunzioni obbligatorie. Rok za predložitev prošenj ***zapade 30. maja 1988.*** Za podrobne informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - natečaji in izpiti - z dne 1. 4. 1988.

Ministrstvo za finance razpisuje javni natečaj za poskusno zaposlitev dveh tehnikov periferne uprave carine in posrednih davkov dežele Furlanije-Juliske krajine. Natečaja se lahko udeleži, kdor je končal nižjo srednjo šolo, ima že 18 let in jih še nima 36 (razen izjem, ki jih predvideva zakon). Kandidati morajo biti pripravljeni delati na vseh deželnih perifernih sedežih in morajo poznati nekaj elementov mehanike, termofizike, elektrofizike. Spoznati se morajo na električne napeljave in poznati italijansko ustavo in državno računovodstvo. Prošnjo z overovljenim podpisom mora kandidat napisati na kolkovanem papirju po posebnem vzorcu, ki ga dobi v Uradnem listu, poslati pa jo mora samo kot priporočeno pismo s povratnico na naslov: Ministero delle finanze, Direzione generale degli affari generali e del personale, Divisione IV, Ufficio concorsi, 00100 Roma. Rok za predložitev prošenj ***zapade 26. maja 1988.*** Za podrobne informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - natečaji in izpiti - z dne 26. 4. 1988.

Notranje ministrstvo razspisuje javni natečaj za vpis na štiriletni tečaj za pripravnike komisarje. Natečaja se lahko udeleži, kdor je končal višjo srednjo šolo in nima še 21 let. Kandidati moškega spola ne smejo biti nižji od 1,65 m, medtem ko morajo biti ženske visoke vsaj 1,58 m. Študijski plan je načrtovan tako, da bodo kandidati lahko z dodatnimi tremi izpiti na univerzi diplomirali na pravni fakulteti. Z dveletnim obiskovanjem tečaja bodo kandidati odslužili tudi vojaščino. Prošnje za vpis morajo kandidati napisati na formularju, ki ga dobijo na sedežih kvesture ali uradih policije. Prošnjo bodo morali kandidati dostaviti na kvesturo kraja, kjer imajo bivališče. Rok za predložitev prošenj ***zapade 22. maja 1988.*** Za podrobne informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - natečaji in izpiti - z dne 22. 4. 1988.

ostali javni natečaji

ACI. Italijanski avtomobilski klub razpisuje javni natečaj za asistenta administracije svojega obmejnega sedeža na mejnem prehodu Rabujes, za asistenta administracije svojega obmejnega sedeža na mejnem prehodu Pesek in za asistenta administracije svojega obmejnega sedeža na mejnem prehodu Rdeča hiša. Natečaja se lahko udeleži, kdor je izpolnil šolanje na višji srednji šoli, nima še 36 let (razen izjem, ki jih predvideva zakon) in bo do 3. junija bival v pokrajini, kjer se bo vpisal na natečaj. Prošnjo z overovljenim podpisom in potrdilom o stalnem bivališču mora kandidat napisati na kolkovanem papirju in jo poslati na naslov: Automobile club d'Italia, Servizio personale e affari generali, Ufficio assunzione, formazione, aggiornamento ed impiego, Ulica Marsala 8, Rim. Kandidat mora poznati nekaj elementov informatike in statut avtomobilskega kluba ACI in mora obvladati nemščino. Rok za predložitev prošenj ***zapade 3. junija 1988.*** Za podrobnejše informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - natečaji ni izpiti - z dne 26. 4. 1988. Lahko jih pa dobijo tudi na pokrajinskih in obmejnih sedežih ACI.

Tržaška krajevna zdravstvena enota razpisuje javni natečaj za dva sodelavca-zdravstvena nadzornika. V poštev bodo prišli tisti kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, navedene v Deželnem uradnem vestniku št. 23. Poleg tega se lahko natečaja udeleži vsakdo, ki nima še 36 let (razen izjem, ki jih predvideva zakon) in je diplomiral na višji šoli za geometre ali kmetijske in industrijske izvedence. Rok za vpis ***zapade 13. maja 1988.*** Prošnje bodo morali kandidati nasloviti na: Ufficio concorsi - Settore personale dell'USL n.1 Triestina, Via Farneto 3, 34100 Trst. V tem uradu lahko kandidati dobijo tudi ostale informacije.

Goriška krajevna zdravstvena enota razpisuje javni natečaj za zdravstvenega tehnika v anatomiji in patološki histologiji. V poštev bodo prišli tisti kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, navedene v Deželnem uradnem vestniku št. 22 z dne 22. februarja 1988. Natečaja se lahko udeleži vsak, ki nima še 36 let (razen izjem, ki jih predvideva zakon) in ima diplomo tehnika v anatomiji in patološki histologiji. Rok za vpis na natečaj ***zapade 9. maja 1988.*** Za ostale informacije glej tudi posebno izdajo Uradnega lista - natečaji in izpiti - z dne 25. 3. 1988. Prošnje morajo kandidati poslati na naslov: Unità sanitaria locale n. 2 Goriziana, via Vittorio Veneto 24, 34170 Gorizia.

Goriška krajevna zdravstvena enota št. 2 razpisuje javni natečaj za 11 profesionalnih bolničarjev. Natečaja se lahko udeležijo diplomirani bolničarji/ke, ki so že polnoletni in niso še dopolnili 36. leta starosti in so že tri mesece pred zadnjim rokom za vpis na natečaj vpisani v poklicni seznam. V poštev bodo prišli tisti kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, navedene v Deželnem uradnem vestniku št. 32 z dne 10. 3. 1988. Rok za vpis na natečaj zapade ***30. maja 1988.*** Prošnje morajo kandidati poslati na naslov: Unità sanitaria locale n. 2 Goriziana, via Vittorio Veneto 24, 34170 Gorizia. Ostale informacije lahko kandidati dobijo na sedežu KZE št. 2 v uradu za osebje v Gorici: tel. 0481/87451.

Stalno izobraževanje pogoj za zaposlitev

Ko govorimo o mladinskem zaposlovanju, moramo upoštevati splošne pogoje dela, kot se izoblikujejo ne samo v Trstu, ampak v Italiji in v svetu. Analitiki so prišli do zanimivih zaključkov: v prihodnjem stoletju, ki je dejansko pred vrati, bo približno 40 odstotkov danes zaposlenih že spremenilo poklic. Ta podatek popolnoma spreminja koncept in seveda tudi politiko zaposlovanja in strokovne priprave mladih, ki bodo v najkrajšem času začeli s službo.

O gibljivosti zaposlenih v tradicionalnem smislu smo začeli govoriti v kriznem obdobju veleindustrije, ko je bilo več desettisoč delavcev v dopolnilni blagajni. Istočasno je bil govor o prekvalifikaciji delovne sile in o možnosti zaposlitve delavcev v drugih - tudi oddaljenih - obratih tovarne. To je bil dejansko prvi premik. Vplival je na zaposlitveno politiko sindikatov, ki so se morali sprijazniti z novimi tehnološkimi premiki v industrijski proizvodnji.

Tehnološke spremembe zahtevajo tudi danes nove prijeme, lahko celo trdimo, da terjajo vedno hitrejše prilagajanje ljudi novim potrebam sodobnega gospodarjenja. Pomislimo le na spremembe, ki nastajajo v trgovini na drobno: nekateri denarni zavodi bodo postavili v večje trgovske obrate posebne naprave, s katerimi bodo lahko klienti banke nemudoma poravnali svoje obveznosti. Odpadlo bo gotovinsko in čekovno poslovanje, trgovci bodo prišli takoj do sredstev, banka pa bo uredila odnose s svojim klientom, ki je nakupoval v trgovini. Že tak obroben primer opozarja na bistvene spremembe, ki bodo vplivale na gospodarjenje, na naše vsakdanje življenje, predvsem pa bodo zahtevale drugačno raven priprave in specializacijo mladih, ki bodo povpraševali po delu.

Težko je zahtevati, da bi se šola prilagodila vsem novostim trga, saj ni njena naloga, da pripravlja specifične ali visoko specializirane kadre: šola mora dati obiskovalcem splošno kulturno in tehnično izobrazbo, potrebno razgledanost, mora v slušateljih zbuditi zanimanje za bodoče individualno izobraževanje. Poleg tega je težko pričakovati, da bi država bistveno spremenila šolski sistem, ker vsaka sprememba zahteva veliko investicijo in dopolnilno izobraževanje učnega kadra. V krajšem obdobju državni proračun žal ne bi zmogel tolikšnih dodatnih stroškov.

Teoretična razglabljanja o prožnosti delovne sile so postala stvarnost hitreje, kot smo morda pričakovali. Zaradi tega leži na mladih in na njihovih starših vedno večja skrb in breme za primerno dopolnilno izobraževanje.

Iz poročil in ugotovitev raznih strokovnih revij in dnevnega časopisja izhaja, da so razni profili uslužbencev še zelo iskani, medtem ko tako imenovana splošna delovna sila nima velikih možnosti zaposlitve. Skratka potrebno je stalno izobraževanje in povsem zgrešeno je misliti, da je diploma cilj in da odpira vsa vrata. Kdor ne dobi tako službe, ne sme čakati križem rok na prihodnjo priložnost, ampak se mora dodatno usposobiti z osvajanjem uporabe sodobnih tehničnih pripomočkov in s študijem tujih jezikov. Tudi občasna zaposlitev lahko pomaga, da ugotovimo, na katerih področjih moramo poglobiti svoje strokovno znanje. Očitno je, da taka sprememba miselnosti prodira le s težavo, vendar razvoj gre v to smer, tega dejstva pa ne moremo in ne smemo spregledati. Vse to nalaga veliko skrb zavodom za poklicno izobraževanje, ki morajo ugotoviti potrebe tržišča dela. Potrebni so splošni, a tudi visoko specializirani tečaji.

V Trstu je stanje še nekoliko slabše kot drugod, saj preživlja mesto veliko krizo zlasti industrijskega sektorja, ki je doslej pogojeval tudi razvoj sorodnih panog. Trst postaja vse bolj mesto starih, nekdo je celo menil, da je Trst že danes vzorec Italije v letu 2000. Trenutno lahko predvidevamo le razvoj turizma in drugih tercialnih dejavnosti, ki so povezana z znanstvenimi središči. (mž)

delo dobi

Prodajalec-strokovnjak v ladijski in pomorski opremi, ki obvlada srbohrvaščino. Ponujajo mu zaposlitev v trgovini Spangher na tržaškem nabrežju Tommaso Gulli 8. Interesenti naj se v delovnem času zglasijo v trgovini ali pa naj telefonirajo na številko: 040/305158.

Izkušen uradnik za vodenje upravno-finančnega sektorja. Zaposlitev nudi goriško uvozno-izvozno podjetje. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, Ulica XXIV Maggio 1, Gorica, pod šifro: »Izkušen«.

Vestni sodelavec tehnično-komercialne stroke. Zaposlitev ponuja tržaško podjetje v razvoju. Zaželeno je poznavanje elektromehanike, nujno je znanje vsaj angleščine in vozniško dovoljenje. Pismene ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, oglasni oddelek, Ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »Dinamičen«.

Sposobna tipkarica, ki zna uporabljati kompjuter. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, Ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »C7«.

Strežno in kuharsko osebje. Zaposlitev ponuja priznana restavracija na Krasu. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, Ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »C6«.

Trgovski potnik, ki je dobro vpeljan v prehrambeni in okrepčevalni sektor ter v prodajo na debelo. Dodelili bi mu ekskluzivne artikle in ekskluzivno področje poslovanja. Interesenti naj telefonirajo od 13. do 15. ure na številko: 040/214438.

Učitelj ali učiteljica telovadbe. Interesenti naj pišejo na poštni predal št. 6/M, 34100 Trst.

Dekle, ki dobro pozna uradniško delo. Pogoji: resnost in dobro znanje italijanščine. Interesentke naj telefonirajo na številko: 040/7277383.

Fant ali dekle ali oba skupaj. Zaposlitev ponuja slaščičarna v Nemčiji. Interesenti naj telefonirajo na številko: 0438/24996.

Trgovski potnik. Zaposlitev mu ponuja delniška družba Officine Seveso, ki proizvaja klimatske naprave in kurilne naprave. Dodelili bi mu poslovalno področje, ki zavzema celotno videmsko pokrajino. Delovno razmerje predvideva visoke finančne nagrade in spodbude. Zagotovljeno je kadrovanje ENASARCO. Kandidat mora imeti delovne izkušnje na področju inštalaterstva in prodaje na debelo. Interesenti naj pošljejo svoj curriculum vitae na naslov: Officine di Seveso SpA, Ulica Orbia 3, 20139 Milan.

Trgovski potnik. Zaposlitev mu ponuja podjetje Decorline, ki oskrbuje papirnice s šolskimi podrebščinami znamk: Enrico Coveri, Sergio Tacchini, Benetton, 012 Benetton. Idealni kandidat mora imeti tri leta iskušnje pri prodaji na debelo in ne sme imeti več kot 30 let. Interesenti naj pošljejo svoj curriculum vitae na naslov: Decorline, Casella postale 2361, Firenze.

Dekleta, ki se želijo zaposliti v slaščičarni na Holandskem. Zagotovljena je dobra plača, hrana in nočitev. Interesentke naj telefonirajo na številko: 0031/20/629569.

Diplomirane bolničarke stalno ali part-time. Zaposlitev jim ponuja dom za ostarele v Trstu. Za podrobnejše informacije telefoniraj od 19. do 20. ure na številko: 040/273222.

Fantje ali dekleta. Takojšnjo zaposlitev v Frankfurtu jim nudi slaščičarna. Interesenti naj telefonirajo na številko: 0049/6195/4675.

Izkušeno strežno osebje. Zaposlitev v Bremnu jim ponuja slaščičarna. Interesenti naj telefonirajo na številko: 0049/421/834293.

30-40 letni upravitelj skladišča. Zaposlitev ponuja vsedržavno prevozniško podjetje. Dodelili bi mu tudi upravo osebja in nadzorovanje prevažanja blaga s tovornjaki iz skladišča in v skladišče. Interesenti naj pošljejo svoj curriculum vitae na naslov: Fin-Pro SpA, Ulica Carducci 4/2, 33100 Videm, ali naj telefonirajo na številko 0432/501884.

Natakarji ali natakarice. Sezonsko zaposlitev jim nudi restavracija v Lignanu Sabbiadoro. Zagotovljena je dobra plača. Interesenti naj telefonirajo na številko: 0431/428390.

delo išče

22-letna knjigovodkinja išče zaposlitev kot uradnica. Ima že nekaj delovnih izkušenj v podjetju za izvoz in uvoz. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, Ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »Z18«.

16-letno dekle išče katerokoli resno zaposlitev. Kogar zanima, naj telefonira ob večernih urah na številko: 040/229523.

Dekle išče zaposlitev kot uradnica. Dokončala je tečaj strojepisja, komercialne prakse in informatike (COBOL), obvlada zadovoljivo nemščino in srbohrvaščino. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, Ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »Z19«.

CASSA RURALE ED ARTIGIANA
OPICINA - TRIESTE

HRANILNICA IN POSOJILNICA
OPČINE - TRST

Ker se bliža čas odprtja novega sedeža in bodo potrebe po novi delovni sili narasle

HRANILNICA IN POSOJILNICA OPČINE - TRST
RAZPISUJE

usposobljenostne izpite za uradnike/ce prve kategorije v smislu čl. 5 kolektivne delovne pogodbe za uslužbence hranilnic in posojilnic.

Trenutno je nepokrito eno delovno mesto.

Pogoji za pripustitev k usposobljenostnemu izpitu so naslednji:

1. fakultetna diploma iz ekonomije ali prava oziroma diploma, ki je po obstoječih predpisih enakovredna ali
2. diploma višjih srednjih šol s petletno delovno prakso; prednostno se bo upoštevala praksa iz sektorja za zunanjo trgovino oziroma delovna doba pri denarnem zavodu ali zavarovalnici
3. Starost: največ 40 let
4. Program usposobljenostnega izpita predvideva slovensko in italijansko pisno nalogo splošne gospodarske ali finančne narave oziroma iz knjigovodstva ali bančnega poslovanja in ustni razgovor. H kolokviju bo pripuščen, kdor bo prejel pozitivno oceno pri pisnem izdelku. Ustrezna navodila so na voljo v tajništvu Hranilnice in posojilnice
5. Prošnjo na prosti poli je treba predložiti, osebno ali po pošti, v tajništvu Hranilnice in posojilnice do 20. maja 1988.

Čas razporeda bo zainteresiranim javljen naknadno.

Po zaključenih izpitih bo izpitna komisija predložila upravnemu svetu Hranilnice in posojilnice seznam pozitivno ocenjenih, iz katerega se bodo črpali novi uslužbenci.

Ob danih pogojih bo stekel tudi dogovor o ustreznem morebitnem pospešenem napredovanju.

UPRAVNI ODBOR

Košarka: Tracer pred svojim sedmim finalom

Divarese in Scavolini spet v soboto

AREXONS - TRACER 86:93 (43:46)

AREXONS: Cappelletti, Bosa 15, Rossini 2, Gay 12, Turner 15, Riva 29, Marzorati 13, Milesi.

TRACER: Pittis, D'Antoni 15, Premier 6, Meneghin 12, Brown 27, Montecchi 15, McAdoo 18.

SODNIKA: Fiorito in Maggiore iz Rima; PM: Arexons 14:20, Tracer 8:12; PON: Meneghin (33), Riva (39); 3 TOČKE: Cappelletti 0:1, Bosa 0:1, Turner 1:1, Riva 4:11, Marzorati 1:2, D'Antoni 3:8, Montecchi 3:4, McAdoo 1:2; GLEDALCEV: 5 tisoč.

CANTU' — Kaže, da »stari« Tracer še ni sit uspehov in očitno hoče nadaljevati lansko sijajno sezono, v kateri je osvojil vse, kar se je osvojiti dalo. Letos že ima v vitrini pokal prvakov, po sinočnji zmagi v povratni tekmi proti Arexonsu, katerega je odpravil že v prvem spopadu, pa si je zagotovil še nastop v finalu play offa. Vsekakor se je moral Tracer, katerega uspeh je sicer povsem zaslužen, precej namučiti, še zlasti, ker je Arexons res odlično začel (17:4), zatem pa se je okrog polovice prvega polčasa McAdoo močno udaril v stegno leve noge in ni mogel dati običajnega doprinosa. Arexons pa silovitega ritma ni dolgo zdržal in Milančani so z veliko volje zaostanek nadoknadili ter se prebili do svojega sedmega zaporednega finala.

SCAVOLINI - DIVARESE 85:69 (45:37)

SCAVOLINI: Gracis 12, Magnifico 18, Daye 13, Motta 2, Vecchiato 3, Zampolini 18, Costa 2, Natali, Cook 17.

DIVARESE: Ferraiuolo 10, Boselli, Sorrentino, Caneva 8, Thompson 11, Vescovi 4, Curtarello 2, Pittman 18, Sacchetti 11, Rusconi 5.

SODNIKA: Cagnazzo in Pinto iz Rima; PM: Scavolini 22:30, Divarese 21:26; 3 TOČKE: Gracis 1:1, Zampolini 0:1, Cook 0:3, Ferraiuolo 2:5, Boselli 0:1, Caneva 1:2, Thompson 0:3, Vescovi 0:3, Sacchetti 1:3; PON: nihče; GLEDALCEV: 5.500.

PESARO — Uspeh Scavolinija v sinočnjem povratnem polfinalnem srečanju proti Divareseju ni nobeno presenečenje, tako da se bosta ekipi morali še enkrat pomeriti, in sicer v soboto. Sinočnja tekma v Pesaru ni bila lepa, zato pa je bila ostra in borbena. Divarese je povsem odpovedal v metu (na koncu je imel katastrofalen 22:62). Zgovoren je tudi podatek, da je Vescovi svoj prvi koš dosegel v 31. minuti. Če k temu dodamo še veliko razliko v ulovljenih žogah (32:48), je slika tekme povsem jasna.

Divarese je moral vseskozi zasledovati nasprotnika, okrog polovice drugega polčasa pa je povsem popustil. Pri Scavoliniju se je odrezala zlasti obramba, ki je odpovedala v prvi tekmi. Začetek pa za oboje ni bil najbolj obetaven, saj so igrali nervozno, tako da napak ni manjkalo. Zatem si je Scavolini le opomogel in za nasprotnika ni bilo pomoči.

PLAY OUT - RUMENA SKUPINA: Wuber - Standa 85:77 (46:36), Benetton - Fantoni 96:85 (48:47), Sharp - Facar 116:82 (55:37); LESTVICA: Benetton 10, Sharp in Wuber 8, Standa in Fantoni 6, Facar 4; PRIHODNJE KOLO (8. 5.): Standa - Sharp, Facar - Fantoni, Wuber - Benetton.

PLAY OUT - ZELENA SKUPINA: Jolly - Maltinti 97:91 (56:50), Annabella - Alno 92:87 (54:47), Roberts - Hitachi 93:77 (46:39); LESTVICA: Hitachi in Alno 10, Roberts 8, Annabella 6, Maltinti in Jolly 4; PRIHODNJE KOLO (8. 5.): Maltinti - Roberts, Hitachi - Alno, Jolly - Annabella.

Tenis: McEnroe izločen

FOREST HILLS (ZDA) — Že 1. kolo mednarodnega teniškega turnirja v Forest Hillsu se je slabo končalo za McEnroea (ZDA), ki s 7:6, 2:6, 6:3 zgubil proti Perezu (Ur.). Izpadel je tudi Annacone (ZDA), ki ga je s 7:5, 8:6 premagal Pereira (Ven.), Šved Edberg pa je s težavo s 7:5, 5:7, 6:2 odpravil Rossa (ZDA).

Kolesarska dirka po Španiji

Cubino se trdno drži

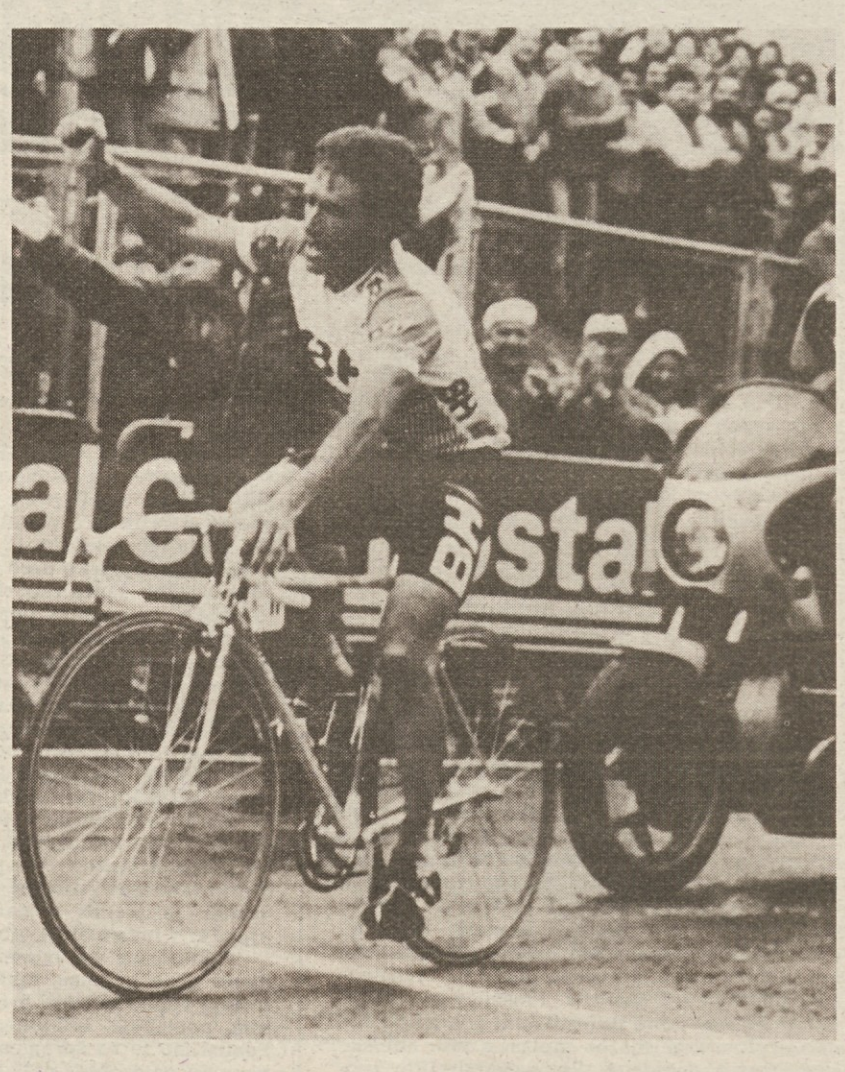

SANTANDER (Španija) — Nizozemec Mathieu Hermans je včeraj dosegel svoj četrti uspeh na kolesarski dirki po Španiji. V 10. etapi (Oviedo - Santander, 197,300 km) je bil namreč najhitrejši v zaključnem sprintu, v katerem je prehitel Domingueza (Šp.), Brabanta (Bel.), Queveda (Šp.), Elliotta (VB), Kellyja (Ir.), Chesinija in Bordonallija (oba It.) itd.

Včeraj je srečo poskusil domačin Fernando Pacheco, vendar se je njegov pobeg slabo končal, posledica pa je bila ta, da si Irec Kelly med potjo ni mogel nabrati dragocenih sekund odbitkov pred današnjo naporno gorsko etapo.

Na vrhu skupne lestvice je še vedno Španec Laudelino Cubino, ki vodi v času 35.59'55''. Sledijo: 2. Kelly (Ir.) po 2'04''; 3. Fuerte (Šp.) 2'16''; 4. Dietzen (ZRN) 2'24''; 5. Parra (Kol.) 3'10''; 6. Arroyo (Šp.) 3'25''; 7. Millar (VB) 3'19''; 8. Blanco (Šp.) 3'53''; 9. Mujica (Šp.) 3'53''; 10. Cordoba (Šp.) 4'52''; 11. Pino (Šp.) 6'26''; 12. Echave (Šp.) 6'37''; 13. Palacio (Kol.) 6'49''; 14. Schepers (Bel.) 7'24''; 15. Caritoux (Fr.) 8'14''; 17. Votolo (It.) 12'41''; 20. Chiappucci (It.) 16'24.

Na sliki: Španec Alvaro Pino je doslej osvojil dve etapi, še zlasti pa je presenetil s svojim zadnjim uspehom, ki ga je dosegel, potem ko je bil dan prej žrtev padca.

Nogomet: prva tekma finala pokala UEFA

Espanol odločno boljši

ESPANOL - BAYER 3:0 (1:0)

STRELCA: v 45. in 58. min. Losada, v 49. min. Soler.

BARCELONA — Španski prvoligaš Espanol je sinoči v prvi finalni tekmi pokala UEFA zlahka pregazil nasprotnike Bayera iz Leverkusna. V to špansko ekipo, ki se nahaja na zadnjih mestih prvoligaške lestvice in ki je na svoji poti proti finalu med drugimi izločila tudi Milan kot Inter, ni verjel nihče, sedaj pa je še kar nepričakovano na pragu zgodovinskega uspeha: osvojitve pokala UEFA.

Sinoči je Espanol Zahodnim Nemcem Bayera nasul tri gole, če pa bi bila končna razlika še izdatnejša, bi nihče ne mogel oporekati, saj je bila razlika med ekipama res ogromna. Nemci so namreč zdržali en polčas, po prejetem golu pa so popolnoma popustili. Španci so jih psihološko povsem strli, tako da je sedaj problem, koliko si bodo igralci Bayera do povratne tekme opomogli.

Loubet (lancia) vodi na rallyju po Korziki

AJACCIO — Po dve etapah in enajstih posebnih vožnjah na rallyju po Korziki vodi Francoz Loubet na delta martiniju. Na drugem mestu je trenutno Didier Auriol (ford sierra), medtem ko ima lanski zmagovalec Beugin zaostanek preko treh minut.

VRSTNI RED: 1. Loubet, View (delta martini) 2.18'40''; 2. Auriol, Occelli (ford sierra) po 25''; 3. Beguin, Lenne (BMW M3) 3'03''; 4. Chatriot, Perin (BMW M3) 4'50''; 5. Kankkunen, Piironen (toyota celica) 6'07'' itd.

Finale italijanskega pokala

Sampdoria - Torino

GENOVA — Danes bo v Genovi (tudi po RAI2 ob 16. uri) prvo finalno srečanje italijanskega nogometnega pokala med Sampdorio in Torinom. Ekipi bosta nastopili v standardni postavi, favorita pa ni. Sampdoria je na splošno boljša od Torina, vendar ji igra nasprotnika ne leži. Kot je izjavil trener Sampdorie Boškov, bodo skušali Vialli in tovariši igrati umirjeno, brez brezglavih napadov, Torino pa računa na protinapade. Povratna tekma bo čez dva tedna.

Nogomet: malo izključenih

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je v A ligi za eno kolo izključila Baresija (Milan), Cavasina, Sanguina in Ceramicola (vsi Cesena) ter Ferronija (Avellino). V B ligi bodo po eno kolo počivali Caffarelli (Udinese), Cristiani (Catanzaro), Serra (Taranto) in Tonini (Padova).

Nogomet: v 1. jugoslovanski ligi

C. zvezda dohitela Velež

Sprememba na vrhu jugoslovanske prvoligaške lestvice! V derbiju kola je Crvena zvezda gladko s 3:1 premagala Velež in ga tako dohitela na vrhu lestvice. Vendar pa Velež še vedno vodi, saj ima boljši količnik med danimi in prejetimi goli (Velež +21, C. zvezda +17). Partizan in Dinamo sledita z zaostankom dveh točk.

Izidi 28. kola 1. ZNL: Rad - Vojvodina 2:2 (1:0), Priština - Rijeka 2:1(1:1), Hajduk - Sloboda 2:2 (0:0), Sutjeska - Sarajevo 3:1 (1:1), Osijek - Budućnost 1:0 (0:0), Vardar - Čelik 2:0 (1:0), Željezničar - Dinamo 0:0, Radnički - Partizan 1:4, Crvena zvezda - Velež 3:1.

Lestvica: Velež in Crvena zvezda 36, Partizan in Dinamo 34, Sloboda 33, Vardar 31, Rijeka in Vojvodina 28, Hajduk 27, Radnički, Budućnost in Rad 26, Sarajevo in Željezničar 25, Osijek 24, Sutjeska in Priština 22, Čelik 21.

Slišković operiran

BOLOGNA — Jugoslovanskega nogometaša Blaža Sliškovića, ki letos nastopa za Pescaro, so včeraj operirali na levem kolenu, ki ga je imel poškodovanega. Operacija je po mnenju zdravnikov povsem uspela, s svojo dejavnostjo pa bo Slišković lahko spet začel čez dva ali dva meseca in pol.

V Veliki Britaniji nasprotujejo ukrepom UEFA

LONDON — Odločitev UEFA, da bodo v ekipah, ki nastopajo v evropskih nogometnih pokalih, lahko igrali le štirje tujci, je izzvala ostre proteste in polemike v Veliki Britaniji, saj bo hudo prizadela številne klube. »Doslej je bil naš edini tuji igralec vratar Grobbelaar iz Zimbabweja,« je povedal "škotski" trener Liverpoola Kenny Dalgish, »po novem pa smo tujci skoraj vsi.« V ekipi, ki je odigrala tragični finale v Bruslju leta 1985 proti Juventusu, je bilo na primer kar 10 igralcev, ki niso bili Angleži in ki bi torej danes ne mogli nastopiti. Problem je dejansko velik. Velika Britanija ima štiri nogometne federacije (Anglija, Wales, Škotska in Severna Irska), vendar, kot poudarjajo zainteresirani, gre v bistvu za eno samo deželo in igralci se med sabo ne smatrajo za tujce. A navsezadnje je vse to razburjenje trenutno odveč, saj so angleški klubi po heyselski tragediji za nedoločen čas izključeni iz evropskih nogometnih pokalov.

Kolesarstvo: dirka po Tridentinskem

Zimmermann neustavljiv

ARCO (Trento) — Na prvi etapi kolesarske dirke po Tridentinskem (Arco - Bellamonte, 178,800 km) je zanesljivo zmagal Švicar Urs Zimmermann. Slabo se je včeraj godilo zlasti Saronniju in Fondriestu, ki pa sta na koncu svoj zaostanek le omejila na 1'42''.

VRSTNI RED PO 1. ETAPI: 1. Zimmermann (Švi.) 5.10'14''; 2. Magnago (It.); 3. Rominger (Švi.); 4. Tomasini (It.), vsi po 59''; 5. Vandelli (It.) 1'01''; 6. Wechselberger (Av.); 7. Giovannetzti (It.); 8. Baronchelli (It.); 9. Conti (It.), vsi 1'02''; 10. Fregonese (It.) 1'35''; 11. Bugno (It.); 12. Leali (It.); 13. Piccolo (It.); 14. Contini (It.), vsi 1'37''.

Ob olimpijskih igrah izredni varnostni ukrepi

SEUL — Odgovorni za varnost na prihodnjih olimpijskih igrah v Seulu pravijo, da bo morebitnim teroristom trda predla. Ob prihodu v državo bodo kontrole izredno ostre, poleg tega že razpolagajo s podatki o 600 terorističnih organizacijah in 6000 teroristih. Za varnost na tekmovanjih bo skrbelo okrog sto tisoč vojakov in policajev. Poleg tega imajo na razpolago še poseben oddelek, ki šteje okrog tisoč mož in ki se je začel uriti že pred petimi leti. Nekateri so bili na »specializaciji« celo v Evropi in v ZDA, svoje svetovalce v Seul pa sta poslala na primer angleška SAS in ameriška Delta Force.

Tenis: prvenstvo Italije

Cecchinijeva, Reggijeva in Goleševa v 3. kolu

RIM — Na mednarodnem ženskem teniškem prvenstvu Italije sta se v 3. kolo uvrstili le dve domačinki, Reggijeva in Cecchinijeva. Slednja je včeraj s 6:4, 6:1 premagala Krajcovicovo (ČSSR).

Nastop v 3. kolu si je izborila tudi Jugoslovanka Goleševa, ki je s 6:2, 6:2 odpravila Kuczynsko (Pol.).

Nekaj izidov 2. kola: Sanchez (Šp.) - Ferrando (It.) 6:2, 6:1, Hanika (ZRN) - Romanò (It.) 3:6, 6:3, 6:2, Fulco (Arg.) - Maleeva (Bol.) 7:5, 6:2; Evert Lloyd (ZDA) - Provis (Avstral.) 7:6, 6:0; Sabatini (Arg.) - Schwartz (ZDA) 6:4, 6:2.

Nogomet: nekaj igralcev naših društev v amaterskih prvenstvih izključenih

Disciplinska komisija deželne nogometne zveze F-JK je za eno kolo izključila Walterja Pipana in Gianfranca Milana (oba Primorje) ter Claudia Radosa in Roberta Ridolfa (oba Vesna).

obvestila

ŠPORTNO ZDRUŽENJE JADRAN

vabi navijače na tekmo »play-off«, ki bo v nedeljo, 8. t. m., v San Donaju. Odhod posebnih avtobusov za navijače bo ob 15.30 z Opčin, ob 15.45 s Proseka in ob 16. uri iz Nabrežine.

Vpisovanje v trgovini čevljev Malalan na Opčinah, v cvetličarni Nadja na Proseku in pri potovalnem uradu Aurora - Ul. Milano 20, Trst.

ŠPORTNI KROŽEK KRAS

priredi v okviru občinske proslave ob 43. obletnici osvoboditve v soboto, 7. t. m., nočni netekmovalni pohod mimo spomenikov NOB v zgoniški občini.

Zbirališče bo ob 20. uri pred spomenikom v Gabrovcu.

ŠPORTNA ŠOLA TRST

obvešča, da zaradi odsotnosti vaditelja, danes, 5. t. m., odpade vadba obeh skupin otrok iz vrtca v Borovem športnem centru.

naše planine in ljudje - naše planine in ljudje

V noči med soboto in nedeljo

Pohod na Kokoš odlično uspel

Nočni pohod na Kokoš, že drugi zapovrstjo na predvečer prvega maja, je tudi tokrat odlično uspel, tako da so si bili organizatorji bazovskih društev (KD Lipa, ŠZ Sloga in ŠD Zarja) složni v nameri, da bodo s to tradicijo nadaljevali. Ob mraku se je Pri orehih pri bazoviškem kalu zbralo kakih 120 planincev in rekreativcev, ki so predstavljali bazovska društva, tabornike Rodu Modrega Vala, SPDT, SK Devin in večje skupine posameznikov. Zagorel je kres ter zadonela vedra slovenska pesem. Okoli 22.30 so se pohodniki podali na vrh Kokoši, kamor so prišli pred polnočjo. Prvi maj so dočakali ob luninem svitu, ki jih je spremljal vso pot, povratek v Bazovico pa je bil ob eni ponoči. Pohod se je sicer zaključil, dejansko pa nadaljeval ob prijetnem kramljanju in kapljici domačega.

Tradicionalni »dolgi pohod« SPDT

Vzpon na Monviso

Tradicionalni »dolgi pohod« SPDT bo tokrat od 20. do 27. avgusta, planinci pa se bodo podali v okolico Monvisa. Na tem mestu objavljamo podroben program pohoda, saj se morajo interesenti že sedaj zmeniti za dopust na svojih delovnih mestih, vpisovanje pa se bo začelo že v ponedeljek 9. t. m. na sedežu ZSŠDI (Ul. sv. Frančiška 20/2. nad., tel. 767304) ob uradnih urah. Kdor se vpiše, mora plačati predujem 50 tisoč lir. Vsekakor priporočamo, da se interesenti vpisejo čimprej, da bo nato organizacija bolje stekla. Število vpisov je omejeno. Vse informacije dobite pri tajniku SPDT Ervinu Gombaču (tel. 754742).

Odhod izletnikov bo 20. avgusta ob 5. uri z avtobusom izpred tržaške sodnijske palače, prihod v Crissuolo pri Saluzzu pa je predviden ob 16. uri. Planinci bodo ta dan prespali v koči Baita della Polenta na Pian della Regina (1745 m), tako da bodo že prvega dne hodili kake dve uri. Naslednjega dne se bodo odpravili na Pian del Re (od 5 do 6 ur hoje), kjer bodo prespali v koči Quintino Sella (2640 m). 22. avgusta bo »bistveni« dan vsega trekinga. Izkušeni se bodo odpravili na vrh Monvisa (3841 m), kamor bodo predvidoma prispeli po sedmih urah hoje, ostali pa bodo šli na Viso Mozzo (3019 m, 3 ure hoje). Prenočitev je za vse v koči Quintino Sella.

Četrtega dne trekinga bo še kar naporno, saj bo hoje preko sedem ur. Planinci se bodo namreč odpravili na Passo San Chiaffredo ter se preko gozda D'Aleve, kjer raste posebna zaščitena vrsta bora, spustili v Vallone di Vallanta. Spali bodo v koči Gagliardone (2420 m). Ta dan bo hoje od pet do šest ur. Naslednjega dne je predvidena hoja do Passa Valanta (2811 m) in koče Monvisò v Franciji (2460 m), kjer bo prenočitev. 25. avgusta si bodo izletniki ogledali Buco del Vido, prvi predor med Italijo in Francijo, ter se dvignili na Colle delle Traversette (2950 m), nato pa se še spustili na Pian del Re. Naslednjega dne je na programu izlet z avtobusom v Chrisuolo, ogled doline Valvaraite ter spanje v kraju San Peire, kjer bo družabnost z okcitansko manjšino v Piemontu. 27. 8. bo povratek v Trst v večernih urah.

* * *

SPDT prireja to nedeljo, 8. maja, izlet z osebnimi avtomobili po goriškem Krasu. Zbirališče je pred sodnijsko palačo v Trstu (Foro Ulpiano) ob 9. uri. Hoje bo za približno štiri ure. Izlet vodi Ervin Gombač, ki je na razpolago za morebitne informacije (tel. 754742).

Jadranov trener Peter Brumen po regularnem delu košarkarske B-2 lige

»Dosegli smo obljubljeno uvrstitev«

Za deset ekip iz naše skupine je tekmovalna sezona 87/88 končana, tri od teh so to raven za nekaj časa zapustile, za šest moštev pa bo odločilen mesec maj. Dve od teh šestih bosta v dodatnem dvoboju določile še četrtega nesrečnika, ki izpade, prve štiri s prvenstvene lestvice pa se bodo potegovale, po ustaljenem pravilu, ki ga določa pravilo dodatka prvenstva ali »play-off«, za končnega zmagovalca, s čimer si ta pribori čast naslednje leto nastopati v B-1 ligaški konkurenci.

V tem mlinu štirih smo tudi mi, vaši jadranovci. Kaj smo si skozi trideset kol priborili in kaj smo si uspeli zapraviti? Ostali smo mož-beseda, obljubljeno uvrstitev smo dosegli, zakaj ta uvrstitev ni še boljša, pa ste bili lahko priča sami, če ste ali v živo ali s pomočjo reporterjev spremljali naše nastope v več kot sedem mesecev trajajočem prvenstvu. Po izkušnjah iz prejšnjih let, ni bilo potrebno biti ne vem kakšen izvedenec in izračunati odnos zmag in porazov, ki te pripeljejo do takšne ali drugačne uvrstitve. Prvo mesto je bilo teoretično, sedaj vidimo, da tudi praktično, možno doseči s sedmimi porazi. Do tega bi se lahko prišlo s po dvema zmagama proti šestim, sedmim ekipam spodnjega dela, nato z zmagami na domačem igrišču, kjer bi si lahko dovolili kvečjemu eno

neugodno presenečenje in z enim ali dvema uspešnima gostovanjima na terenih, kjer ni poklonjenih prvenstvenih točk. Ker pa vemo, da športno tekmovanje, ne glede na zvrst in raven, ni predvidljivo, so prav ugodna in neugodna presenečenja tisti dražljivi dejavnik, ki telesno aktivnost delajo vabljivo. Sami veste, da se nam ni uspelo držati predpisanega recepta, kako uspeti, nepredvidenih dogodkov in izidov je bilo kar preveč. Proti tistim šestim ekipam, ki so zasedle slabša in najslabša mesta, smo samo proti dvema iztržili celoten izkupiček, z moštvi, ki so celo prvenstveno obdobje naskakovala uvrstitev na prve štiri stopničke, smo, ob štirih točkah proti Stefanelu in Montebelluni in treh remijih s Pesarom, Castelfrancom in Ravenno, Virtusu iz Padove morali prepustiti tudi dve domači točki. Tako smo edino z njimi v točkovno podrejenem položaju, kajti z družabniki v razigravanju za prvaka imamo dva neodločena izida in dvojno zmago proti Petrarci. Sedaj vemo, da bi samo brez treh domačih porazov, od štirih, najmanj delili prvo mesto. Če hočem biti pošten, moram omeniti še en podatek, ki nam ne gre najbolj v čast. Ob pogledu na razmerje danih in prejetih košev so lahko za marsikoga vprašljive višine razlik naših zmag in porazov. Res je, da smo več srečanj odločili sebi v prid z enim, dvema ali tremi koši. Odgovorov zakaj tako, pa je verjetno več. Prvič, izenačenost sodelujočih, kajti le prvo- in drugouvrščena ekipa imata razmerje danih in prejetih košev nekoliko višje od sto. Durgič, naša najbolj pogosta igralna peterka je bila sestavljena iz malega števila preverjenih igralcev, katerih izkušnja in včasih nekoliko špekulantsko razporejanje in trošenje moči, je skalilo marsikateri rezultat. Pred tremi in več leti bi Jadran proti ekipam, s katerimi smo letos rezultatsko tesno zmagovali, odigral dosti prepričljiveje, kar se doseženih košev tiče. Tretjič, zastavljen cilj in na razpolago najskromnejše možno število igralcev sta v marsičem pogojevala način vodenja, kamor spadajo taktične zamisli, menjave igralcev in igralnih mest, intenzivnost vadbe med tednom z ozirom na - četrtič, njegovo veličanstvo poškodba. Ker pa je bilo o tem v teku prvenstva že toliko napisanega, da je izgledalo kot feljton, imen in števila poškodovancev ter vrst poškodb ne bom še enkrat pogreval. Upam in želel bi imeti potrjeno, da razlogi za nastale poškodbe niso bili slab ali napačen trening telesne priprave, temveč preobremenjenost posameznikov zaradi morda prepičlega igralskega kadra.

Kaj nam sedaj prinaša »play-off«? Po mojem, novo igro brez pravil, vsaj ne takšnih, ki veljajo v ligaškem tekmovanju. Jadranova shramba izkušenj s tekem v minulih »play-offih« je polna uporabnih podatkov, prvi nasprotnik dobro znan, z igralci specifičnih lastnosti, katere je moč nadzirati, le če je volja in da se do potankosti držimo taktičnih dogovorov. Prihajajo tekme, s katerimi lahko že doseženo v delno minuli sezoni oplemenitimo, osladkamo za nas in naše privržence.

PETER BRUMEN

sredi tedna med košema

O inflaciji članskih postav

Lahko bi rekli, da smo in nismo.

V zadnjih dveh letih se je število članskih postav slovenskih košarkarskih klubov skoraj podvojilo. Z napredovanjem Borovega moštva v D ligo bi se že lahko uvideli obrisi piramidalne strukture, ki naj bi jamčila za kontinuiran obstoj zamejske košarke na določeni kakovostni ravni. Prav da smo in nismo, ker po eni strani nam, kljub pretečemu in neogibnemu demografskemu padcu, uspeva zadostitev kriterijem množičnosti, po drugi strani pa ugotavljamo, da žanjemo rezultate edinole na vrhu (Jadran) in pri temeljih (prvenstvo prve divizije). Tako množično aktivno ukvarjanje s košarko je pozitivna posledica športne vzgoje vseh tistih igralcev, ki so s športno dejavnostjo začeli na koncu 1970. in pa v začetku 1980. leta. Gre v glavnem za pripadnike generacije od leta 1965 do leta 1969, ki so pristopili k organizirani vadbi, ko se je že začelo obdobje bolj urejenih razmer pri vsakem našem društvu. Pred tem pa so skoraj vsi posamezniki, ki so ostali izločeni iz članskih postav naših klubov, prenehali z aktivnim igranjem in nasploh se tudi v kaki drugi vlogi niso več aktivno ukvarjali v lastnih sredinah.

Danes prevladuje različna miselnost in mladi ljudje, ki so si skozi šport pridobili določene delovne navade, lažje prehajajo iz vrst tekmovalcev med odbornike in trenerje. Če se pa že navežemo na temo rezultatov, potem moramo poudariti, da tu pogrešamo kontinuiteto predvsem na članskem nivoju. Dovolj, da pogledamo na lestvici D lige in promocijskega prvenstva, in vse je takoj jasno. Na članski ravni pač pride do spajanja med starejšim in mlajšim rodom, med »starimi«, ki so v ekipi še zelo pomembni, ter med »mladimi«, ki se po obdobju mladinskih tekmovanj znajdejo v popolnoma drugačni realnosti. Končna in okvirna ocena letošnjega delovanja ne presega oznake »povprečno«, saj se z uspehom prav dobro lahko pohvalita edinole Jadran in Cicibona, čeprav še zdaleč ni mogoče vzporejati enega z drugo. To naj bi že samo po sebi narekovalo določene spremembe za vnaprej, vendar sploh ni rečeno, da bo do tega tudi dejansko prišlo. (Cancia)

šport na primorskem

Živahno na divjih vodah

Če ne štejemo velikega tekmovanja za svetovni pokal v dresurnem jahanju v Lipici, na Primorskem med minulimi prazniki ni bilo pomembnejših športnih tekmovanj. Kajakaši in kanuisti pa so imeli v Tacnu dve močni mednarodni preizkušnji, ki sta bili hkrati izbirni tekmi za sestavo državne reprezentance. Od solkanskih tekmovalcev sta bila najboljša kajakaša Abramič (3. in 5. mesto) in Štrukelj (4. in 5. mesto) ter kanuist Brezigar s 3. mestom. Vsi trije so zdaj zelo resni kandidati za reprezentanco.

Namiznoteniške igralke Primex Vrtojbe so nadaljevale tekmovanje 2. zvezne lige. Obe zadnji srečanji (proti zagrebškima ekipama Industrogradnja in Marathon) sta v domači telovadnici izgubile, tako da jih čaka zdaj težek boj za obstanek.

V Kopru je bilo odprto mednarodno republiško prvenstvo v jadranju za razrede optimist, Evropa in 420. S tremi zmagami so bili najboljši tekmovalci domačega Jadra. Na veliki predolimpijski regati v Franciji v razredu 470 pa sta se mladi koprski posadki Antonaz-Glavina in Kocjančič-Planinšič uvrstili med zadnje.

Mladi idrijski kolesar Valter Bonca je nastopil na dirki po deželah v Italiji. Z 29. mestom je bil najboljši v sicer skromni jugoslovanski ekipi, s tem pa je tudi izpolnil normo za nastop na olimpijskih igrah v Seulu.

Konec tedna se bo nadaljevalo prvenstvo v slovenski nogometni ligi. Začenjajo se odločilni boji, novogoriška Vozila pa so ostala prav zdaj brez prvega trenerja. Eno najzanimivejših srečanj bo v nedeljo prav v Novi Gorici, kjer gostuje nekdanji drugoligaš Maribor. (DK)

Rolkarska sezona se je začela

ŠD Mladina s polno paro

Spomlad velja za množico športnih panog kot čas končnih obračunov delovanja po dolgi zimski sezoni, za nekatere druge zvrsti pa se v tem letnem času opravijo prve priprave na bližajoče se prvenstvo.

Med temi spadajo tudi rolke, ki niso v naši zamejski športni stvarnosti znana panoga, ki pa si vsekakor zaslužijo večjo pozornost, saj dajejo veliko zadoščenja našim zamejskim tekmovalcem.

Letošnje priprave so pri ŠD Mladini začeli že februarja s trdim namenom, da bodo v dobri formi že na prvih tekmah; zgleda, da jim bo to tudi uspelo, saj so nekateri tekmovalci vadili vso zimo kot predstavniki meddruštvene zamejske slovenske smučarske ekipe, poleg tega pa treningi potekajo na cesti brez vsakršnega prometa, kar jim zelo olajša delovanje.

Kljub nekaterim finančnim in organizacijskim problemom se je število gojencev letos še povečalo. Sedaj skupina pod vodstvom Borisa Bogatca šteje 10 tekmovalcev in kaže, da se bo slednja še povečala zaradi vse večjega zanimanja v Križu in okolici.

Kot smo že pisali, naši tekmovalci nastopajo na državnem prvenstvu. Kljub temu da so gostovanja oddaljena in draga, se je vodstvo odločilo, da bo ekipa gostovala na skoraj vseh preizkušnjah, kajti ekipa je izredno mlada in perspektivna, a žal popolnoma brez izkušenj. Prav zaradi tega je ŠD Mladina tudi v dobrih stikih s ŠD Grmada iz Mavhinj, ki se ukvarja izključno z rolkanjem ter dosega vedno večje uspehe in to v državnem merilu

Prvo tekmo so rolkarji ŠD Mladine opravili že v nedeljo za Pokal Italia v Roveretu, in to s spodbudnimi rezultati. (bb)

Nogomet: tudi po predzadnjem kolu v 1. in 2. amaterski ligi

Stanje pri dnu lestvice zelo zapleteno

Tudi po izidih predzadnjega kola v 1. in 2. AL položaj na spodnjih delih lestvic ni jasen. Napredovanje v 2. AL si je že prejšnji teden zagotovil S. Sergio, v 1. AL pa sta si prav v nedeljo matematično zagotovile prestop v višjo ligo ekipi S. Giovanni in Sevegliana. Zelo zapleten pa je položaj na spodnjih delih obeh prvenstev tudi na podlagi letošnjih novih pravil, kar se tiče napredovanj in izpadov iz lige.

Glede tega so letos stopile v veljavo nova pravila, na podlagi člena 51, ki je bil objavljen v uradnem poročilu nogometne zveze št. 49. Iz le-tega lahko beremo naslednje.

Če ob koncu prvenstva imata ekipi enako število številom točk in je treba dodeliti en sam naslov (prvo mesto ali pa 13., ki v 1., oziroma 2. AL pomenijo obstanek), morata ekipi igrati odločilno srečanje na nevtralnem igrišču. V primeru neodločenega izida seveda pridejo v poštev podaljški, nato 11-metrovke, kot predvideva 7. člen nogometnih pravil.

Če pa bi ob koncu prvenstva imelo enako število točk tri ali več ekip, je treba najprej sestaviti posebno lestvico na podlagi izidov neposrednihdvobojev. Če tudi v tem primeru ni rešitve, pride v poštev razlika v golih že omenjenih direktnih dvobojev.

V primeru, da je na razpolago en sam naslov (napredovanje), igrajo odločilno tekmo dve bolje uvrščeni ekipi, ostale avtomatično izpadejo. Kar se pa tiče izpada in v primeru, da je na razpolago en sam naslov (in tu je letos novost, ki zanima tudi naše ekipe), je kriterij za sestavo posebne lestvice neposrednih dvobojev isti, zato slabše uvrščene ekipe izpadejo,

Trenutek s srečanja 1. AL Primorje - S. Giovanni

prvi dve uvrščeni na posebni lestvici pa igrajo odločilno srečanje, kot že omenjeno na osnovi člena 7. nogometnih pravil. Ko pa je na razpolago več naslovov, odloča vedno posebna lestvica (prvouvrščene ekipe se rešijo), za zadnje mesto, oziroma za naslov pa igrata odločilno srečanje zadnjeuvrščeni ekipi. Nova pravila so baje sestavili, da bi se izognili vrsti odločilnih srečanj, kot se je to npr. zgodilo lani ob koncu italijanske B lige. Iz zgornjega je razvidno, da se z eno samo tekmo dejansko vse konča, tudi če ima več ekip enako število točk. In kot smo že omenili, to velja letos prvič tudi za amaterje. Pozabiti ne smemo, da se je lani rešila izpada prav Zarja na podlagi posebne lestvice na račun ekip Muggesane in l'Architrave, ne da bi igrala odločilno srečanje, kar pa je letos obvezno.

V nedeljo se bodo v 1. in 2. AL prvenstva končala in ker Primorju v 1. AL ter Krasu in Zarji v 2. AL preti nevarnost izpada, poglejmo na podlagi novih pravil možnosti naših ekip.

Glede Primorja, ki bo gostoval pri Fortitudu, se proseška enajsterica matematično reši, če zmaga, saj imata Lignano in Pieris točko manj. V primeru pa, da vse tri ekipe končajo z enakim številom točk, iz lige poleg že obsojenega Pro Fiumicella izpade, še Pieris, ker ima na posebni lestvici le dve točki in ker ostane na razpolago le en »naslov«, Latisana (6 točk) in Primorje (4) igrata odločilno srečanje.

V drugi amaterski ligi pa je res mnogo variant. Obsojena sta že S. Nazario in Stock, kar pomeni, da ostane na razpolago le en sam »naslov«. Zgodi se lahko, da končajo z enakim številom točk dvojice Zarja-Kras, ali Zarja-Supercaffè ali pa Kras-Supercaffè. V tem primeru odloča izid odločilne tekme. Možno je tudi, da končajo s 26 točkami Giarizzole, Supercaffè in Zarja. Reši se ekipa Giarizzole (6 točk). Supercaffè (5) in Zarja (1) igrata odločilno tekmo. S 26 točkami lahko konča tudi trojica Zarja-Kras-S. Luigi. Tu se reši Zarja (6 točk), Kras (3) in S. Luigi (3) pa igrata odločilno tekmo. S 26 ali celo 25 točkami pa lahko konča tudi trojica Supercaffè-Zarja-Kras. Reši se Supercaffè (5 točk), Zarja (4) in Kras (3) igrata odločilno tekmo.

Kot je torej razvidno, čaka naše ekipe v nedeljo res težka preizkušnja.

Posnetek z derbija 2. AL Vesna - Zarja

Plavanje: trofeja Dino Conti

Prvi uradni nastop PK Bor

V nedeljo se je v tržaškem bazenu Bruno Bianchi zaključilo plavalno tekmovanje za trofejo Dina Contija. Sodelovalo je 8 plavalnih klubov iz vse dežele, prvič pa so se na uradnem tekmovanju predstavili tudi plavalci in plavalke PK Bor iz Trsta. Bor se je nedavno tudi vpisal v italijansko plavalno zvezo, s tem pa je dobil tudi možnost, da svoje delo na treningih pogosteje preverjajo na uradnih tekmovanjih, kar je bila že nekaj časa želja vodstav in plavalcev tega mladega kluba. Rezultati naših predstavnikov niso bili vidni, kar pa je tudi razumljivo, saj Borovi tekmovalci zaradi pomanjkljivih vadbenih možnosti trenirajo mnogo manj kot njihovi tekmeci.

Ob koncu tekmovanja smo za krajšo izjavo zaprosili predsednika PK Bor Bogdana Petelina: »Če upoštevamo kvaliteto tega tekmovanja in slabe delovne pogoje, v katerih vadimo, smo lahko z rezultati zadovoljni. Vsi naši tekmovalci so pokazali dobro obvladanje tehnike in plavalci iz drugih klubov so jih prekašali le po vzdržljivosti, kar je povsem razumljivo, saj pri nas zaradi objektivnih razlogov vadimo precej manj kot v drugih klubih. Mimo tekmovalnih dosežkov pa moram poudariti zgodovinski dogodek za zamejsko športno udejstvovanje, saj se je tokrat prvič nek slovenski zamejski plavalni klub uradno pojavil na deželni tekmovalni sceni. To je veliko zadoščenje za vse nas, predvsem pa za naše mlade tekmovalce, ki so bili aktivni udeleženci tega dogodka.«

100 M PROSTO. Dečki 1977: Igor Rolič 1'35''3; Marjan Coretti 1'45''5; Andrea Stanese 1'54''7. **Dečki 1978:** Rado Šušteršič 1'42''2; Gabrielle Talotti 1'55''7. **Deklice 1977:** Irena Vidali 1'31''2; Eliana Doglia 1'57''8. **Deklice 1988:** Tjaša Gruden 1'43''4.

100 M PRSNO. Dečki 1977: Marjan Coretti 2'07''4; Andrea Stanese 2'10''0.

4 x 50 MEŠANO: Bor (Stanese, Coretti, Šušteršič, Rolič) 3.28.7. (rg)

Dobre uvrstitve naših učencev

Pred dnevi je bilo v tržaškem bazenu Bianchi druga izvedba Trofeje plavanja v šoli za osnovne šole. Naši učenci in učenke so dosegli res dobre uvrstitve in tudi precej prvih mest.

Uvrstitve naših predstavnikov.

PRVI RAZRED. 25 m hrbtno ž: 1. C. Alessio (R); 4. E. Frandolič (R). **25 m hrbtno m:** 1. D. Bosari (Š). **25 m prosto m:** 1. R. Pecchiari (Š).

DRUGI RAZRED. 25 m prsno ž: 1. C. Candian (Š); 13. T. Rogelja (Ž). **25 m hrbtno m:** 4. S. Jančar (R); 5. R. Lunazzi (Ž). **25 m prosto ž:** 2. K. Mezgec (R); 3. N. Milič (Š); 4. I. Flego (Š). **25 m prosto m:** 5. A. Zupan (Ž); 7. P. Savarin (M); 10. D. Košuta (Š).

TRETJI RAZRED. 25 m hrbtno ž: 12. R. Orel (R); 14. M. Bogatec (Ž); 19. I. Velerčič (Ž); 20. V. Repini (Ž); 23. I. Malusà (Ž). **25 m hrbtno m:** 1. M. Mauri (M); 2. I. Kobal (M); 11. I. Božič (G); 12. P. Bergagna (Ž); **25 m prosto ž:** 4. T. Tomaselli (R); 7. K. Severi (M) in N. Bontempo (Ž); 10. S. Paulica (Ž); 12. T. Sternad (R).

ČETRTI RAZRED. 25 m prsno ž: 2. I. Candian (Š). **25 m prsno m:** 5. F. Čok (G); 10. I. Furlanič (G). **25 m hrbtno ž:** 4. M. Stibiel (G); 15. B. Uršič (Ž); 16. S. Padovan (R). **25 m hrbtno m:** 1. P. Brazzani (R); 6. M. Feruglio (G); 7. F. Domio (G); 9. S. Smotlak (G); 12. A. Omari (BJ); 18. A. Kocman (BJ). **25 m prosto ž:** 1. T. Gruden (R); 8. M. Sancin (R); 11. M. Kodrič (Š); 12. J. Pečar (M). **25 m prosto m:** 11. I. Mosetič (R).

PETI RAZRED. 25 m prsno ž: 1. M. Mamolo (BJ); 3. M. Flego (Š). **25 m prsno m:** 3. M. Coretti (M). **25 m hrbtno ž:** 2. A. Mignacca (Ž); 4. I. Milič (BJ); 5. F. Milone (K) in M. Pernarčič (Š); 15. S. Mosetti (Ž). **25 m hrbtno m:** 1. A. Stanese (M); 5. M. Colja (Š). **25 m prosto ž:** 1. I. Vidali (M); 3. T. Pitacco (R); 7. C. Komar (M); 21. V. Cappellini (Ž) in S. Perosa (S); 24. M. Crapesi (Ž). **25 m prosto m:** 2. A. Domio (G); 5. F. Taučar (G); 6. I. Rolič (G); 9. A. Mezzari (K); 21. M. Uršič (Ž); 25. S. Lipovec (R).

EKIPNA LESTVICA: 1. Saba 321; 2. Duino-Aurisina 121; 3. Suvich 114; 4. Duca D'Aosta 96; 5. San Giusto 86; 6. K. Širok 81; 7. J. Ribičič 77; 8. Conti 73; 9. F. Milčinski 65; 10. Carniel 63; 11. Rossetti 47; 12. Gregorič-Stepančič 45; 13. Banne 31; 14. O. Župančič 26; 15. Bazoviški junaki in Manna 19; 17. D. Kette 8; 18. Laghi in Praga 0.

Legenda: BJ = Bazoviški junaki; G = Gregorič Stepančič; K = Kette; M = Milčinski; R = Ribičič; Š = Širok; Ž = Župančič.

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 300.- din, naročnina za zasebnike mesečno 6.000.- din, trimesečno 17.000.- din, letno 60.000.- din, upokojenci in študenti mesečno 4.500.- din, trimesečno 12.000.- din, letno 45.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 7.000.- din, letno 75.000.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglasi 700 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

5. maja 1988

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Zagonetna obtožba proti komunističnim upraviteljem

V zaporu župan in odborniki majhne občine v Kalabriji

COSENZA — Župan in odborniki občine Spezzano v pogorju Sila v Kalabriji so od včeraj v zaporu pod obtožbo izkoriščanja položaja v zasebne interese, prevare in goljufije. Župana, ki je podobno kot kolegi v občinski upravi član KPI, obtožujejo, da je na področju javnih del nezakonito pomagal sorodnikom in prijateljem, »posebno pomoč« pa jim je izkazoval tudi na področju zdravstva in socialnega skrbstva. Za rešetkami se je znašel župan, 33-letni zdravnik Fernando Fabiano, štirje občinski odborniki, občinski tajnik in sekretar krajevne komunistične sekcije 44-letni Giuseppe Ferrari, ki je zaposlen na matičnem uradu v Spezzanu. Sodniki iz Cosenze so poslali sodna obvestila tudi nekaterim nekdanjim upraviteljem občine Spezzano, ki so obtoženi, da so »pomagali« županu Ferdinandu Fabianu.

Vest o aretaciji župana in občinskega odbora te majhne občine je močno odjeknila po vsej Kalabriji. Mnoge je namreč presenetilo dejstvo, da so osumljence takoj aretirali in jih zaprli v zapor v Cosenzo, kjer sedijo v samicah. Karabinjerji so po nalogu sodnikov takoj preiskali njihova stanovanja in tudi občinske urade. Preiskava poteka v najstrožji tajnosti, saj javno tožilstvo uradno sploh ni objavilo obtožnice proti aretiranim upraviteljem.

Vodstvo komunistične federacije v Cosenzi je včeraj popoldne izdalo sporočilo, v katerem poziva preiskovalce, da čimprej posredujejo javnosti točne informacije o tej aferi. Komunisti iz Kalabrije pričakujejo, piše nadalje v izjavi, da bo potek sodne preiskave pokazal nedolžnost osumljenih komunističnih upraviteljev. Tajnik federacije KPI je v zvezi s tem dogodkom povedal novinarjem, da je župan Fabiano sredi prejšnjega tedna naslovil na krajevne karabinjerje formalno prijavo, v kateri pravi, da so na delu sile, ki hočejo na vsak način sabotirati izvajanje občinskega urbanističnega načrta in krajevnega plana javnih del. Okrog tega obstajajo veliki interesi, ugotavlja še tajnik KPI, ki dodaja, da je bila občina Spezzano v preteklosti že tarča urbanističnih špekulacij.

Za večjo varnost na olimpiadi

Da bi poskrbeli za čim večjo varnost na septembrskih olimpijskih igrah v Seulu, se že zdaj pripravljajo posebni protiteroristični vojaški oddelki (AP)

Zadnje priprave na manevre

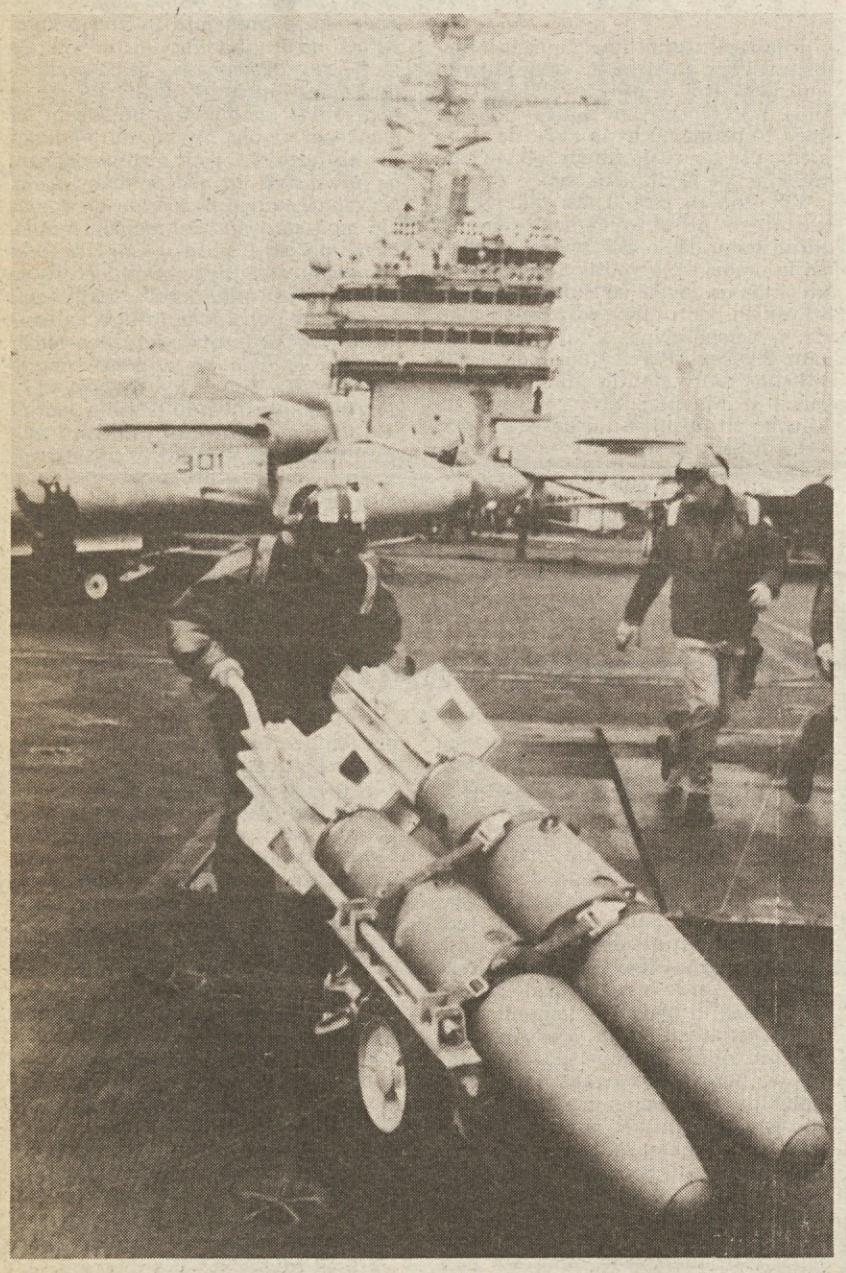

Tehniki vozijo zadnje letalske bombe proti letalom na letalonosilki Eisenhower pred včerajšnjim začetkom pomorskih manevrov ameriške mornarice pod nazivom »Dragon Hammer 88« (Telefoto AP)

V ČSSR ima mirovniška miselnost že očitne družbene razsežnosti

PRAGA — Predstavniki češkoslovaške narodne armade so na nedavni okrogli mizi potrdili, da je med mladimi Čehi in Slovaki veliko takih, ki se branijo obleči vojaško suknjo. To ni tista pregovorna modrost vojakov, ki radi izkoristijo vsako priložnost, da se izmuznejo vsakemu večjemu naporu in se lepo uležejo v senco kakega drevesa, ampak je načrtno izogibanje obveznostim.

Ker se mladeniči, ko postanejo vojaki, ne morejo več izogniti povelju nadrejenih, si nadenejo plašč zagovornika miru, sloge in prijateljstva med narodi, odločno obsojajo uporabo vsakega orožja in vsakovrstno nasilje in se na vse načine skušajo izmuzniti služenju vojaščine. Sodeč po tem, kar so povedali starešine češkoslovaške vojske na posvetu, ki ga je organiziral partijski tednik Tvorba, ima ta pojav že družbene razsežnosti. Tokrat je prvič, da se o takem problemu govori na javni tribuni.

Trenutni pojav pacifizma je tesno povezan z načeli številnih verskih sekt iz celega sveta, ki se borijo proti uporabi orožja in proti služenju vojaščine. Predstavniki češkoslovaške vojske na posvetu niso dejali, da je ta pojav povezan s kakšnim gibanjem, ampak so enostavno ugotavljali, da je bilo v zadnjem času opaziti med vojaki nekako pacifistično razpoloženje.

Tema nedavnega razgovora se je osredotočila na to, kakšen je doprinos vojske pri razvijanju mladega človeka na kulturni, zabavni in športni ravni, skratka na vse to, kaj lahko mladeniču nudi dveletno služenje vojaščine. Pomočnik glavnega načelnika politične uprave general Vaclav Lokajiček je navedel nekaj razlogov, čemu se je v teh letih tako razširila med mladino mirovniška miselnost. Vsak človek je že po naravi naklonjen miru, toda če ne bo prišlo na svetu do trajnega miru, bodo ti miroljubni nameni mladih Čehov in Slovakov ostali le na ravni naivnega idealizma. General je še dodal, da je pojav mirovniške miselnosti na Češkoslovaškem odraz narodnega značaja.

Zadnje čase je to še bolj prišlo do izraza zaradi splošnega mednarodnega položaja. General Lokajiček je še dejal, da je na češkoslovaški pacifizem vplivalo tudi popuščanje napetosti v svetu, zlasti med velesilama. Večkrat slišimo, trdi general, da so dogodki v svetu drugačni, kot se sicer tolmačijo vojakom, zato pa je prišlo do vsega tega.

Na istem posvetu je spregovoril tudi polkovnik Jiři Šedivi. Po njegovem mnenju prihaja v vsakem modernem društvu, in to zlasti med mladino, na dan razvajenost kot posledica udobnega življenja, kar je tesno povezano z mirovniškim mišljenjem.

Partijski tednik pa ne navaja, na kakšen način se češkoslovaški pacifizem pojavlja v vojski in družbi.

Pri Milanu aretirali znanega kriminalca

MILAN — Včeraj zjutraj so v kraju Cusano Milanino aretirali Maria D'Argenta, ki so ga iskali od 19. marca 1986, ko je po obsodbi na dosmrtno ječo pobegnil z milanskega sodišča. D'Argento ima komaj 26 let, vendar je eden največjih kriminalcev milanskega podzemlja. Na vesti ima nekaj življenj, vpleten pa je bil tudi v trgovino z mamili. Obsojen je bil že na dve dosmrtni ječi, poleg tega pa so mu sodniki prisodili še približno sto let zapora za številne zločine.

D'Argenta so karabinjerji že pred meseci opazili na področju Cusana Milanina. Skrbno so ga nadzorovali in včeraj zjutraj je več kot 50 karabinjerjev v civilu obkolilo stanovanjsko naselje, kjer je D'Argento stanoval. Ko se je včeraj zlikovec odpravljal v bar, kjer je običajno vsak dan popil kavo, ga je na tla podrl eden izmed agentov na motorju, drugi pa so mu priskočili na pomoč. Ker so bili karabinjerji v civilu, so ljudje, ki so prisostvovali tej sceni, mislili, da gre za ugrabitev in so v strahu pobegnili.

Karabinjerji so po več kot dveletnem iskanju včeraj uspeli prijeti nevarnega kriminalca Maria D'Argenta (Telefoto AP)

Novo sovjetsko vodstvo razkriva stare grehe

MOSKVA — Sovjetski dnevnik Sovjetskaja Estonija je včeraj objavil zanimiv članek, ki priča o deportiranju Estoncev v Sibirijo. Tokrat je prvič, da neko uradno sovjetsko glasilo poroča o tej tabu temi. Estonska SSR je ena izmed najmanjših sovjetskih republik in leži ob Baltskem morju. Estonci niso zelo številen narod, saj jih je približno le milijon, v Estonski SSR pa živi vsega skupaj poldrugi milijon prebivalcev. Estonija je postala svobodna, kot tudi ostali dve baltski državi, po prvi svetovni vojni, pred zaključkom drugega svetovnega spopada pa je bila priključena SZ.

Med sovjetsko okupacijo leta 1941 in po priključitvi so oblasti deportirale številne Estonce v sibirska koncentracijska taborišča. Zahodni poznavalci trdijo, da so sovjetske oblasti deportirale kar 60 tisoč oseb. V SZ so vedno odločno zanikali vsako tako dejanje, tokrat pa so same oblasti priznale, da je res moralo več tisoč oseb v sibirska taborišča. Vodja zgodovinskega inštituta CK Estonske SSR E. Kaup je v intervjuju za dnevnik dejal, da so oblasti deportirale leta 1941 kar 5978 oseb, leta 1949 20.660 oseb, 3178 kulakov in protisovjetskih aktivistov so obsodili na zaporno kazen.

Kaup pa tudi trdi, da je velika večina deportirancev preživela tista huda leta, kar 27.835 Estoncev pa se je lahko vrnilo domov med leti 1954-1960.

Smrt Marcosove matere že politično vprašanje

Dolge vrste Filipincev pred bolniško sobo matere bivšega filipinskega diktatorja Marcosa dokazujejo, da bo opozicija tudi to smrt politično izkoristila, ker Aquinova ne bo pustila Marcosu, da se udeleži pogreba (Telefoto AP)

Mnogo žrtev zaradi hudih poplav v Keniji

NAIROBI — Zaradi poplav, zemeljskih plazov, prekinitve cestnih in železniških povezav, ki jih je povzročilo izredno slabo vreme, je v zadnjih dneh v Keniji umrlo že šestdeset ljudi. Prizadeta je cela država in časniki poročajo o poplavljenih naseljih in drugih težavah, ki so prizadele to afriško državo.

Poleg človeških žrtev pa je velika tudi materialna škoda, ki jo ocenjujejo na nekaj milijard funtov. Najbolj je prizadeto področje Isiola na severu države in zato je državni minister Burudi Nabwera odločil, da se prizadetemu področju, ki je odrezano od sveta, nudi pomoč v živežu in zdravilih s pomočjo helikopterjev.

Veliko deževje naj bi bilo sezonskega značaja, toda meteorologi ne pomnijo, da bi to v zadnjih desetih letih bilo tako močno kot v teh dneh. Poleg Kenije pa so obilne padavine prizadele tudi Tanzanijo in Ugando.